

Prodaja ozimnice od 23. do 30. septembra

Letošnjo ozimnico bodo v občini Murska Sobota prodajali od 23. do 30. septembra na več prodajnih mestih: v Zelenjavi (prodajalni 6) na tržnici, v samopostrežbi Dom na Lendavski, v trgovinah Park in Naselje. Na terenu bo ozimnico mogoče kupiti na Cankovi in v Beltincih, po potrebi pa bodo prodajo organizirala tudi v drugih poslovnih enotah. Če se bodo delavci odločili za organiziran nakup preko sindikata, bo organiziran tudi prevoz. Vendar se večina jezi, ker še vedno niso znane cene, te bodo lahko delavci izvedeli šele v četrtek ali petek, 20. in 21., medtem ko se prodaja začne že 23. septembra, torej bo premalo časa za zbiranje naročil. Naprodaj bodo večje količine jabolk, krompirja, rdečega in belega zelja, paprike, čebule, česna, korenja, fižola, ajdove in prosene kaše ter paketi ETE Kamnik, tokrat mini in mali paket, čeprav je od lanskih velikih in malih razlika le v imenu in cenah — mini stane 1000, mali pa 1900 dinarjev.

B. P.

NASLOV

Leto XXXVII
Št. 37Murska Sobota
19. septembra
1985

CENA 40 DIN

VESTNIK

Čigar znanje, tega oblast ali

PO HEROJIH BOJA HEROJI DELA

Recimo, da bi se (tudi) v Pomurju lotili raziskave in jo naslovili Notranji dejavniki poslovne uspešnosti organizacij združenega dela z namenom, da se dokoplje do vsaj nekaterih pomembnejših elementov, ki bodisi spodbujevalno bodisi zaviralno vplivajo na poslovanje. Najbrž bi zelo hitro prišli do naslednjih:

- znanje in tehnologija,
- organiziranost, vodenje in sprejemanje odločitev,
- proizvodni program, trženje in marketing,
- razvojno-raziskovalna in množična inventivna dejavnost ter
- spodbude za kakovostno delo.

Nista po naključju ne prvem mestu znanje in tehnologija, kajti če ju znajo kadri — mislimo na vodilne in vodstvene delavce — prav obračati, je od tega v marsičem odvisna usoda organizacije združenega dela. Vse večji pomen ima tako imenovana interdisciplinarna usposobljenost za skupinsko, timsko delo, česar resda nikjer nismo uzakonili ne institucionalizirali, a jo vedno bolj potrebujemo.

Med stotnico organizacij in ustanov v štirih pomurskih občinah, ki se ukvarjajo s kar 21 industrijskimi panogami od vseh 32, kolikor jih je v Sloveniji, bi lahko na prste ene roke prešteli take, kjer premorejo vodilno skupino, ki se je sposobna profesionalno-strokovno, okretno, pogumno in učinkovito spoprijeti s katerim koli problemom, naj bo organizacijske, tehnološke, tržne ali informacijsko-komunikacijske narave. Pri tem moramo upoštevati najmanj dve objektivni okoliščini. Prva je ta, da so ljudje na takih položajih še preveč obremenjeni s tekočimi, ponavadi kratkoročnimi problemi in njihovo znanje ne pride dovolj do izraza. Druga, značilna za pomurske razmere pa je, da se morajo tovrstni kadri ves čas soočati z izrazito enostransko razvitem in hkrati razdrobljenim gospodarstvom. Številne proizvodnje so se namreč uveljavljale z dovoljo potreb po odpiranju delovnih mest za armado brezposelnih, medtem ko na to, da so nekateri proizvodni programi na nizki tehnološki ravni, premalo domišljeni in ne dovolj usklajeni z industrijo v drugih predelih Slovenije in Jugoslavije, nihče ni resno računal. Zato je presenetljivo, kako je mogoče, da se naši delavci znajdejo za stroji, ki bi jih na razvitem Zahodu že zdavnaj postali v stiskalnico za staro železo. Še bolj preseneča podatek, da dosega pomurska regija čez 50 odstotkov bruto dohodka v proizvodnjah, ki so kvalifikacijsko manj zahtevne, kar z drugimi besedami pomeni, da je kvalifikacijski sestav zaposlenih ena bistvenih pomanjkljivosti tukajšnjega gospodarstva. Za bolj-šo izkoriščenost zmogljivosti — kadrov, opreme, tehnologije — ponavljamo dve pobudi:

- prvič, bolj spodbujati obliko mandatnega načina sestavljanja vodilnih in vodstvenih skupin, saj se oblikujejo z določenim ciljem in je njihova reekcija odvisna od uresničevanja teh ciljev,
- drugič, če bi pri nas urica tiktakala na vrednost, ki jo ima stroj, bo še kako lepo prosili, da bi se znebili premalo izkoriščenega stroja in ga posodili sosedu.

Glede organiziranosti, vodenja in sprejemanja odločitev imamo na našem območju zelo spremenljive izkušnje. Vredno bi jih bilo skrbno proučiti, zlasti v tistih organizacijah, ki so bile nekoč — ali so še — dislocirani obrati in jih je v občinah Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer najmanj 40.

Kar zadeva proizvodne programe, trženje in marketing v pomurskih organizacijah združenega dela šele orjejo ledino. Vse preveč so naravnani v proizvodnjo, v uporabno-vrednostni in ne dohodkovni motiv. Preveč je vztrajanja pri klasiki, pri tradicionalnih prijemih in pristopih.

Dogaja se, da vodja marketinga sploh ne pozna trenutnih cen svojih izdelkov na svetovnem trgu. Pozabljajo na dejstvo: če hočeš izvažati, moraš imeti za to usposobljene ljudi, k temu pa so tudi znanje tujih jezikov. Premalo upoštevajo recept: nikoli

ne gremo izdelovat novega izdelka, če presodimo, da ga ne bomo vsaj 60 odstotkov izvozili. Značilen in poučen je podatek iz slovenske elektroindustrije: po klasičnem načinu pridejo do novega orodja v 50 tednih, pri računalniško podprti proizvodnji pa traja to 7 dni. Razmerje je torej 50 proti 1 in komentar ni potreben.

Pri razvojno-raziskovalni in množični inventivni dejavnosti je spet vse odvisno od vodilnih in vodstvenih sestavov. Nekaj dobrih zgledov imamo tudi pri nas, velja pa pravilo o ustvarjalnem ozračju: delavci morajo biti razporejeni tako, da njihova sposobnost ustreza delom, ki jih opravljajo. Sploh pa je za to, da bi mogli zastaviti uspešno in prodorno inovacijsko politiko in strategijo, potrebno najmanj troje: korist, disciplina in zavest, ob tem pa mobilizacija ljudi tako znotraj kot zunaj ožjih strokovnih služb.

Povsem zgrešeno bi bilo pri

opiranju na lastne moči iskati rezerve v osebnih dohodkih ali pocieni delu. Osebnih dohodkov je namreč eden ključnih motivatorjev in ne smemo pričakovati, da bomo še dolgo prodajali in uspešno izvažali izdelke in storitve visoko razvitim zahodnim državam z ljudmi, ki zaslužijo komaj sto ali manj dolarjev na mesec.

Dobra obveščenosť, občutek pripadnosti organizaciji, vključnost v procese izobraževanja — vsemu temu velja dati še močnejši politični poudarek. Verjame-mo, da je današnja seja CK ZKS v Ljubljani o nalogah komunistov pri uresničevanju politike opiranja na lastne moči v organizacijah združenega dela v tej zvezi pomemben mejnik. Predsednik prve slovenske vlade Boris Kidrič je pred 40 leti dejal: »Herojem boja morajo zdaj slediti heroji dela!« Dodali bi: imeti morajo možnost in priložnost.

Branko ŽUNEC

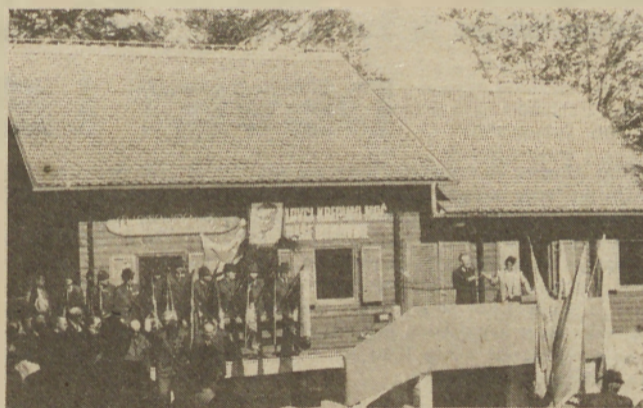
Ob otvoritvi lovske koč v Prosenjakovcih

Lovci krepimo moč naše domovine

Tako so zapisali lovci na novi lovske koč v Prosenjakovcih, ki so jo odprli preteklo nedeljo. Na slovesnosti, kateri so prisostvovali številni občani, lovci in gostje, med njimi Franc Šetinc, predsednik republiške konference SZDL, Lojze Briški, član predsedstva SRS, in drugi, je udeležence proslavil, katere pokrovitelj je bil sozd ABC Pomurka DO Zunanjna trgovina Murska Sobota, najprej pozdravil starešina LD Prosenjakovci Janez Malačič in se hkrati zahvalil vsem, ki so pomagali pri gradnji nove lovske koč. Slavnostni govornik Franc Šetinc je govoril o pomenu lovske organizacije v naši samoupravni družbi ter o nekaterih težavah, s katerimi se lovci srečujejo pri svojem delu. V nadaljevanju svojega govora pa je povedal: »Zgradili ste dom, ki vam je lahko v ponos in ki bo veren dokaz poznejšim rodovom, kaj vse lahko stori prekmurški človek, ko iz notranje potrebe želi po svojih možnostih in močeh prispevati k razvoju lovstva in domačega kraja. Vanj ste vgradili svoje žulje, svojo skrb in svojo ljubezen. Pri tem niste bili sami, saj so vam pomagali nečlani, kmetje, pripadniki JLA in drugi. Postavili ste si lasten dom, v katerem boste imeli neslutene možnosti za vsestranski razvoj lovske dejavnosti, pa tudi za razvoj ustvarjalnosti tukajšnjih krajevskih skupnosti. To dokazuje že razstava, to najlepše pričevanje o vaši pestri dejavnosti in bogastvu lovišča. Poslej bodo večje možnosti za razne strokovne posvete, predavanja, kulturne in zabavne prireditve in vse drugo, za kar ste bili doslej prikrajšani. Vaša družina mi nikakor ni tuja, saj ste me kot gostja že povabili v svoje lovišče. Žal sem bil zadnje čase tudi priča nevarnosti zastrupljanja odnosov, tako da sem se že bal, da bo padla senca na to prireditev. Na srečo sta pri večini lovec prevladala razum in pripravljenost za strp-

no, tovariško razčiščevanje odnosov, ki ne sme bremeniti ugleda cele lovske družine. To je hkrati tudi dragocena šola. ki nas opozarja, da nikoli ne smemo dovoliti, da se kopičijo spori, nesporazumi, temveč jih moramo razčiščevati in odpravljati sproti. Pri tem ne sme biti nobenih zahrbtnih podtikanj,

mo izraziti veselje nad tem, da ste uspešno prebrodili krizo, ki so jo izzvali posamezniki in ki je kot mora legla na celotno družino. Občudujem vaš odnos do varnosti ob meji, saj se dobro zavedate naloge, da ste tedaj, ko sedite na visoki preži neposredno ob meji, tudi graničarji in ne samo lovci. Vaši

Nova lovska koč LD Prosenjakovci. Na slavnostni otvoritvi je govoril Franc Šetinc, predsednik republiške konference SZDL.

Foto: L. Kovač

sumničenj in podobnega, kajti prav lovci moramo pokazati zgled odkritosti in poštenosti v odnosih, brez hlastanja za grupškim in zasebnim prestižem. Vsak lovec se mora zavedati, da je s svojim obnašanjem in ravnanjem nekakšna vizitka, s katero ne predstavlja samo sebe, temveč tudi svojo lovsko družino. Divjad je družbena lastnika, zaupana lovcem v gospodarjenju. Iz tega zaupanja ne izvira predvsem pravice, temveč zlasti naloge in obveznosti. Članstvo v lovske družini je res prostovoljno, a ne v tem smislu, da bi vsak počel, kar se mu ljubi. Družina je zares samostojna, toda v okviru neločljive odgovornosti celotne slovenske in jugoslovanske lovske organizacije. Zato je treba spoštovati zakonitost in dosledno izvajati samoupravno dogovorjene norme. S tem kajpak nisem hotel pokvariti praznične razpoloženja. Hotel sem sa-

odnosi z obmejnimi enotami JLA ter organi javne in državne varnosti so zares zgledni,« je dejal slavnostni govornik Franc Šetinc. Na slovesnosti so govorili še Lojze Briški, Gusti Grof, Feri Poredoš in Ernest Ori. Pripravili so tudi pester kulturni program, v katerem so sodelovali registi in pevski zbor ZLD Prekmurja ter učenci OŠ Bratstvo in enotnost iz Prosenjakovec. Podelili so tudi priznanja LD Prosenjakovci, ki so jih prejeli: Franc Kar, Kolo-man Kočiš, Janez Puhan in Janez Malačič. Izdali pa so tudi brošuro LD Prosenjakovci, ki jo je uredil Feri Poredoš. Nova lovska koč v Prosenjakovcih, pri gradnji katere so opravili okrog 3.000 prostovoljnih delovnih ur in prispevali 120 kubnih metrov lesa, je za tamkajšnje lovce in širšo okolico velika pridobitev.

Feri Maučec

LENDAVSKA TRGATEV

VSI ZADOVOLJNI

Turistično društvo Lendava je v soboto zelo uspešno izvedlo turistično folklorno prireditev — Lendavsko trgatvev. Z razliko od prejšnjega leta je bilo letos vreme izredno lepo, pa je tudi zato prišlo zelo veliko gledalcev. Ti so resnično imeli kaj videti: folklorne skupine, pevce, godce, mimohod voz, na katerih so bili prikazani trgatveni običaji in nekdanji pripomočki pri trgatvi in v kletarstvu... Tudi lendavske ulice so bile polne rokodelcev: sodarjev, izdelovalcev kmetijskega lesenega orodja, suhe robe in drugega. Izkazali so se tudi gostinci, saj so točili lendavsko vino, postregli s pristnimi domačimi jedili, zato so bili zadovoljni tudi gostje od blizu in daleč. Lepo se je odrezalo tudi lendavsko turistično društvo. Pa ne le kot organizator te prireditve, ampak tudi kot ponudnik gostinskih storitev; pripravilo je poskušno vin, prodajalo je grozdje, spominke, nekatera domača jedila in še kaj. Tudi kiosk je bil lepo urejen.

Lendavska trgatvev je torej zelo uspela. Kaže, da se je naposled le nekaj premaknilo v sicer »zaspani« Lendavi. Ta turistično-folklorna prireditev (postaja osrednja turistična manifestacija v lendavski občini in kot tako jo je treba še naprej razvijati, kajti toda ima turizem vse možnosti za razvoj. Pohvalno je, da pri letošnji organizaciji ni bilo aktivnih le nekaj posameznikov, ampak je za delo poprijelo več turističnih in drugih delavcev.

Š. SOBOČAN,
foto: Szunyogh

OB LETOŠNJEM TEDNU BOJA PROTI KAJENJU

Kajenje ogroža
zdravje in življenje

V prizadevanjih za napredek državstvene kulture med občani si Rdeči križ Slovenije prizadeva, da bi tudi kajenje — to razvado modernega časa — osvetlil z zdravstvenega vidika in opozoril na nevarnosti le-tega za človekovo zdravje. Kajenje je namreč pomemben faktor za nastanek obolenj, ki so vedno pogostejša v svetu in pri nas, še posebej pa ogrožajo mladino in ženske, ki čedalje bolj posegajo po cigaretah. Zaradi velike razširjenosti te razvade in vse jasnejših dognanj o škodljivosti kajenja za človekovo zdravje je bolj kot kadarkoli potrebno, da te ugotovitve spoznajo tako kadilci kakor tudi nekadilci. Le tako bomo prispevali, da se bodo vse rahlejšje vezi, ki priklepajo kadilce na cigarete, in v večji meri vplivali na stališča kadilcev, da se bodo odrekli kajenju ali vsaj spreminjali način kajenja. Prizadevanja naj bodo torej usmerjena v osveščanje ljudi, da ne bi začeli kaditi. Zlasti je zaskrbljujoče, da vse bolj posegajo po cigaretah učenci in osnovnih in šolah srednjega usmerjenega izobraževanja. Letošnji Teden boja proti kajenju, ki bo trajal od 14. do 21. tega meseca, naj bo torej priložnost za različne aktivnosti in akcije, s katerimi bi opozorili na škod-

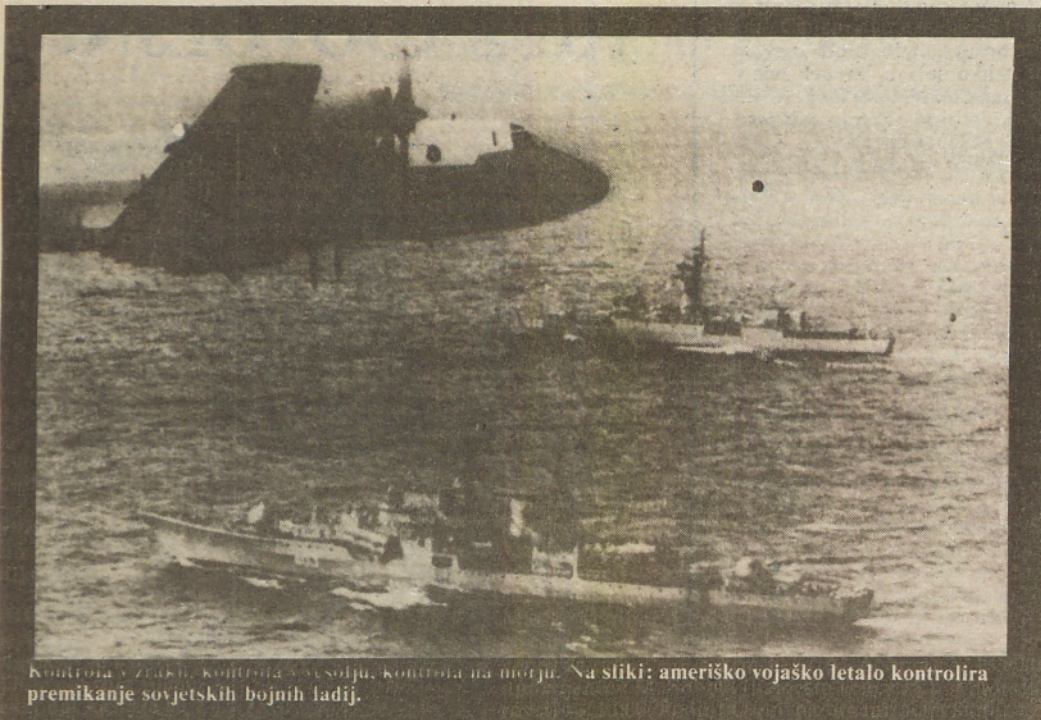
ljivost kajenja ter poleg Rdečega križa pritegnili k aktivnosti tudi druge nosilce preventive in zdravstvene vzgoje za omejevanje in preprečevanje kajenja. Nasploh pa bi morali doseči, da se v osnovni šoli ne bi kadilo, so poudarili na koordinacijskem odboru pri občinski konferenci SZDL v Murski Soboti. Za zgleden primer so navedli osnovno šolo Bogojina. V Teden boja proti kajenju bi morali tudi na šolah vsaj eno učno uro nameniti tej problematiki. Več kot doslej pa bi morali storiti pri omejevanju in preprečevanju kajenja učitelji zdravstvene vzgoje na šolah in pa sindikalne organizacije ter doseči, da se v delovnih prostorih ne bi kadilo. Za ohranitev zdravja, posebno otrok in mladine, pa bi morali z zdravstveno vzgojo začeti že v družini, jo nadaljevati v vzgojno-varstvenih ustanovah in šolah. V soboški občini so se dogovorili, da bodo v klubu mladih v Mesecu boja proti alkoholizmu organizirali razstavo likovnih in pisnih del ter pripravili problemsko konferenco. Sicer pa ni dovolj, če na škodljivost kajenja opozarjamo le v Teden boja proti kajenju, temveč mora biti to naša skrb vse leto in vsak dan.

Feri Maučec

Sprejet sanacijski
program Tehnostroja

Zaradi nerešenih problemov v gospodarstvu, predvsem v kmetijstvu, visokih stroškov proizvodnje in finančnih težav je delovna organizacija Tehnostroj v težavah, ki so znane. Sanacijski program, ki so ga že prejšnji teden ponudili izvršnemu svetu in ki ga je v ponedeljek potrdil zbor združenega dela, temelji na petih ukrepih: zmanjšanju obsega proizvodnje, finančne obveznosti z dosegom ugodnejših kreditnih pogojev, predlagani obseg proizvodnje uskladi s primernimi cenami, vsestransko vključevanje družbenopolitičnih organizacij, od delovne organizacije do republike, in iskanje dopolnilnih programov ter zaposlovanje delavcev iz Tehnostroja izven območja občine. Ta sanacijski program so z nekaterimi dopolnitvami na zboru združenega dela tudi potrdili

D. L.

Kontrola v zraku, kontrola v sušnji, kontrola na morju. Na sliki: ameriško vojaško letalo kontrolira premikanje sovjetskih bojnih ladij.

Vzroke iščimo doma

Vsi bistveni vzroki naše krize so izključno notranjega značaja, zato ne smemo obtoževati niti tujine, niti nekaterih »objektivnih okoliščin« — trdi Zoran Popov, sodelavec instituta za ekonomske vede v Beogradu v beograjski Dugi. Nihče ne želi dojeti, da so se v letih pred 1980 kopičili sedanji problemi in da je nastajala v tem času podlaga za poznejšo krizo. Tista leta pred 1980 so bila za nas nekaj nenormalnega, nismo trošili svojega, temveč tuj denar, uvoženo akumulacijo, lastno gospodarsko amortizacijo, to pa je bilo samomorilsko.

Mnogi tudi danes nočejo dojeti, da smo poleg Albanije in Portugalske najbolj nerazvita država v Evropi. S snobovskim ponosom smo pred leti govorili, koliko bolje živimo od na primer Madžarov, Čehoslovakov in Bolgarov. S tem smo ilustrirali učinkovitost našega sistema. Vse to je bil prazen balon, napihnjen s tujim denarjem.

»Vojna zvezd« se je začela

Tako bi lahko povzeli trditve francoske diplomacije ob nedavnem ameriškem poskusu, ko so prve protisatelitske rakete usmerili v določen cilj. Francozi nasprotujejo vesoljskemu oboroževanju zaradi tega, ker bi klasična jedrska oborožitev postala v tem primeru skladišče zastarelega orožja, pa tudi zato, ker je Pariz pobudnik in zagovornik ideje o strateškem sodelovanju zahodnoevropskih držav.

Prejšnji petek so iz ameriškega lovca »fantom 15« izstrelili raketo na neki opuščeni ameriški vojaški satelit, ki je letel po krožnici, oddaljeni 435 kilometrov od Zemlje.

Sovjetska zveza je na ameriški poskus ostro reagirala, v Bonnu pa na sovjetske proteste ponovili že staro trditev, da Sovjetska zveza že več kot 15 let preizkuša »morilske satelite«.

Skrajšan delovni čas

Delovne organizacije, ki bodo uvedle delo v več izmenah in zaposlile nove delavce, bodo lahko uvedle tudi skrajšan delovni čas (36 ur na teden). To je ena od bistvenih sprememb, ki jih predlaga zakon o delovnih razmerjih v SR Makedoniji, poroča Tanjug. Kot je znano, ima Makedonija največjo brezposelnost, saj preko uradov za zaposlovanje išče delo 136 tisoč ljudi.

Predlagatelj sprememb zakona o delovnih razmerjih menijo, da bi lahko več izmen uvedli v industriji, rudarstvu, kmetijstvu, gozdarstvu in gradbeništvu.

JESENSKI MANEVRI

Še v časih monarhije so bili spomladanski in jesenski manevri dogodek leta, saj se jih je običajno udeležil tudi sam monarh. Zadeva je prišla nekako v kri in meso in v — opereto.

V prenešenem smislu seveda, se v Avstriji tudi letos pripravljajo na nekakšne jesenske manevre. V neki anketi so se takole opredelili o jesenskih skrbeh: umiranje gozdov, nezaposlenost in dve bolezni — rak in aids. Spet v drugi anketi so ugotovili bolj svetle jesenske barve: podpopprečna nezaposlenost, inflacija v primerjavi z drugimi zahodnoevropskimi državami

na skoraj zavidljivo nizki ravni — 3 odstotke do konca leta.

Letošnji »jesenski manevri« bodo močno pod vtisom predvolilne kampanje za novega predsednika republike, ki ga bodo volili prihodnje pomlad. Ne bo pa manjkalo tudi nekaterih »vročih zadev«, kot na primer proračunski primanjkljaj za prihodnje leto, ki utegne preseči nepojmljivo višino 100 milijard šilingov. Seveda se bodo v jesen potegnile tudi takšne zadeve kot je škandal s ponarejanjem vina, afera s podkupovanjem dunajskega javnega tožilca Moserja in morda še kaj.

Politično ozračje bo torej vse kaj drugega kot prijetne melodije iz operete Richarda Stolza — Jesenski manevri.

v žarišču dogodkov

DEVET LET SKOMIN

Tudi letos ne bo več dovolj časa, da bi zvezni izvršni svet predložil skupščini kriterije in merila po katerih bi drugače kot doslej ugotavljali gospodarsko razvitost neke republike ali pokrajine. Tiste republike, ki sredstva dajejo, trdijo, da so obveznosti prevelike, one, ki sredstva dobivajo, pravijo, da je tega denarja premalo. Zvezni izvršni svet — najbrž v zadregi, ker mu v devetih letih ni uspelo odkriti dovolj objektivnih kriterijev — jo je ubral kar po sredi. Da bi nekako zadovoljil obe strani, ki imata vsaka svoje argumente, je predlagal, naj bi se prispevek bolj razvitih za manj razvite v letu 1986 znižal od letošnjega 1,86 na 1,56 odstotka družbenega proizvoda.

Vprašanje je, kako bo takšen predlog preživel skupščinsko proceduro, kajti ugovore je že slišati, oporečniki na eni in na drugi strani pa se lahko sklicujejo tudi na stališča predsedstva CK ZKJ, ki je, zavedajoč se resnosti položaja, v svojih zaključkih poudarilo potrebo po nadaljnji pomoči razvitih, hkrati pa tudi opozorilo na to, da je potrebno upoštevati materialne možnosti bolj razvitih republik.

Jugoslovanska skupnost je že vsa povojna leta izdajala nekako tri odstotke družbenega proizvoda za nerazvite predele države in to preko posebnega zveznega sklada za neravnote in v obliki dopolnilnih sredstev preko zveznega proračuna. Če je bilo tako — in smo se strinjali — čemu sedaj vedno več ugovorov?

Nesporazumi se začnejo najprej takrat, ko steče beseda o

sami dokopali do spoznanja, da z nerentabilnimi investicijami ne bodo nikamor prišli. Porodila se je ideja o združevanju sredstev, pri čemer so bolj razviti pričeli dajati manj razvitim tudi kadrovska pomoč. Tako sedaj polovica sredstev zveznega sklada priteka v obliki združevanja, nekateri pa predlagajo, da bi ta odstotek zvišali na 70.

V razvitih predelih Jugoslavije trdijo, da je bil njihov gospodarski nivo takoj po vojni nižji, kot ga danes dosegajo nerazviti, vendar so bili sposobni razvijati sami sebe in dajati denar za razvoj manj razvitih. Nerazviti temu ugovarjajo s trditvijo, da so dobljena sredstva vlagali v tiste objekte, ki so bili dogovorjeni s srednjeročnimi načrti in da zato niso sami krivi, če niso dovolj rentabilni in če niso prav nič pripomogli k zmanjševanju nezaposlenosti, ki je v manj razvitih republikah in v AP Kosovo najbolj pereč problem.

Ob predlogu ZIS, da naj bi se delež razvitih prihodnje leto zmanjšal od 1,86 na 1,56 odstotka družbenega proizvoda, so v BiH, razmišljali nekoliko drugače. Trdijo, da bi morala znašati potrošnja na prebivalca v nerazvitih predelih 80 odstotkov jugoslovanskega povprečja. Da bi to dosegli, bi morali

globus

WASHINGTON — Panamski prekop, ena najbolj donosnih naložb tega stoletja, je pretesen in preplutev, zato ZDA, Japonska in Panama pripravljajo načrte za nov prekop, po katerem bodo lahko pluli tudi tankerji z nosilnostjo 300 tisoč ton.

NEW YORK — Število prebivalstva na svetu se veča počasneje, vendar bo poteklo še več kot sto let, preden se bo ustalilo. Po podatkih sklada Združenih narodov za načrtovanje prebivalstva bo živelo takrat na zemlji 10,2 milijarde ljudi.

LONDON — Velika Britanija je izgnala 25 sovjetskih diplomatov in uslužbencev, ki jih je obtožila vohunstva. Nekaj dni kasneje so z enako obtožbo izgnali iz Moskve 25 britanskih diplomatov in uslužbencev.

VARŠAVA — Eno od vodilnih podjetij poljske železnice, remontni zavodi električnih lokomotiv v Gliwicah, nosi od začetka tega tedna naprej ime Josipa Broza Tita.

PARIZ — Po obisku visokega funkcionarja v francoskem zunanjem ministrstvu v Albaniji se je zvedelo, da »država črnega orla« ne bo spremenila svoje zunanje politike, se pravi, da se ne namerava »približati« kateri od supersil.

BUDIMPEŠTA — V letošnjih prvih sedmih mesecih je Madžarsko obiskalo več kot 7 milijonov tujih turistov, kar je za 13 odstotkov več kot lani v enakem obdobju.

STUTT GART — Milijon steklenic avstrijskega vina, ki je bilo zastrupljeno z antifrizom, bodo predelali v industrijski alkohol, kot poroča Reuter.

RIM — Svetovna organizacija za prehrano in kmetijstvo (FAO) je objavila podatke po katerih bo letošnja žetev riža, pšenice in ostalih žitaric rekordna. Pridelka bo več kot lani za kakšnih 34 milijonov ton.

globus

Vožnja po režimu »B«

Zagrebski Vjesnik je prejšnjo nedeljo objavil zanimivo zgodbi o tem, kako je Meridian express, ki vozi med Atenami in Vzhodnim Berlinom moral v Beogradu narediti 136 minut zamude, ker je čakal na salonski vagon izvršnega sveta AP Vojvodine v katerem so se vojvodinski izvršniki peljali z dopusta.

Osem potniških vagonov z okoli 400 potniki je obstalo na beograjski železniški postaji. Čakali so na salonski vagon, ki bi moral prispeti iz Reke ob 5,26. Zaradi okvare na vagonu je prišlo do zamude.

Salonske vagoni imajo povsod po svetu in povsod se v njih vozijo visoki funkcionarji. Ni pa običajno, da bi se z njimi vozili na dopust. V salonskem vagonu, ki je povzročil zamudo, je bila skupina vojvodinskih izvršnikov, ki so se vračali z dopusta v Lovranu. Meridian express je moral čakati, čeprav bi imel omenjeni salonski vagon zvezo za Novi Sad komaj pol ure po svojem prihodu v Beograd. Ampak tako mora biti, ker tako določa železniški režim »B«. To pa pomeni, da je treba vagon, ki je pod režimom »B«, pripeljati na cilj z najhitrejšo redno zvezo in da drugi vlaki, če je treba, malo počakajo. Na železniških križiščih mora vlak, ki ima v kompoziciji salonski vagon, pričakati poleg ostalih tudi šef železniške postaje.

Salonski vagoni imajo po šest spalnih kabin z dvanaajstimi ležišči. V vagonu je salon in manjša kuhinja z bifejem.

Tudi slovenski izvršni svet ima salonski vagon, uporablja pa se izključno na relaciji Ljubljana—Beograd—Ljubljana. Z njim se ob začetku in ob koncu tedna vozijo slovenski funkcionarji, ki delajo v Beogradu. Vsak potnik plača polno ceno prevoza in edina prednost je v tem, da je takšen vagon udobnejši.

Izboljšati varnost železniškega prometa

Na skupščini temeljne skupnosti za železniški in luški promet prometnega središča Murska Sobota so obravnavali dva zelo pomembna dokumenta — to sta osnutek dogovora za varen železniški promet in dogovor o temeljnih planih SR Slovenije za srednjeročno obdobje 1986—1990. Udeležil se je tudi predsednik skupščine za železniški in luški promet SR Slovenije Slavko Zalokar. Kot je bilo rečeno uvodoma, potekajo prav zdaj številne razprave v železniškem gospodarstvu in med uporabniki storitev, da bi uresničili zahteve program varnosti železniškega prometa. V bistvu gre za uresničevanje predlogov ukrepov komisije republiškega izvršnega sveta o stanju varnosti železniškega prometa v naši republiki, o čemer bodo razpravljali tudi delegati republiške skupščine. Vse to dovolj zgornjo prča, da se temu področju namenja zadnje čase vse več pozornosti.

Kot so poudarili v razpravi, z varnostjo v železniškem prometu še vedno ne moremo biti zadovoljni, zato je potrebna temeljita analiza vzrokov in sprejem ukrepov, ki bodo prispevali k izboljšanju stanja. Prav slednje je podrobneje zajeto v osnutku programa za varen železniški promet, ki ga je izdelalo železniško gospodarstvo Ljubljana, podprli pa so ga tudi delegati na zasedanju v Murski Soboti. Prizadevanja so usmerjena v boljše tehnično-tehnološko opremljenost železnic, ustrezen informacijski sistem, zlasti avtomatiko, in neposreden dogovor o kakovosti dela in cenah železniškega prevoza, ki bo rezultat tesnega sodelovanja z uporabniki teh storitev. Nič manjšega pomena pa niso zagotavljanje ustreznih delovnih razmer železničarjev, kadrovska politika in izobraževanje železničarjev, katerih poklic še ni ustrežno vrednoten. Pri tem ne gre pozabiti tudi na učinkovitejšo poslovno politiko in samoupravno organiziranost železniškega gospodarstva ter samoupravno odločanje in disciplinsko odgovornost, ki se morajo v prihodnje še bolj uveljaviti v praksi.

V nadaljevanju zasedanja so delegati sprejeli spremembo osnutka dogovora o temeljnih planih v naslednjem srednjeročnem obdobju. Po tej spremembi bi potrebno raven enostavne reprodukcije železniškega gospodarstva Ljubljana, upoštevajoč izvajanje akcijskega programa za povečanje učinkovitosti poslovanja, zagotovili z rastjo cen železniških prevoznih storitev nad splošno rastjo cen ter z obveznim združevanjem sredstev za pokrivanje dela stroškov enostavne reprodukcije. Prispevna stopnja za povračila v letu 1986 pa bo temeljila na dejanskih razmerah za gospodarjenje letos in jo bo v odvisnosti od uresničitve politike cen vsako leto spreminjala skupščina sisa za železniški in luški promet SR Slovenije.

Milan Jerše

OPRETI SE NA LASTNE MOČI

GORENJE VARSTROJ: ustvarjalnost ne odtehta slabosti

Po tem, ko so pred dvema letoma v 1100-članskem Gorenjem kolektivu Varstroj v Lendavi s tremi tozdi (Tovarna varilne opreme, Montaža-Purlen in Varis) in delovno skupnostjo izdelali tako imenovano diagnozo stanja in na tej osnovi sanacijski program, je marsikaj krenilo na bolje. Lani so na novo sprejeli vse samoupravne akte, izvedli določene organizacijske spremembe in uvedli spodbudnejši sistem nagrajevanja. Zavaljo prevelikih posojil in likvidnostnih težav si večjih naložbenih zagajev v zadnjih letih niso mogli privoščiti, če ne štejemo, da so v tozdu Montaža-Purlen postavili proizvodno halo in da je prav zdaj v gradnji proizvodna hala za izdelavo sanitarnih kabin, ki pomeni novo stopnico v osvajanju zahtevne tehnologije ter zaskrožitve dozdajšnjih prizadevanj na tem področju. Delovno skupino CK ZKS — vodil jo je dr. Anton Vratuša, sodelovala pa sta še Tibor Fülle in Franc Kolarič — so člani akcijske konference komunistov v Gorenju Varstroj temeljito seznanili s posledicami, ki jih povzročata zapletena zakonodaja in pretirano administriranje, ter s tem, kako je z izkoriščenostjo proizvodnih zmogljivosti, osvajanjem novih proizvodnih programov in prilagajanjem tržnim pogojem gospodarjenja. Čeprav jim je pri nekaj poslih spodletelo — omenimo sovlaganje v gradnjo tovarne elektrod v Nikšiču v Črni gori, ki bržčas nikoli ne bo stala ne obratovala, ali pa željo, da bi v okviru sozda Gorenje izdelovali rastlinjake, pri čemer je tudi ostalo — se v enem največjih leadavskih kolektivov ne kanijo vdati v usodo.

O njihovih ambicijah pričra organizirana razvojna služba v obliki raziskovalne enote, ki je prva te vrste v Pomurju, kjer združuje dela in naloge 55 inženirjev in tehnikov ali 4,4 odstotka vseh zaposlenih v delovni organizaciji. Še zgovornejši je podatek, da so lani zabeležili 93 inovacijskih predlogov ali 7 prijav na sto delavcev, gospodarska korist pa znaša kar 18 milijonov dinarjev. Če ob tem upoštevamo izredno visok odstotek izrabljenosti in odpisanosti sredstev in opreme — giblje se med 43 in 70 odstotki — ter dejstvo, da so v zadnjem letu in pol poleg drugih izdelkov izvozili več deset tisoč varilnih transformatorjev, ne da bi jih kupci reklamirali, bi lahko sklepali, da se to mora občutno poznati pri kakovostnih kazalcih gospodarjenja: dohodku na delavca, stopnji reprodukcijske sposobnosti, rentabilnosti in ekonomičnosti. Žal temu ni tako, saj narobe postavljene (beri: delujoče) ekonomske zakonitosti pomenijo vodo na mlin zlorabam poslovne etike in morale, raznim izsiljevanjem in koristnim malverzacijam, kar vse bistveno vpliva na uspešnost in poslovnost, kot so poudarili v razpravi v Varstroju.

RADENSKA: PROJEKT OBNOVE TOZDA MINERALNA VODA

Delovna skupina CK ZKS — v njej so bili Geza Bačič, Martin Kuzma in Franc Kolarič — je minuli četrtek obiskala enega od nosilcev razvoja v severovzhodni Sloveniji in vodilne polnilca mineralne vode v Jugoslaviji, ki slovi po visoki produktivnosti in prodornem uveljavljanju na tujem, njegovo ime pa pridobiva na teži tudi pri brezalkoholnih pijačah in osvežitelnih napitkih. O njegovih imenitnih dosežkih doma in v tujini smo že večkrat poročali, zato se bomo tokrat zadržali le pri nekaterih ugotovitvah, izrečenih v razpravi, zadevajo pa izkoriščanje notranjih rezerv. Ena bistvenih so v Radenski prav gotovo kadri. Osem odstotkov vseh zaposlenih ima visoko in višjo izobrazbo, znaten del sredstev pa namenjajo za štipendiranje, sprejemanje pripravnikov, šolanje ob delu in dodatno usposabljanje v tujini. Največ jih je na študijskih izpopolnjevanjih iz tozdv Mineralna voda in Tovarna polnilne opreme, uvedli pa so tudi sistem postopnega uvajanja mladih, sposobnih delavcev na zahtevnejša, odgovornejša dela in naloge.

Večstransko zanimiv je projekt tehnološke posodobitve tozda Mineralna voda, ki bo Radensko stal okoli 948 milijonov dinarjev. Z njim bodo v temeljni organizaciji razširili proizvodni program: po stopnji mineralizacije mineralne vode, gaziranosti, embalaranju izdelkov in prostornini. Odločili so se za nakup najsodobnejše polnilne opreme za polnjenje mineralne vode v plastenke, ki bo hkrati omogočala samo izdelavo plastenk za gazirano, manj gazirano in negazirano mineralno vodo. Projekt tehnološke posodobitve tozda zajema še novo polnilno linijo, ki mu jo bo izdelala sosednja temeljna organizacija Tovarna polnilne opreme, za polnjenje brezalkoholnih pijač v manjše steklenice ter sodobnejše polnjenje mineralne vode v steklene embalaže. Kupili bodo tudi nov računalnik in razširili računalniške zmogljivosti Radenske. Izvoz mineralne vode se bo s temi naložbami sto odstotno povečal, predvsem v dežele bližnjega vzhoda, vrednost pa kar za 200 odstotkov. Z naložbo naj bi končali v prihodnjem letu. Dodatno samozavest jim vliva osamosvojitve pri izdelavi brezalkoholnih pijač in osvežitelnih napitkov ter osvojitve lastne blagovne znamke. Seveda pospešeno nadaljujejo z iskanjem novih programov in se ne zadovoljujejo z dejstvom, da je Radenska že veliko dosegla pri razvojni-raziskovalni in množični inventivni dejavnosti.

Delovno skupino CK ZKS so seznanili še s problematiko nagrajevanja, kjer so občutne težnje po uravnilovki, z dokajšnjimi rezervami pri izkoriščenosti kadrov, s samoupravno organiziranostjo, vlogo tozda in njegovo soodgovornostjo za razvoj celotne delovne organizacije — omenimo naj zamisli o združitvi radgonskega Grozda in Naravnega zdravilišča ter hotelov Diana in Zvezda v Murski Soboti — prilagajanjem tržnim zakonitostim in siceršnjim razpoloženjem med delavstvom. Branko Žunec

V ČETRTEK ZASEDALI VSI ZBORI SKUPŠČINE OBČINE MURSKA SOBOTA

Zelena luč javnim razpravam

Tako na seji predsedstva Občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva v sredo, 11. septembra, kakor tudi na zasedanju vseh zborov Skupščine občine v četrtek, 12. septembra, so bile glavne teme obravnave: Poročilo o izvajanju referendumskega programa v obdobju od 1. 3. 1981 do 30. 6. 1985 z oceno

V sredo, 11. septembra, je zasedal tudi družbenopolitični zbor, glavni namen seje pa je bil obravnavanje odstopa predsednice tega zbora Silve Čenar. Po njenih besedah je vzrok odstopa »sam način delovanja tega zbora ter občutne lastne nemoči, da bi spremenila mrtvilo: to je posledica neusposobljenosti delegatov, zaradi česar tudi celoten delegatski sistem ne deluje tako, kot bi moral, to pa se izkaže pri takih angažiranih posegih, kakor je primer neupravičene lasitve parcel za Šifstarevim mlinom. Sedaj iskati grešnega kozla je prepozno, ampak se mora vsak delegat usposobiti za svoje delo.«

Funkcijo predsednika DPZ bo do volitev opravljal podpredsednik Ivo Orešnik.

predvidenega dotoka in porabe sredstev do konca referendumskega obdobja, osnutek programa 3. občinskega samoprispevka za obdobje od 1986 do 1990 z osnutkom sklepa o razpisu referendumu, osnutek dogovora o temeljnih družbenega plana občine Murska Sobota za obdobje 1986—1990 ter osnutek dolgoročnega družbenega plana Murska Sobota za obdobje od leta 1986 do leta 2000. Delegati vseh treh zborov so sprejeli osnutek programa 3. občinskega samoprispevka in osnutka kratkoročnega in dolgoročnega družbenega plana soboške občine in tako dali zeleno luč javnim razpravam, ki bodo potekale v vseh okoljih.

Kaže, da bo kirurgija odprla vrata konec prihodnjega ali v začetku 1987. leta. Tako je bilo tudi predvideno ob začetku zbiranja dodatnih sredstev, zato bo treba vložiti vse sile, da bo res odprla vrata s i. čeprav še ne bo popolno opremljena. Ljudi, ki so že toliko prispevali in še sedaj združujejo sredstva za njeno dograditve, pa najbolj zanima, kako poteka opremljanje in zagotavljanje ustreznih usposobljenih strokovnih kadrov. Razpravljalci, ki so se oglasili

na zasedanju skupščine, so govorili v glavnem o referendumskem osnutku. Tako kakor že vse prejšnje pripombe in predlogi, ki so prispeli na občinsko konferenco SZDL, so tokratne bile preveč delnega značaja. Res je, da je večina zahtev, ki so jih povedali delegati v imenu svojega okolja, upravičenih. Spomnimo

se samo zahteve o ureditvi okolice jezera v Krašcih, ki je v resnici neizpolnjena obljuba iz leta 1974. Prav tak so nujne modernizacije mnogih cest v soboški občini, ki niso prišle v program tretjega občinskega samoprispevka. Strokovnjaki, ki so sestavljali program, so upoštevali različne kriterije, tako enakomeren razvoj vseh območij v občini, družbenopolitični in gospodarski pomen, razvoj obmejnih krajev in podobno.

O osnutku tretjega občinskega samoprispevka bodo razpravljali na zborih občanov, vse pripombe pa bodo skupaj s temi, ki so se pojavile na zasedanju skupščine, upoštevali pri pripravi programa, kolikor bodo seveda realne.

V javni razpravi pa bosta tudi oba osnutka družbenih planov občine, kratkoročni za naslednje obdobje in tudi dolgoročni do leta 2000. Po besedah predsednika Komiteta za planiranje pri Skupščini občine Murska Sobota naj bi se v petih letih vložilo v investicije 22,8 odstotka ustvarjenega družbenega dohodka. Pri tem bodo imele prednost naložbe, ki bodo del prednostne gospodarske dejavnosti: kmetijska proiz-

vodnja in predelava, izkoriščanje naravnih danosti, uvajanje novih programov, odpiranje novih delovnih mest... Za prihodnjih pet let načrtujejo 3,8-odstotno gospodarsko rast in 2-odstotno naraščanje zaposlenosti.

Dolgoročni družbeni plan je napisan bolj v obliki želja; napisan je na podlagi smernic razvoja do leta 2000 ter upošteva podatke in usmeritve organizacij združenega dela in vseh drugih organizacij, skupnosti in društev — izpostavlja predvsem temeljne družbene cilje občine. To pa ne velja za kratkoročni družbeni plan, ki je neke vrste pogodba, podpisniki pa se bodo zavezali, da bodo načrtovano tudi izpolnili. Vendar, čeprav so navedene konkretne naloge in poimenovani izvajalci, vse bolj prevladuje mišljenje, da ni sredstev, in se zato ne splača razmišljati o večjih naložbah. Značilno za vse predlagane pa je, da so usmerjene v posodobitev tehnologije in v modernizacijo. Po mnenju mnogih bomo čez pet let, če se bodo gospodarstveniki strogo držali tega plana, na repu družbeno-ekonomskega razvoja v republiki.

V septembru in oktobru naj bi torej potekale javne razprave, pokazale naj bi razpoloženje ljudi, dale konkretne predloge in usmeritve, ki bodo olajšale delo pripravljavcem programa 3. občinskega samoprispevka in družbenih planov.

GORNJA RADGONA

PRI ZAPOSLOVANJU NIČ NOVEGA

Takole je mogoče na kratko strniti razmišljanja na zadnji seji občinskega izvršnega sveta ob obravnavi polletne analize zaposlovanja, ki so jo pripravili strokovni delavci Zavoda za zaposlovanje iz Murske Sobotice. Od 7.742 delavcev v občini se jih je v prvih šestih mesecih na novo zaposlilo 145 ali 1,9 odstotka. Že

Kod hodiš, znanje?!

Skoraj dve tretjini prebivalcev Pomurja ima le osnovno šolo, komaj 3 odstotki pa višjo oziroma visoko izobrazbo. Mar ni ta podatek presenetljiv, ko pa se zdi, da danes že vsakdo hoče naprej v šolo? No, izobrazbeno sestavo seveda znižujejo starejše generacije, ki niso imele takšnih možnosti za nadaljevanje šolanja, kot jih imajo mladi danes. Toda zadnja leta se tudi med njimi zmanjšuje zanimanje za srednješolske klopi. Okrog 15 odstotkov se jih namreč raje odloča za takojšnjo zaposlitev ali pa da bodo ostali doma na kmetiji. Zakaj tako? Vzrokov je gotovo več. Med drugim mladi sklepa, češ zakaj bi šli v šolo, ko pa lahko v tovarni dobro zaslužijo tudi brez izobrazbe. Na takšna razmišljanja jih v zadnjem času »napeljuje« predvsem Mura, kjer imajo zaradi dobrega gospodarjenja (tudi trdega in naporenega dela) zares dobre osebnih dohodke — boljše kot marsikje drugje šolani ljudje. Predvsem dekleta, ki so končala srednjo zdravstveno šolo ali

nih sob je najbrž bolj malo. Kako naj se, denimo, vozi tja vsak dan nekdo iz Kuzme, Petrovec, Kobilja...? Najbrž so prav zato letos komaj zbrali dovolj prijav za dva oddelka novincev. In kako bi bilo, če bi nekateri programi kovinarske usmeritve bili samo v Lendavi, češ da se ne bi podvajali s srednješolskim centrom v Murski Soboti? Kako bi se tja vozili učenci iz Apaške kotline, Negove, Bučkovec...? Tudi v Lendavi so bivalne možnosti učencev podobne kot v Ljutomeru. Dijaška domova v Murski Soboti in Radencih pa sta napoli prazna! Le komu smo ju zgradili, če ne srednješolcem? In kaj bi bilo, če bi tako, kot se je to zgodilo s srednjimi šolami, po Sloveniji raztresli univerze? Saj bi vendar pomenile za vsako občino veliko bogastvo in mladi bi imeli bliže v šolo!?

In kaj naj bi v Pomurju spreminili? Predvideno je, da bi se ljutomerska srednja šola povezala z družboslovno-ekonomsko usmeritvijo v Murski Sobo-

KOMENTIRAMO

šolo za prodajalce, so po štiri — oziroma triletnem šolanju itak večino dobite zaposlitev v tovarni Mura ali drugje, in to na delovnih mestih, za katere zadostuje le priučitev (polkvalifikacija). Najbrž še bolj tehten razlog temu je dejstvo, da v Pomurju nimamo dovolj zanimivih programov srednjega usmerjenega izobraževanja. Več kot 300 učencev, ki končajo osnovno šolo, se zato vpisuje na srednje šole izven regije, če jim to seveda uspe (sprejema ni izpitni) in če jim to dopušča gnotni položaj (vzdrževanje staršev, štipendija).

Doigo že govorimo, da je treba srednješolsko mrežo spreminiti. Pripravimo analize o trenutnem stanju, s katerimi so vsi in povsod zadovoljni, pri predlaganih spremembah pa se vedno zatika. Vsa namreč vidi samo »svojo« šolo, ki bi jo bilo treba še povečati, razširiti, uvesti nove programe ali pa za vsako ceno obdržati to, kar imajo. Kajti, kaj bo sicer s profesorji in drugimi delavci na šoli? Poleg tega bi bila velika (?) škoda, če šole ne bi obdržali, kajti le-ta predstavlja pomembno kulturnoizobraževalno ustanovo. Takšnim ugotovitvam je seveda težko oporekati. Toda pri vsem tem se, kot kaže, kaj malo oziramo na tiste, ki so jim šole sploh namenjene, to je na sedanje in bodoče učence. Ker je, denimo, družboslovno-jezikovna usmeritev samo v Ljutomeru, se pač vsi tisti, ki se odločijo zanj, morajo voziti tja, ne glede na to, kakšne prometne zveze imajo in kako daleč. Dijaškega doma v prleški prestolnici namreč ni, pa tudi zaseb-

ti, srednja zdravstvena šola v Rakičanu pa ali s srednjo kmetijsko šolo (že sedaj sodelujeta) ali pa z naravoslovno-matematično usmeritvijo na srednješolskem centru tehniško-pedagoške usmeritve v Murski Soboti. Tako bi namreč lahko rešili njun obstoj. Nekateri se za zdravstveno šolo tudi ugotavljajo, češ zakaj bi mlade izobraževali za ta poklic, če potem ne dobijo zaposlitve v zdravstvenih organizacijah v Pomurju. Dilema vsekakor je, vendar, če bi se ozirali samo na to, potem bi najbrž lahko polovico srednjih šol v Pomurju zaprli. Mar bodo dobili doma zaposlitev vsi tisti, ki končajo družboslovno-jezikovno, gostinstvo-turistično, naravoslovno-matematično in še katero drugo usmeritev, ki jo imamo v Pomurju? Res pa je, da bi si morali prizadevati za uvajanje novih programov, za katere bi se mladi raje odločali. Tako je res že skrajni čas, da bi na srednješolskem centru tehniško-pedagoške usmeritve v Murski Soboti spet uvedli elektro usmeritev (elektronika in elektroenergetika), in najbrž bi bilo dobro, če bi za en oddelek povečali vpis v naravoslovno-matematično usmeritev. V Lendavi nameravajo, če bo potrebno, uvesti rudarsko usmeritev (dislocirano enoto rudarskega šolskega centra iz Velenja) in dvojezični program naravoslovno-matematična tehnologija.

Vse drugo naj bi ostalo po starem. In če bo res, potem bistvenih premikov na bolje ne moremo pričakovati.

JOŽE GRAJ

PRODAJA ELRADOVH IZDELKOV ZA ŠIROKO PORABO UPADA

Povpraševanje po profesionalni tehniki pa narašča

V Gorenju Elrad po sedmih mesecih ugotavljajo, da zanimanje za njihove izdelke iz programa blaga za široko porabo na domačem trgu še naprej upada. Da v tem času prodaja zaostaja za 5 odstotkov, je povzročila predvsem manjša proizvodnja televizorjev v kranjski Iskri in pljuškem obratu Gorenja. Tega izpada ne bosta mogla nadomestiti niti dva večja posla — po deset tisoč kanalnikov za RIZ in Sovjetsko zvezo.

Dobro pa gre do prodajo Elradovi izdelki profesionalne tehnike, kabelskih napeljav in skupinske antenske naprave. Tisto, kar najbolj vpliva na slabše izvozne dosežke, je neizpolnjevanje dogovorjenih rokov dobave. To je predvsem v proizvodnji elektronike. Zato bodo morali v tej radgonski delovni organizaciji — kot sami ugotavljajo — napeti vse sile za premagovanje te ovire, saj sicer ne bodo mogli uspešni-ti že nekaterih dogovorjenih izvoznih poslov za Irak in Italijo in tistih, ki se jim pri navezavi poslovnih stikov z nekaterimi državami Bližnjega vzhoda, Sovjetske Zveze in Kitajske do konca leta še obeta-jo. vp

Ognjišče kulturne (in narodne) samobitnosti

NJEN CREDO SE GLASI: »Jezik je za sporazumevanje, ne za propagando. Je za to, da se drug drugemu približamo, si odpremo srce in se pogovorimo. Predvsem pa je jezik kapital. »Poslanstvo, ki ga opravlja, sama takole opredeljuje: »Trudim se, največ s svojo »deco«, da bi jih vsaj krajše pesmice, kot je na primer Barčica po morju plava, naučila v slovenščini. Pesem namreč nima meje. To mednarodno razsežnost ohranjamo zlasti v mešanem pevskem zboru v avstrijski Radgoni, katerega članica sem tri leta, saj je naš zborovodja človek širine, torej pri pesmih ne pozna meja.«

Prelogova Pepika iz Zetincev na avstrijskem Štajerskem nam je z narodno Rožo je na vrtu plela — »to je bila pesem mojega očeta in bil je užaljen, če je nisem pelala« — prepričljivo razkrila, da je slovensko ljudsko izročilo, prvinska duhovna kultura naroda, zlasti kar zadeva ljudsko pesem, to še živo navzoče. Izjemno razgledana kmečka gospodinja ga že nekaj časa zapisuje, ohranja, prenaša na druge. Domačija Prelogovih-Tronjkovih, kjer dela in živi, daje vtis ognjišča, ki ogreje s svojo preproščino, kulturno samobitnostjo in narodno zavednostjo.

Na julijskem srečanju članov soboškega sindikalnega pevskega zbora Štefan Kovač z mešanim pevskim zborom iz avstrijske Radgone v grajski dvorani

sredi Murske Sobotice »je imela poseben čar tudi slovenska beseda njihove napovedovalke, ki je po rodu Slovenka, vendar živi njen rod od nekdaj v Radgoni. In prijetno je bilo prisluhniti starejšim pevkom tega zbora, ki so na družabnem večeru po koncertu tako lepo zapele po našek. (Tako Vestnik v številki 37. avgusta letos!) Omenjena napovedovalka je bila seveda Pepika Prelog, rojena Tronjko, ki smo jo pred nedavnim obiskali v Zetincih.

Sprejela nas je gostoljubno, sprva resda nekoliko zadržano, s kancem nezaupanja, kasneje pa se je razgovorila in razživila, da ksmo ji komajda mogli slediti. Nemiren išoč duh je, ki se poskuša v prozi in poeziji, prevajalstvu, slikarstvu in ročnih delih. Veliko bere, opazuje, razmišlja, in med našimi avtorji je na njeni knjižni polici v dnevi sobi našel svoje mesto tudi Ivan Potrč. »To je za bogatenje mojega besednega zaklada zelo pomembno. Slovenske knjige si sposojam v knjižnici v Radencih, rada pa bi še lažje prišla do njih. Nimam miru in vedno je kaj takega, s čimer se ukvarjam; odvisno pač od razpoloženja.«

Presenetilo nas je njeno izvrstno poznavanje in obvladovanje slovenščine. Povprašali smo jo, koliko je v Zetincih in okoliških vaseh še živo slovensko ljudsko izročilo. »Pred vojno so pri nas uprizorjali ljudske igre v sloven-

skem jeziku, veliko peli, plesali in igrali. Danes je vse skupaj zatrla televizija. Ljudje so postali preveč odvisni od sredstev obveščanja. Sami se več dosti ne ukvarjajo s kulturo in niso ustvarjalni. Pojejo samo še na svatovanih in tam, kjer pijejo vino. Ponavadi pojejo mešano: v nemščini in slovenščini. Slovensko govornico pa je mogoče slišati v Potrni — tu vsi govorijo v slovenskem jeziku — Zenkovičih, Dedoncih, v Gorci že malo manj, medtem ko v Radgoni govorijo v slovenščini tudi trgovci. Seveda zaradi denarja in ta jezik je postal devizni jezik.«

»Gotovo so med pesmimi, ki jih znam — jih imam v glavi — in zapisujem tudi tako stare in take, da jih niti vi nimate več v Jugoslaviji. Morda jih sploh ne poznate. Upam, da bodo moji otroci nadaljevali s tem, kar zdaj delam...« je pripovedovala Prelogova Pepika. Vzela je beležnico in brala: Hribov ponižuje se, / doline povišuje se, / da se bo vidlo to ravno polje, / da bom vidla, kje fantič moj gre. / Litri napolnite se, / kozarci izpraznite se, / da se bo vidlo v kozarcu do dna, / da bom vidla, kak fantič pit zna.

Spomnila se je koroške narodne / Gor čez Izaro, ki so jo na omenjenem srečanju v juliju v Murski Soboti zapeli člani soboškega sindikalnega pevskega zbora Štefan Kovač. »Mi jo pojemo drugače: gleč čez jezero,

dol čez gmajnilo, tam je dragi dom... Besedilo smo nekoliko prilagodili zase,« je dejala. Da je lahko postala članica moškega pevskega zbora v Radgoni, se je morala naučiti not. Pomagali so ji otroci.

Pojete samo v nemškem jeziku ali morda kdaj v slovenščini, nas je zanimalo. »Slovensko govorijo in razumejo tri članice zbora. Nameravamo pa peti narodne pesmi z vsega sveta in tudi v slovenščini. V oktobru (predvidoma 18. tega meseca — op. B. Ž.) bo pevski zbor iz Murske Sobotice gostoval pri nas v Radgoni. Srečanje bo v gimnaziji Borg, udeležil pa se ga bo še zbor z Madžarske. Mislim, da bomo skupaj zapeli v slovenščini in madžarsčini.« Torej takorekoč mednarodni shod? »Važno je, da se razumemo, ker jezik je kapital. Z njim se drugim približamo, si odpremo srce in se pogovorimo,« je ponovila naša sogovornica Prelogova Pepika iz Zetincev na avstrijskem Štajerskem. Branko Žunec

— IZ LENDAVSKE OBČINE —

Bratstvo se krepi

Hrvaške občine Čakovec, Koprivnica, Krapina, Ivanec, Varaždin in Pregrada ter slovenskih občin Ormož, Maribor Tezno, Slovenska Bistrica, Šmarje pri Jelšah, Ptuj in Lendava zelo tesno sodelujejo v okviru tako imenovanih »srečanj-bratstva in prijateljstva«. Gre za sodelovanje na sindikalnem, kulturnem in športno-rekreativnem področju. V tem »gibanju« nekatere občine sodelujejo že 24 let, druge, kot na primer Lendava, pa so se priključile pozneje. Vsako leto je osrednja prireditev v drugi občini, drugače pa imajo že na začetku leta narejen program prireditev v posameznih občinah, ki se jih seveda udeležuje kar največ pobratenih občin oziroma njihovih kulturno-umetniških skupin. Tako so tudi v Lendavi ob prazniku dela nastopili člani kulturno-prosvetnega društva iz Nedelišča, pa tudi na zadnji turistično-folklorni prireditvi — Lendavski trgatvi — je bilo nekaj skupin iz občin, ki sodelujejo v »srečanjih«.

Letos je gostitelj srečanja obmejnih občin Krapina, kjer je bila v teh dneh seja koordinacijskega odbora. Udeležili so se tudi predstavniki lendavske občine in poročali o svojih aktivnostih. Udeleževali so se večine prireditev v omenjenih občinah in tudi doma so bili aktivni. Lendavska občina bo gostitelj srečanja čez dve leti, vendar se na to bratsko manifestacijo že zdaj pripravljajo. Š. S.

O referendumu in volitvah

Na nedavni razširjeni seji predsedstva krajevne organizacije SZDL Beltinci so razpravljali o osnutku referendumskega programa za tretji občinski samoprispevek, predhodno pa so se seznanili z realizacijo sedanjega programa in o pripravah na delegatske volitve. Ugotovljeno je bilo, da poteka zbiranje sredstev za gradnjo kirurgije dokaj uspešno; zbrali so nad 360 tisoč dinarjev. K uspešnosti akcije so veliko pripomogli tudi upokojenci. Z osnutkom programa za tretji občinski samoprispevek so se sicer strinjali, imeli pa so nekatere pripombe. Nanašale so se predvsem na predvideno gradnjo cest in dvo-ran-televodnic. Glede višine prispevka pa so bili mnenja, naj bi upokojenci, katerim je pokojnina edini vir dohodka, plačevali le 0,5 odstotka. V zvezi s pripravami na delegatske volitve so ugotovili, da je doslej evidentiranih 155 občanov, od tega za krajevno samoupravo 50. Evidentirali so tudi možne kandidate za nekatere delegatske funkcije v občini. Sprejeli so tudi predlog, da se za letošnje občinsko priznanje predlaga Boris Žalig za delo na področju kulturne dejavnosti in vsestransko družbeno aktivnost. A. H.

Soboško gospodarstvo v precepu

V prvem polletju letošnjega leta je soboško gospodarstvo ustvarilo nad 51,14 milijarde dinarjev celotnega prihodka, kar je za 49,5 odstotka več kot v enakem lanskem obdobju. Vendar je treba povedati, da so se porabljena sredstva v tem obdobju povečala za 52,1 odstotka. Pri tem so ozdi več kot 80 odstotkov celotnega prihodka ustvarili s prodajo blaga in storitev na domačem trgu, na tujem pa le 9,3 odstotka. To zgovorno pričča, da izvoznih ciljev v prvih šestih mesecih letos ne uredničujejo. V občinski resoluciji so namreč predvideli 14-odstotno povečanje izvoza na konvertibilni trg, doseženo pa je le 10,5-odstotno. V tujini sta, kot že vrsto let nazaj, največ zaslužili delovni organizaciji Mura, ki beleži kar polovico vseh prihodkov soboškega gospodarstva, in Mesna industrija ABC Pomurka, na katero odpade 32,1-odstotni delež.

Ob skromnem 37,8-odstotnem povečanju dohodka in 60,4-odstotka višjem čistem dohodku je bilo čutili precej manjšo ekonomičnost poslovanja, kar vpliva na uspešnost gospodarjenja, s katerim v soboški občini ob polletju ne morejo biti zadovoljni. Zaskrbljujoče je zlasti zaostajanje industrijske proizvodnje, ki je celo za 4 odstotke nižja kot v enakem lanskem obdobju. Poleg tega so precejšnja odstopanja tudi pri rasti družbenega proizvoda in produktivnosti dela, soboško gospodarstvo pa močno bremenijo še visoke obresti za najeta posojila, saj so organizacije združenega dela namenile za obratna sredstva okrog 2,24 milijarde dinarjev, kar je za 2,8-krat več kot lani.

S temi zaskrbljujočimi podatki so se seznanili člani soboškega izvršnega sveta, ki so v razpravi opozorili tudi na dokaj skromno rast akumulacije, ki je večja sa-

mo za 33 odstotkov. To pomeni, da so ozdom primanjkovala sredstva za izboljšanje materialne osnove dela. V soboški občini pa so nizka gospodarska gibanja tudi v primerjavi s slovenskim povprečjem. Podatek, da je dohodek nižji celo za okrog 30 odstotkov, vzbuja skrb. Zlasti še, če vemo, da je položaj zelo neugoden, predvsem v kmetijstvu, ki je prednostna panoga, in obrtnih storitvenih dejavnostih. Poleg tega so polletne izgube soboškega gospodarstva znašale 416,17 milijona dinarjev, kar je v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta za 266,9 odstotka več. Pojavilo se je tudi pet novih izgubarjev (Panonija tozdr Kmetijska mehanizacija, Pomurski tisk tozdr Eureco, KG Rakičan tozdr Prašičereja, Agromerkur in Mesna industrija tozdr Družbena prehrana), nadaljnje naraščanje zalog, zlasti gotovih izdelkov, in materialnih stroškov.

Na seji izvršnega sveta pa so tudi opozorili na komajda 7-odstotni delež dohodka v občini, ki ga ustvarja kmetijstvo, na naraščanje vseh oblik porabe nad resolucijskimi okviri, slabo finančno poslovanje v nekaterih ozdih, proučili pa naj bi tudi možnosti uskladitve obveznosti dobaviteljev in terjatev do kupcev, saj so se slednje povzpelle že na 7,19 milijarde dinarjev. Več pozornosti pa bo treba dati tudi zaposlovanju, še posebej pripravnikov, ki je pereč problem.

Milan Jerše

INTERVJU S SEKRETARJEM OBČINSKE KONFERENCE SZDL LENDAVA TIBORJEM FRANČIČEM

Kandidati in programi

Pred časom je občinska konferenca SZDL v Lendavi izvolila 26-letnega Tiborja Frančiča za sekretarja. Kdo je ta mladi mož, ki so mu zaupali tako odgovorno nalogo? Kakšne naloge so v tem trenutku pred socialistično zvezo? Na ti dve osnovni vprašanji so skušali odgovoriti ta pogovor.

TIBOR FRANČIČ: Končal sem gimnazijo, nato pa še pedagoško akademijo v Mariboru. Pred štirimi leti sem se zaposlil na osnovni šoli v Črenšovcih kot predmetni učitelj likovnega pouka. Že kot mladenec sem bil aktiven, zato sem obiskoval ustrezne oblike usposabljanja v zvezi komunistov, med drugim sem pravkar končal tudi enoletno politično šolo CK ZK Slovenije v Mariboru.

njevati načela in merila kadrovske politike. Seveda pa evidentiranje naj ne bi pomenilo že jamstva, da bo nekdo izvoljen. Prav zaradi tega smo za demokratično razpravo o vseh pobudah in prepričati želimo morebitno opredeljevanje o evidentiranih kandidatih v ožkih, zaprtih krogih. Prepričati moramo tudi prehajanje določenih ljudi iz ene na drugo funkcijo.

VESTNIK: Ne manjka vam ne strokovne izobrazbe ne političnih izkušenj. Prihodnje leto bomo imeli volitve, za katere je treba izbrati prave kandidate. Kako potekajo priprave?

TIBOR FRANČIČ: Res, začelo se je! Za skupščino družbenopolitičnih skupnosti in interesnih skupnosti moramo evidentirati, kandidirati in naposled izvoliti delavoljne aktiviste. Pri vsem tem bo imela odločilno besedo »baza«, torej krajevne konference SZDL. V lendavski občini priprave na volitve dokaj dobro potekajo. V krajevnih konferencah

SZDL so za skupščine interesnih skupnosti evidentirali okrog 1300 kandidatov, za zbor občinske skupščine pa čez 300. Končal se je tako imenovani prvi krog, zdaj pa smo v drugem krogu aktivnosti, ko naj bi evidentirali tudi kandidate za republiške in zvezne funkcije.

VESTNIK: In kaj ste svetovali »bazi« pred postopkom evidentiranja oziroma kandidiranja?

TIBOR FRANČIČ: Občinska konferenca SZDL je dala smernice, da je treba upoštevati dogovor, po katerem bomo med drugimi zagotovili ustrezno število evidentiranih kandidatov iz materialne proizvodnje, mladih, žensk ter pripadnikov madžarske narodnosti. Evidentirani morajo tudi izpol-

VESTNIK: Povedali ste, da so krajevne konference že evidentirale precej kandidatov. Ste z njihovim delom zadovoljni?

TIBOR FRANČIČ: Z delom krajevnih konferenc smo še kar zadovoljni, o čemer pričajo tudi postopki evidentiranja kandidatov. Imamo 18 krajevnih organizacij SZDL in večina jih deluje na vasi. Družbenopolitična aktivnost je v poletnih mesecih sicer nekoliko manjša, pa vendarle je stekla. V jesenskem in zimskem času pa je vedno na vrhuncu. Zlasti je vse bolj čutili sekcijsko delo v socialistični zvezi.

VESTNIK: Niso pa daleč tudi programske seje?

TIBOR FRANČIČ: Res je, tudi te se bližajo. V mesecu oktobru naj bi pregledali opravljeno delo in začrtali nove naloge v krajevnih konferencah SZDL, v novembru pa bo predvidoma to storila še občinska konferenca SZDL. Š. SOBOČAN

KOMENTIRAMO

Kaj pa notranje rezerve?

Ko so člani izvršnega sveta skupščine občine Lendava na nedavni seji razpravljali o sanacijskem programu Agromerkurja, ki je imel ob polletju več kot 30 milijonov dinarjev izgube, so se ustali zlasti ob temeljni organizaciji združenega dela tovarni močnih krmil v Lendavi. Resda iz sanacijskega programa ni razvidno poslovanje posameznih tozdrov, vključenih v Agromerkur, pa vendarle so »neuradno« zvedeli, da ima lendavska temeljna organizacija 5 milijonov dinarjev izgube. Glede na letni prihodek 2 milijardi novih dinarjev negativna razlika niti ni tako visoka, pa vendarle.

Beseda je torej tekla predvsem o tem tozdro, katerega zmogljivosti — čeprav letno predela 18 tisoč ton koruze — še zdaleč niso izkoriščene, kar seveda vpliva tudi na finančni rezultat. Prav o tem so se na izvršnem svetu dobro razgovorili. V Lendavi izdelujejo predvsem močna krmila za rejo piščancev. Ne glede na to, da je na tem območju močan družbeni pridelovalec koruze in več sto zasebnikov, ki imajo tržne presežke te poljščine, v lendavski mešalnici predelajo zelo malo domače koruze. Kaže, da je poglavitni vzrok sušilnica. Te namreč ni in zato pridelovalci oddajo koruzo tistemu, ki ima sušilnico. Tako koruzo s tega območja pokrmijo prašičem v pitališču rakičanskega kmetijskega gospodarstva, v Lendavi pa predelujejo vojvodinsko koruzo... In vse to se dogaja v okviru sozda ABC Pomurka!

»Ne zahtevamo po vsej sili, da zgradimo sušilnico v Lendavi,« je bilo rečeno na izvršnem svetu, »vendar smo za smotno delitev dela, predvsem pa za to, da se temeljito pogovorimo, kako naprej.« Na tak dogovor pa lendavska »vlada« že dalj časa čaka. V sozdu menda imajo »protiargumente«, in če so dovolj trdni, jih kaže seveda sprejeti — jih obelodaniti, saj se bo sicer sedanje stanje (prevažanje koruze gor in dol) še naprej upiralo zdravi pameti.

Ustaviti se kaže še ob »globalni« izgubi Agromerkurja. Pri tem je zanimivo, da višja cena krmil ni odločilno vplivala na enoto izdelka, ampak so svoj del opravili predvsem drugi vzroki, med temi tudi tehnološki, pa energija in drugo. Ob smotnejši izbiri danih zmogljivosti v Lendavi je torej treba poveniti proizvodnjo tudi drugod, ne pa iskati rešitev (med drugim) v višjih cenah mesa, kajti piščančje meso je že zdaj predrago. In če se bo v kratkem spet občutno podražilo, se utegne zgoditi, da bo prodaja zastala, kot je nedavno tega, ko je imel Agromerkur velike zaloge. Po zaslugi izvoza in večjega povpraševanja na domačem tržišču zdaj sprti prodajajo. Kako pa bo jutri?

Tako nekako gledajo v Lendavi na ta problem. Morda jim bo kdo očital lokalpatriotizem? Pa ni! Gre predvsem za prizadevanje za boljše informiranost o (ne)smotnosti sedanjega stanja oziroma morebitnega izboljšanja, vse to pa v prid zniževanja stroškov in s tem uspešnejšega poslovanja. Š. SOBOČAN

— PRED KURILNO SEZONO —

KAKO SE BOMO GRELI?

Po nekaterih ocenah primanjkuje v Pomurju pred začetkom kurilne sezone, nekaj tisoč ton premoga. To je ogromna količina, kar resno opozarja, da smo se v pokrajini ob Muri znašli v težkem položaju. Poleg tega pa od vseh vrst kuriv samo premog prodajajo na potrošniško posojilo. Z uredbo zveznega izvršnega sveta je namreč uvedeno 10-mesečno posojilo brez pologa in 70-odstotni obrestmi. Lahko si mislimo, da so visoke obresti za potrošniško posojilo v znatni meri zmanjšale interes občanov za takšno vrsto plačila. Težava pa je tudi v tem, da je omenjeno posojilo možno odobriti le do višine 50 tisoč dinarjev. Če vemo, da stane tona premoga že 23.000 dinarjev in več, so možnosti takšnega nakupa kurjave v precejšnji meri omejene. Sicer pa so razmere pri oskrbi s premogom in drugimi kurivi v Pomurju precej podobne, saj povsod primanjkuje rjavega premoga, nekoliko boljše pa je z lignitom. Čeprav je v ce-

no premoga vključen tudi prispevek za sovlaganje v rudnike, je čakalna doba dokaj dolga. Pomanjkanje skušajo zapolniti z briketi iz NDR.

Kot so nam povedali v trgovski organizaciji Mercator-Univerzal v Lendavi, je oskrba s premogom zelo slaba. Od začetka letošnjega januarja imajo namreč okrog 600 naročil, doslej pa so dobili le 10 odstotkov potrebnih količin, predvsem rjavega premoga iz rudnika v Zenici.

Zaenkrat kaže slabo tudi z lignitom, čeprav v kratkem pričakujejo novo pošiljko iz Titovega Velenja. Tačas primanjkuje tudi drv. Tudi v trgovskem podjetju Mercator-Sloga v Gornji Radgoni tarnajo nad pomanjkanjem premoga. Za kurilno sezono bi ga potrebovali okrog 7500 do 8000 ton. Od začetka leta do konca avgusta so dobili le okrog 2900 ton lignita, potrebovali pa bi ga vsaj 5000 ton. Poleg tega so dobili samo 220 ton rjavega pre-

moga, 20 ton nemških briketov, okrog 90 ton iz Zagorja in 250 ton pakiranega premoga iz Zenice. Se sreča, da so v nekaterih večjih delovnih organizacijah, kot so Radenska, Avtoradgona itd., stopile v akcijo sindikalne organizacije, ki so nekaj premoga vendarle dobile iz rudnikov v Titovem Velenju. Po drugi strani pa ni nikakršnih problemov s preskrbo plina, ki ga je vedno dovolj.

V ljutomerski občini je za oskrbo s kurivi zadolžena trgovska organizacija Vesna iz Ljutomer. Po pogodbah o sovlaganju v slovenske rudnike, to je v Titovem Velenju, bi morali dobiti 6800 ton lignita, doslej pa so prejeli le dobro polovico teh količin. Prav tako še ni nemških in ruskih briketov, kjer je predvidenih 300 ton. Problem je tudi v tem, da so dobili skoraj 50 odstotkov drobnega premoga — orehovca, po katerem pa med strankami ni večjega povpraševanja. Sicer pa so v tem času uspeli za-

dostiti potrebam družbenega sektorja, predvsem industrije. Lignit prodajajo po ceni nekaj čez 10.000 dinarjev za tona. Nikakršnih problemov pa nimajo z drvmi, ki jih iz gozdnih gospodarstev Ljutomer in Ormož oskrbuje poslovalnica Zarja. Odvisno od kakovosti stane meter drv od 5900 do 6900 dinarjev. Zaenkrat je dovolj tudi plinara.

Podobno je v soboški občini, kjer so od načrtovanih 42.000 ton premoga doslej dobili le 15.229 ton. Od tega je 11.800 ton lignita, nekaj čez 3400 ton pa rjavega premoga. Spričo omejenih količin so skupaj razdelili premog le 42 odstotkom kupcev. Za zdaj pa ni težav z drvmi in plinom. Ob pomanjkanju premoga in drugih kuriv se ponuja rešitev v električni energiji, ki jo bomo tudi to zimo očitno v veliki meri uporabljali. Se bomo vsaj tako izognili zmrzovanju?

Milan Jerše

9. likovna kolonija Elrad—Avtoradgona

Novo sožitje ustvarjalcev in delavcev

V ponedeljek dopoldne se je z ogledom obeh radgonskih delovnih organizacij začela letošnja že deveta likovna kolonija Elrad—Avtoradgona. Pod strokovnim vodstvom mentorja, akademskega slikarja Slavka Koresa iz Maribora, gre za novo srečanje že starih znancev tradicionalnega delovnega srečanja likovnih ustvarjalcev, ki bo sklenjeno v soboto z izborom del.

Tokrat sodelujejo Veronika Rakuš s Ptujja, Mariborčana Tone Tratnik in Drago Bukovec, Bogdan Potnik iz Kamnika, Lojze Veberič iz Murske Sobotice in domačini Peter Jančar, Franci Jaušovec in Ludvik Jakič. Slednjemu bo to premiera na taj likovni koloniji. Srečanje slikarjev, ki so ga delavci obeh delovnih organizacij sprejeli za svoje, bo ponovno obogatilo kulturno zakladnico Elrada in Avtoradgone. Iz doslejšnjih srečanj se je že nabralo okoli dvesto slik, ki kažejo posamezne izseke iz delovnega procesa in Gornjo Radgono ter okolico z očmi in umetniško izraznostjo udeležencev. Pet skulptur pa spominja na začetke kolonije, ko je poleg likovnikov gostila tudi kiparje.

Ob 35-letnici Avtoradgone in 30-letnici Gorenja Elrad so organizatorji, obe delavski kulturni društvi Svoboda, pripravili udeležencem pester spremljajoči program. Tako so si večeraj med drugim ogledali galerijo Domačija v Seliščih, razstavo v Ljutomerški galeriji, muzej v Ljutomeru ter Miklošičevo rojstno hišo, prijeten izlet pa so sklenili z obiskom Jeruzalema.

9. likovna kolonija Elrad—Avtoradgona se bo končala v soboto. V improviziranem ateljeju v prostorih radgonskega kulturnega doma bo izbor del, nato pa bo sproščeno srečanje slikarjev in prirediteljev na pikniku, ki bo v lovskem domu na radgonskem sejmišču.

vp

Amatersko gledališče

Zapisati se gledališču pomeni žrtvovati samega sebe. Zgolj ljubezen do »čudežne komedijantske govorilnice« je tu bržčas premalo, potrebno je veliko volje, potrpljenja, poslušna za nove, iščočje oblike gledališke stvaritve, ki osmišljajo gledališnikovo rast. Amaterski gledališčnik pa mora pri vsem tem včasih še korak dlje; tu se danim zahtevam pridruži še čas, ki ga odmerja njegovo siceršnje delo, kar ga razumljivo omejuje v izboru števila predstav, pri katerih je tako ves poudarek na čim večji kakovosti in razumevnosti. Amaterska gledališča naj bi v prvi vrsti strožje izbirala gledališka besedila, vendar ne za ceno odvratanja gledalcev. Gledalci so najvišji razsodnik, ki bi se mu moral sleherni gledališki ansambel kar najbolj podrežati. Najsi bo občinstvo še tako preprosto, neizobraženo, ima vendarle svoje zahteve in pomisleke, in če predstava ne »vzveže«, ni torej krivo občinstvo, temveč skupina, ki mu igra. In če je odziv na predstavo dober, je v tem že del njene upravičenosti. Občinstvo je tako hkrati tudi najboljši kritik, še posebno, če gre za predstave domače gledališke skupine. Ljudje namreč do potankosti poznajo okolje, kjer je nastajala predstava, igralce, njihova hotenja in zmožnosti. Kritiku, ki bi prišel iz kakega drugega kraja, bi bilo vse to seveda tuje in mu ne bi preostalo drugega,

kot da se opre na svoje preizkušene estetske šablone. Sploh pa si je težko predstavljati »uradnega kritika«, ki bi lahko spremljal tekočo produkcijo vseh 600 amaterskih gledaliških skupin, kolikor jih je približno v Sloveniji. Pičla gmotna sredstva ne dopuščajo ljubiteljskim gledališčem, da bi si sama priskrbeli besedila. Le-ta, kot je znano, dobivajo (naposodo) od poklicnih gledališč, prav zato jim manj poučeni očita neizvirnost, sploh beraško klečeplazenje za ostanki omizij velikih poklicnih gledališč. Treba bi bilo najti pisce, ki bi bili pripravljeni pisati tudi za amatersko gledališče. Zdaj žal teh ni, saj vsi raje nosijo svoje tekste profesionalcem. To bi nemara lahko popravile kulturne skupnosti, če bi namenjale več denarja amaterskim skupinam, da bi tako lažje prišle do izvirnih besedil. S tem bi spodbudili širši krog ljudi, da bi kaj napisali tudi za te skupine, hkrati pa razbili njihov zaprašen tradicionalni repertoar, ki vsebuje zgolj stara dela, ki jih je že zdavnaj prerasel čas. Izbor besedila za skupino, ki upripori le eno samo igro v sezoni, ni lahek. Treba je najprej misliti na občinstvo, pa seveda tudi na lastne želje in hotenja. V odrski igri vidijo predvsem neizčrpne možnosti umetniškega izpovedovanja, ki so še posebno za mlade velika spodbuda.

Karel Ščavničar

UPORABEN VODNIK PO NARAVNI IN KULTURNI DEDIŠČINI

Občinska raziskovalna skupnost v Murski Soboti je v začetku šolskega leta izdala za potrebe učencev osnovnih in srednjih šol ter drugih, ki jih to zanima, Vodnik po poti naravne in kulturne dediščine v nakladi 500 izvodov. Gre za domiselni in pravzaprav prvi poskus združitve obeh dediščin v publikaciji, ki so jo zbrali in uredili Dane Katalinič, Ladislav Nemesseghy in Ladislav Šiftar. Avtorji gradiva so poleg naštetih še Metka Fujs, Vlasta Koren in Irena Šavel, nazorne skice v brošuri, ki jo je opremil in tehnično uredil Franc Mesarič, pa pripomorejo, da bo knjižica uporaben priročnik za izlete, v soboški občini, po njem pa bodo posekali tako zgodovinarji kot biologi in seveda učenci.

Otvoritev prve učne gozdne poti bo predvidoma še pred iztekom tega meseca v Voglarjevi zidnici. bb

Pot naravne in kulturne dediščine

Murin park slovenske skulpture ali: močan kot bik in delavna kot mravlja

Tistim ali je ena od inčas štetilnih domislic, ki so se porajale med Murinimi delavci in gosti — udeleženci minulega slavlja ob 60-letnici, ko so delili zelenico z izbranimi plastikami. Jasno pa je, da se domislica nanaša na zaposlene v tem največjem pomurskem delovnem kolektivu, ki je ob jubileju popestril okolje s petimi skulpturami, katerim naj bi v naslednjih letih sledilo še en-

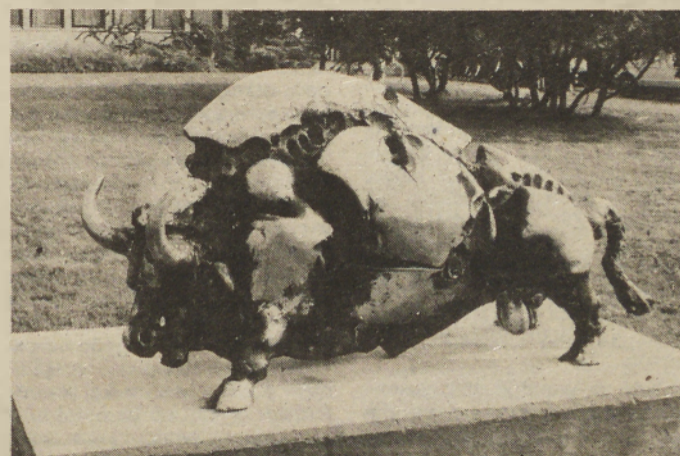
PETER ČERNE: FIGURA 13

krat toliko del izbranih kiparjev v tako imenovanem Murinem parku slovenske skulpture.

»Likovna oprema je že zdavnaj ostala prvina humaniziranja delovnega prostora in okolja. O tem nas prepričujejo številni tuji in domači zgledi. Pri tem ne gre samo za psihofizično sprostitve, ki jo tako urejeno delovno okolje spodbuja, gre tudi za kulturno bogatenje delavcev v stiku z umetnino in navsezadnje se moramo zavedati, da sadovi s to izkušnjo pridobljenega spoznanja o vlogi in pomenu oblike vplivajo prav tako na kakovost proizvodnega dela, kar je v tovarni s programom, kakršnega ima Mura, vse kakor posebej pomembno.

Ob tem kaže poudariti tudi vliv navzven. V procesu tržnega komuniciranja je za tovarno, ki postavlja svoj image zlasti na oblikovno (in seveda izvedbeno) kakovost izdelkov, zelo pomembna in prepričljiva sporočilna vsebina iz zavestno likovno urejenega proizvodnega okolja, ki je vsekakor znamenje in dokaz premišljeno ostavljenih proizvodnih ciljev in seveda zavedanja odgovornosti v sooblikovanju vsakdanjega okolja, kajti oblačila so zmerom bila in so njegov sestavni del in največkrat očem in zvedavosti najbolj izpostavljena prvina. V utemeljevanju pomena Murinega parka slovenske skulpture ne kaže prezreti, da je ta sam po sebi dejavna participacija v kulturni izmenjavi, saj gre za neposredno odkupne likovnih umetnin, za katere je bilo doslej zmerom premalo denarja.

Pri tem je treba poudariti izmenjavo in donatorstvo, ker bodo

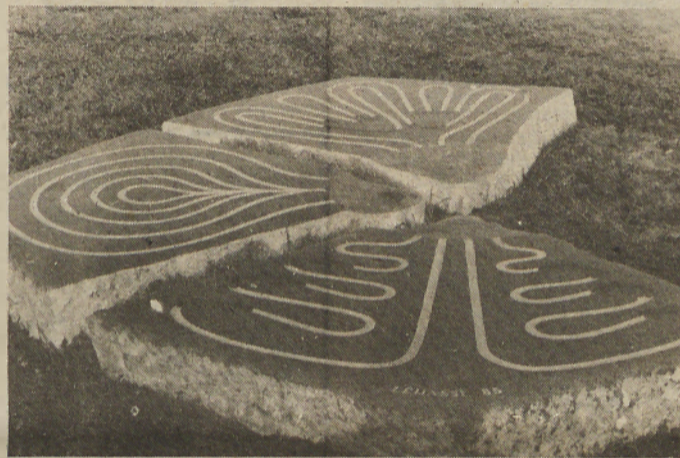

JANEZ BOLJKA: BIK

umetniki s svojimi stvaritvami sodelovali pri skupnem načrtu, ki ima za cilj obogatitev proizvodnega in bivalnega okolja Murinimi delavci. »Tako je v Murino glasilo Naše delo, ki je izšlo ob jubileju, zapisal Stane Bernik.

Pridajmo, da je namen dosežen, cena verjetno tudi dokaj visoka, toda za to, kar imajo, jo Murini delavci že ves čas plačujejo. Imajo pa — in to je zdaj najpomembnejše!

go Tršar, Slavko Tihec, Janez Pirnat, Tone Lapajne, France Rotar, Vlastica Tihec-Zorko, Drago Hrvacki, Dragica Čadež, Duba Sambolec, Mojca Smerdu in Luj Vodpičec. Po preprostem matematičnem izračunu, verjetno ne vsi naštetih, posebno še, ker naj bi bil spisek kasneje dopolnjen še z novimi imeni mlajših umetnikov, prostora v parku pa je za deset skulptur. Te naj bi bile tipološko diferencirane, skladne z vizualnim značajem posa-

JANEZ LENASSI: PROSTORSKA KOMPOZICIJA

Celovit naj bi Murin park slovenske skulpture štel petnajst plastik. Prostor zanje je predviden že v idejnem načrtu, prav tako je predlagan tudi seznam umetnikov. Avtorjem postavljemo naj bi se priključili še: Zdenko Kalin, Stojan Batič, Dra-

meznih prostorov in kompozicijsko celoto, kar bo vplivalo na vrstni red nameščenja skulptur in na izbor njihovih oblikovalcev.

Brigita Bavčar
Foto: Albert Abraham

STONE DEMŠAR: ORGANSKA RAST

DUŠAN TRŠAR: SKLADI 21

KNJIŽEVNA MLADINA MURSKE SOBOTE

Še letos literarne razglednice?

Prvega julija letos je bila ustanovljena Književna mladina Murske Sobotice, pobudnika pa sta bila iniciativni odbor in občinska konferenca ZSMS. Za člane povezovalnega odbora so bili izbrani Franc Rajnar, Oto Kuzmič, Drago Kuhar, Lajoš Bence, Milan Vincetič, Franci Just in Feri Lajnsček. Na ustanovnem zboru v Klubu mladih so tudi izbrali glavnega in odgovornega urednika založniško-popularizacijskega programa, to sta Milan Vincetič in Drago Kuhar. Glavni razlog, da so se odločili za ustanovitev Književne mladine v okviru občinske konference ZSMS, je, da literarna dejavnost v občini doslej ni bila organizirana na ustrezni vrednotni ravni. Ne samo, da se mladi književni ustvarjalci niso imeli možnosti uveljaviti, med njimi tudi ni bilo niti pravične selekcije glede na kakovost. Seveda pa

Književna mladina naj ne bi bila (spet) gojišče literatov, temveč množično gibanje, ki bi zganilo vse sfere kulturniškega in kulturnega življenja (kakor navaja F. L. v svojem prispevku, objavljenem 11. julija v Vestniku). Njihovo geslo je: Tu smo, ustvarjalno se vključimo v družbeno življenje, to je naša pravica in dolžnost. Prvi problem je trenutno, tako kot verjetno povsod, denar, vendar člani povezovalnega odbora, ki so se sestali na svoji prvi seji 9. septembra, trdijo, da bi bilo »kulturne denarja« dovolj, samo če bi bil pravilno razporejen. Ker bodo že konec letošnjega leta izdali literarne razglednice, lahko mladi literati do konca septembra pošiljajo na OK ZSMS svoje prispevke, ki jih bo odbor nato izbral. Ena glavnih nalog Književne mladine Murske Sobotice bo vzgo-

ja mladih kadrov na umetniško-kulturnem področju, saj bo le tako naša lokalna literarna ustvarjalnost dosegla višjo raven. Seveda je treba še prej vse mlade literate zbrati in jih pritegniti, to pa ne bo mogoče brez pomoči mentorjev literarnih krožkov, slavistov in sodelavcev Zveze kulturnih organizacij ter Kulturne skupnosti. Prav tako bodo poskušali doseči pri Pokrajinski in študijski knjižnici in knjigarni Dobra knjiga v Murski Soboti, da bi naročili vsaj najnujnejše slovenske in jugoslovanske literarne revije (napredek je že v tem, da so v knjižnici pripravili naročiti najnujnejše). Povezovalni odbor se je na ponedeljskem srečanju dogovoril za konkretne naloge: tako lahko upamo, da bodo naši mladi literati končno dobili svojega »zaščitnika in spodbudnika«.

B. Poček

kulturni koledar

MURSKA SOBOTA — V soboto, 21. septembra, ob 12. uri bo v Galeriji Kulturnega centra Miško Kranjec otvoritev republiške razstave del članov likovnih sekcij Slovenije, ki jo organizira Zveza kulturnih organizacij Slovenije. Razstavo bo odprl dr. Cene Avguštin, ki je bil predsednik žirije, član pa tudi vodja galejske dejavnosti pri soboškem Kulturnem centru Franc Obal. Od 250 kandidatov je žirija izbrala 80 del, ki imajo skupno z razpisom predpisano temo o varstvu naravne in kulturne dediščine. Prav v tem pa je tudi zanimivost razstave, ki jo zaznamujejo, krajinske značilnosti iz pokrajin, od koder likovni ljubitelji izvirajo. Med njimi je tudi šest pomurskih avtorjev.

LENDAVA — V Galeriji Lendava sta na ogled stalna in muzejska zbirka ter prikaz zgodovine mesta ob meji, kot ga je upodobil akademski slikar Zoltan Gabor.

RADENCI — V razstavnem salonu hotela Radin (oziroma tistem delu, ki je od nje- ga ostal) razstavljata zagrebški keramičarki Karmen Ptičar in Valerija Polanec.

Mladi ustvarjalci razstavlja v Radinu

V hotelu Radin v Radencih razstavlja zagrebški keramičarki Karmen Ptičar in Valerija Polanec. Končali sta šolo uporabne umetnosti v Zagrebu pri prof. Barloviću, smer keramika. V Zagrebu sta odprli atelje VTK, v katerem je tudi stalna prodajna razstava.

Ob predstavitvi dveh mladih zagrebških keramičark se spomnimo začetka šestdesetih let, ko je bil v Radencih simpozij primitivne keramike. Ambiciozno zastavljena prireditve, ki pa verjetno zaradi nejasnega koncepta in nestrokovnega pristopa ni doživela ponovitve! Tako smo lahko zdaj toliko bolj veseli srečanja z izdelki sodobne keramike poklicnih ustvarjalcev. Sodobna uporabna in okrasna keramika dosega danes že takšno kakovost, da se eksponati nevsiljivo prepletajo s »čisto« plastično umetnostjo — kiparstvom. O tem pričča tudi svetovna razstava keramike v Zagrebu pred leti. In zato ni naključje, da danes prav v Zagrebu ustvarja vrsta odličnih keramičark, med katere sodita prav gotovo tudi mladi ustvarjalci, ki sta se v Radencih predstavili z izdelki, ki pressegajo povprečje in nam poleg svoje uporabnosti nudijo tudi estetski užitek.

Oblikovalsko dokaj dorečene čiste oblike dopolnjujeta z nekričavo prefinjeno barvitostjo in obladovanjem zunanjih struktur.

Kljub mladosti obeh avtoric lahko govorimo o zrelih delih, ki jim je samozadovoljstvo tuje, tako da v prihodnosti lahko pričakujemo še večji napredek v tehnološkem in umetniškem smislu.

Rade Bakračević

knjige

USPEŠNICE TEGA TEDNA v prodajalni DOBRA KNJIGA v Murski Soboti so — SLOVAR SLOVENSKEGA KNJIŽNEGA JEZIKA IV (Državna založba Slovenije), France Žagar: SLOVENSKA SLOVNICA IN JEZIKOVNA VADNICA (Založba Obzorja) in Mira Mihelič: URE MOJH DNI (Pomurska založba).

Inšpekcijske službe prepovedale letalsko škropljenje

ZA DRUGE UKREPE SE ČAKAJO REZULTATE ANALIZE — MED TEM KO SO PRIZADETI ODLOČNO PROTI, SE ODGOVORNI V KMETIJSTVU ČRNCI ČUDIJO, ZAKAJ

Škropljenje, ki so ga na 241 hektarjih temeljne organizacije Kmetijstvo Črnci radgonskega kmetijskega kombinata v Apaški dolini opravljali piloti Poljoavia-cije Zagreb — pri tem pa letos poleti s strupenimi zaščitnimi sredstvi poleg sladkorne pese še dvakrat poškropili vaščane Čr-nec, Apač in Mahovec ter njihove vrtove, dobiva epilog. Po dru-gem škropljenju avgusta, čeprav je bilo to z brestanom in enovi-tom mnogo manj nevarno od ju-lijskega, ko je imelo nekaj obča-nov zaradi strupenega insektici-da prve kategorije metasistoxa tudi zdravstvene težave in precej materialne škode, so na pritisk prizadetih v inšpekcijskih služ-bah ukrepali. Sanitarni inšpektor pri SO G. Radgona Andrej Virag je Kmetijstvu Črnci začasno pre-povedal zračno škropljenje. Kot pravi, pa pri tem ne bo ostalo, počakati pa bo potrebno še ana-lize poškropljenih vrtnin in sad-ja, ki bodo na Zavodu za zdrav-stveno varstvo v Mariboru goto-ve čez približno teden dni.

NOČEMO ŠKANDALOV, AMPAK SAMO ZAŠČITO

Tako pravijo prizadeti, ki so vse bolj organizirani in odločni, da je škropljenje iz zraka potreb-

no napraviti konec za vselej. Že marca so na zboru občanov KS Apače sprejeli sklep, da se mora opraviti analiza o škodljivosti takšnega škropljenja zdravju občanov. Posebno še, ker je znano, da Apaška dolina v celotnem Pomurju, ki že tako izstopa v repu-bliki, zadnja leta beleži največ rakastih obolenj in boleznih do-jenčkov. Žal je to delegatsko vprašanje, kot pravi predsednik sveta KS Hinko Režonja, predol-go ostalo v predalu in bilo posta-vljeno šele na septembrski skup-ščini. Nanj bodo dobili pisen od-govor.

Kdo ve, morebiti do avgustov-skega in posebej nevarnega julij-

skega zračnega škropljenja ne bi prišlo (in s tem do neljubih za-pletov), ko bi protesti nekaterih občanov na razna odgovorna mesta naleteli na odmev. Potem morebiti tudi Rudi Zemljčič iz Čr-nec ne bi imel po metasistoxu resnih zdravstvenih težav, kot tu-di starejši in otroci iz novega sta-novanjskega stolpiča v Apačah, ki so zategadelj pisno protestirali pri inšpekcijskih službah in predsedniku skupščine občine. Predsednik tega sveta stanovalec Zvone Bevč je sedaj prepričan, da so bili vročica, slabost in trebušne motnje posledica škro-pljenja, saj letalo prav tukaj obrača, povsem pa ne more zatis-niti izhoda škropiva, ki je curjalo in marsikomu krizgnilo naravnost v obraz. Kot pravi, je v bliž-njem potoku našel nekaj mrtvih vrabcev in boji se, da ne bi bilo

hujših zdravstvenih posledic pozneje. Kot pravi, so odločni, da se bodo uprli vsakemu nove-mu poskusu škropljenja iz zraka z zaporo letališča.

DIMITRIJ SINOKAPČEV: »MAJHNA KONCENTRACIJA NI NEVARNA«

Na drugi strani pa direktor tozda Kmetijstvo Črnci Dimitrij Sinokapčev odločno zavrača domnevo, da bi lahko bilo škro-pljenje z metasistoxom nevarno za zdravje. Pravi, da so v 12 letih škropili iz zraka kulture s še hu-jšimi strup, pa ni bilo posledic. Zavedajo se sicer, da to ni ideal-na rešitev, vendar najbolj smotr-na in učinkovita. Kot pravi so škropili s tem insekticidom na priporočilo strokovnjakov iz or-moške tovarne sladkorja, z letali pa zato, ker je pegavost listja re-sno ogrožala sladkorno peso. Koncentracija metasistoxa, kot so j uporabili — 1 kilogram na hektar — ne more biti škodljiva — če je, pa bi to morali najprej občutiti delavci tozda, označe-valci parcel in piloti. Vprašanje je, kako bodo škropili prihodnje leto, za letos ni več potrebe. Če bodo lahko, bodo še naprej z letalom, sicer pa družbeni škodi navkljub s traktorji. Morebiti bo-do poskusili z drugimi škropivi, vendar, se moramo zavedati, da je vsak insekticid strupen, pravi Sinokapčev.

V. Paveo

Da pa vzroke za preplah vendarle ni, je prepričan dr. Miran Ostan iz radgonskega zdravstvenega doma. Kajti če bi prišlo do akutnejših obolenj zaradi škropljenja, bi že ukrepali in paciente poslali v infekcijski oddelek bolnice. Če sa bile kakšne zdravstve-ne težave občanov zaradi metasistoxa, te niso evidentirane. Vsekakor pa bi bilo potrebno opraviti analizo podtalnice, saj je ob njeni morebitni okuženosti nevarnost precejšnja.

Čeprav v Jugoslaviji iz kakih tisoč letal že dolga leta škropimo polja, še vedno tega nismo povsem konkretno zakonsko opredelili. Poleg zakona o prometu s strupi namreč ne premoremo ustreznega zakona o načinu njihove uporabe in razen tega, da mora dati za to dovoljenje zvezni komite za kmetijstvo, ni konkretno določenega praktično ničesar. Enako velja za kazenske določbe. Dobro bi bilo, da bi prav primer iz Apaške doline prispeval, ne da bi pozabljali na takšne navidezne, vendar kot kaže življenjske, pomembne stvari.

JANEZ PREJAC

Radgonski, ljutomerski in or-moški vinorodni okoliš daje na več tisoč hektarjih znamenita vi-na. Nekoč, ko še niso poznali strojne obdelave vinogradov, je bilo potrebnih veliko pridnih rok, da je bila zemlja obdelana. Lastniki teh vinogradov so bili tuji mogotci, največ iz Avstrije, domači velikaši, posojilnice, Cerkev, veleposestniki in doma-či kmetje.

Delavec ni primanjkovalo, saj je bilo veliko ljudi brez zemlje. Lastniki vinogradov so si zgradili zidane, ob katerih so zgradili skromne kočice za najete delavce — viničarje ali venci-rcle po domače.

Opisati želim življenje teh malih ljudi, njihovo delo, rev-ščino, njihove pravice, plačilo za njihovo delo. Glede na njih-ov položaj in na razmere, v katerih so živeli, je treba pove-dati, da smo poznali tri vrste viničarjev:

1. gosposke viničarje,
2. viničarje, ki so jih najeli domači velikaši — srednje viničarje.
3. viničarje, ki so jih najeli domači kmetje — kmečke viničarje.

Moji spomini na viničarske čase segajo v obdobje med obema vojnama, dopolnjeni pa so s podatki, ki so mi jih dali še mnogi živeči, nekdanji viničar-ji. Opisal bom, kako je bilo z viničarji med vojno in vse do odprave viničarskih odnosov leta 1952.

Skoraj težko je razumeti, ka-ko se je vse spremenilo. Niso še tako daleč časi, ko smo se vi-ničarji morali klanjati lastni-kom vinogradov, njihovim oskrbnikom ali šafarjem, kakor smo jim rekli.

Kdo je lahko bil gosposki vi-ničar? Prosilec za to vrsto viničar-ja je moral imeti poleg sebe še najmanj tri zdrave, za delo sposobne ljudi, po možnosti brez majhnih otrok. Le taki so lahko postali viničarji v gosposkih vinogradih. Moram reči, da so se te družine bolj pored-ko menjavale. Viničar se je — praviloma novembra — moral posloviti in izseliti, če nenado-ma ni imel več dovolj svojih delavcev ali pa če se ni obnašal tako, kot je predvidel lastnik goric.

Na splošno so gosposki viničar-ji še kar dobro živeli, saj so

NEKOČ SO BILI VINIČARJI

Takšnih in podobnih viničarji je bilo včasih vse polno. Danes so le še spomin na težke čase (foto: A. Abraham)

bili ti vinogradi veliki in bilo je dovolj dela za viničarjevo dru-žino skozi vse leto. Plačilo za svoje delo je takšen viničar do-bival ob koncu tedna. Mnoge gosposke gorice so imele tudi deset ali več viničarji. Bil ome-nim le nekateri: Fišerauer iz Avstrije je imel čez dvajset hek-tarjev vinogradov in deset viničar-ji. Sigmund, prav tako Av-strijec, je imel čez deset hektar-jev vinogradov in šest viničar-ji. Samostan Admont (haptov zid), prav tako iz Avstrije, je imel čez pet hektarjev in pet viničarjev. Kleinovšek okoli de-set hektarjev in šest viničar-ji. Poleg teh, največjih, je bilo precej tudi takšnih, ki so imeli po dva ali samo enega viničar-ja. Razlika je bila le v tem, da takšni gosposki viničarji niso imeli doma dovolj dela, zato so ponavadi delali tudi v drugih, večjih gosposkih goricah.

Viničar je delal po pogodbi, ki je predvidevala, da mora imeti viničar štiri delavce, da ne sme delati drugje, če delo v vinogradu ni opravljeno. Od 21. marca do zime mora delati od 7. do 18. ure. Vmes sta dve malici po pol ure in ura za ko-silo. V zimskem času se dela od 8. ure zjutraj do 16. ure z eno uro prostega časa za kosilo. Plačilo za opravljeno delo zna-ša za moške 6, za ženske 5 di-narjev in vsak dan liter sadjev-ca na delavca. Poleg tega je takšen viničar dobil na leto 4 kubične metre trdih drv. Ob tr-gatvi je dobil 300 litrov natla-čenih vinskih tropin za kuhan-je žganja. Poleg tega je dobil še nekaj orne zemlje. Moral je imeti najmanj dve goveji živini in polovico gnoja je moral od-stopiti lastniku vinograda. Vzorno mora obdelovati vino-grad, je bi bilo zapisano v takšni pogodbi, če ne, je lastnik s

15. avgustom lahko pogodbo prekinil, odseliti pa se je moral do 1. novembra.

Nekoč takšne so bile po-godbe in srečni so bili viničarji, ki so lahko delali v gosposkih goricah. Lastnik vinograda, ki je imel več viničar-ji, je imel oskrbnika (šafarja), ki je bil na-vadno nekoliko izobražen v vi-nogradništvu. To je bil navad-no domačin, iz uglednejše dru-žine, ki pa se je velikokrat pre-cej nasilno obnašal. Bil je pri-ganjan pri delu, oborožen. Na najrazličnejše načine je ljudi strahoval. Bili so primeri, da so oskrbniki viničarje pretepali, pritožbe pri lastnikih pa niso nič zalege. Trpi in pridno delaj, če hočeš, da se ti ne bo tre-ba seliti!

Vkljub vsemu težkemu in hu-demu so ti viničarji se kar do-stojno živeli. Bile so tudi viničar-je, kjer se rodovi niso selili. Glavno orodje viničarjev je bila motika. Kljub hudi vročini je bilo treba delati po deset ur. Najhuje je bilo ob letni kopi in škropljenju.

Kot sem že omenil, je bila vi-ničarjeva plača v gosposkih go-ricah ob koncu tedna. Štiričlan-ska družina je dobila na mesec 144 dinarjev. Za to so si kupili kakšnih 20 kilogramov kruha, sol, kis, vžigalice in drugo špe-cerijo. Nekako 20 dinarjev je lahko privarčevala za obleke in drugo.

Številni so bili viničarji, ki niso znali pisati. Praznik za te viničarje je bil konec trgatve. Takrat je prišla gospoda s prijatelji, ki je otro-kom delila sladkarije, moškim cigarete. Lukif, kot so rekli koncu trgatve, je pomenil tudi za viničarja vino. Nematokrat so povabili še vaškega godca. Za kratek čas je bilo hudo po-zabljeno. (DALJE)

Klopčci v goricah spet pojejo, nič drugače kot so nekoč, toda življen-je, to pa je po slovenjgorskih vrhovih vse drugačno kot je bilo ne-koč (foto: A. Abraham)

Murini planinci na Mont Blancu

V počastitev 60-letnice DO MURA se je 87 članov planin-skega društva MURA v son-čnem julijem vremenu povzpe-lo na vrh Triglava, od tod pa je 11 udeležencev skupaj s tremi gorskimi vodniki iz Mojstrane nadaljevalo pot čez severno Ita-lijo v francosko visokogorsko dolino Chamonix z željo, da se vzpnejo na najvišjo goro Evrope Mont Blanc (4807 m). Cilj je bil dovolj drzen, zato so bile pripra-ve dolgotrajne in temeljite.

Pogled na štiritisočake, ki ob-dajajo Chamonix, vliva občudo-vanje in tesnobo. Temni granitni skladi veličastnih gmot in obeli-skov vrhov Aiguille du Midi (3842 m), Mont Maudit (4465 m), Aig du Dru (3754 m), Ai Verte (4121 m), Mont Blanca in drugih, razvrščenih v krogu okoli doline, so prepredeni z le-deniki, ki se spuščajo globoko vanjo.

Po počitku v taboru se zjutraj odpeljejo z visokogorsko želez-nico v pogorje Mont Blanca do višine 2372 m, od tod naprej pa razdeljeni v tri naveze spesimo hojo proti koči Aiguille du Goutir (3863 m). Nebo je jasno, snežno ledeni dvori Mont Blanca se ble-sčijo in vabijo. Granitni skladi Centralnih Alp so gmotasti, rja-sto rumeni, prepredeni z lisaji, povsem drugačni od svetlega skalovja naših planin. Okušamo njihovo krušljivost in pazljivo prečimo zaradi padajočega ka-mena nevarna strma snežišča. Srečujemo planince vseh ras in jezikov sveta in ugotavljamo, da je Mont Blanc skoraj tako oblju-den kot naš Triglav.

Okrog kočice piha močan veter, kopne skale je tukaj konec, od tod do vrha je le še sneg in led. Nekateri na tej višini že čutijo znake višinske bolezni: pritisak v glavi, slabost, vrtoglavico. Zgo-daj se zgnememo na skupna ležiš-ča in s skrbjo prisluškujemo ve-tru, ki je vse silovitejši. Ob 1. uri ponoči nas vodniki zbudijo. Za sabo imajo prvenstvene vzpone v Himalaji (Makalu, Anapurna), v Andih, v Centralnih Alpah, a pe-ljati v viharju, ki je sicer tako značilen za Mont Blanc, na vrh devet Prekmurcev (dva sta se že odločila, da ostaneta v koči) s povprečno skromnimi gorskimi izkušnjami, je le ivegano de-ja-nje.

Oblečemo vse, kar imamo, ta-ko da je vsaj dvojno pokrit — razen oči — sleherni del telesa, natakemo dereze, čelne svetil-ke, se povežemo in stopimo v noč. Neznansko silovit veter bu-ta v naše komaj opazne silhete in grozi, da nas pomete v globi-

ne. Vsake toliko časa prinesejo viharni sunki ledeno sodro in nas prisilijo, da z vsjo močjo za-sadimo cepine v sneg in se jih oklenemo z vsjo težo. Hodimo počasi, brez besed v temi, kjer migajo drobne pike svetilk pla-nincev, ki so se odločili za vzpon. Naveze morajo na pot ponoči, saj je podnevi zaradi plazov in zmežkanega snega prenevarno. Kljub dobri opremi mraz sili pod obleko. Načrtno gibljenje s prsti, ki ostajajo otrpli. Bomo prišli ali pa se obrnemo? Dva tovariša se odpravita nazaj, naslednja dva ostaneta v zavetišču Vallot (4320 m), kjer dve uri počivamo. V aluminijastem zavetišču cepa-ta kakih 50 premarženih planin-cev in zbira moči za zadnji, naj-strmejši in najzahtevnejši del po-ti do vrha. Dve okrnjeni navezi se po počitku v zavetišču odpra-vita v megleno jutro. Veter divja tukaj še z večjo močjo, vrh zakri-je megla, ki tokrat deluje dobro-dajno, saj prikrije ogromne sne-žne prepade tik ob ozki ledeni gazi. Cepini ne prijemljejo, vsjo pozornost torej derezam in tako počasi korakoma do vrha, ki je neizrazit in neprijazen. Fotograf-ski posnetek in vrnitev nazaj do zavetišča po nevarni strmini. Obrazi obkroženi z ivjem so ko-maj razpoznavni. Na spodnjem delu poti veter poneha, obeta se lep, miren dan. Naveze se vrača-jo in do 12. ure prispe do Goutir-ja zadnja, najpočasnejša in najvztrajnejša naveza, ki je v polni sestavi dosegla vrh.

Spust do vrhne postaje gors-ke železnice je le še poigravanje korakov s skalovjem, prežeto z navdušenjem nad novo gorsko izkušnjo, ki se zdi zdaj, ko je prestana, čudovita. Od 14 po-hodnikov jih je na vrh Mont Blanca prišlo osem, od tega 5 članov PD Mura: Marija Lah-Vildova, Janez Madjar, Leon Rošker, Stanko Talaber in Sla-vica Holsedl ter trije vodniki: Avgust Delavec, Janko Ažman in Klavdij Mlekuž.

Nam planincem iz ravnine je pomenil vzpon na montblanski masiv izredno izkušnjo in spo-znanje, da šola naših gora sicer zadostuje za vzpone v Central-nih Alpah, a treba se je privaditi njihove posebnosti: hitre vre-menske preobrate, silni veter, nizke temperature, meglo in zah-tevne snežne razpoke in se na-učiti uporabe razmeram prilago-jene opreme. Zdjaj, ko smo spet pri svojih dolinskih obveznostih, bolehamo le še od »najmočnejše gorske bolezni, to je pomanjka-nja gora«.

Ivanka Klopčič

Mora biti res tako?

V križišču, kjer se lahko odločiš za M. Soboto, Petrovce ali Grad, sem čakal opoldanski avtobus. Po znanem reku, da je bolje priti pet minut prej kot prepozno, sem tudi jaz prišel na postajališče nekoliko pred običajnim časom odhoda avtobusa.

Čakanje pa mi je skrajšal avto nem-ške registracije, v katerem sta sedela dva precej priletna tujca, verjetno za-konski par. Približeval sem se spušča-jočemu se oknu na šoferjevi strani in si v mislih zapovedal prijazno ustre-žljivost, približno vzorcem sporočil Slo-venija — moja dežela. Morda je tujca vodila slaba izkušnja, v glavnem ni zahteval od mene dialoga — večino posla so opravili gibi rok.

Vzel je zemljevid, avtomobilsko karto Slovenije ali nekaj podobnega in s prstom pokazal na kraj, kamor bi rad — »zleblin bleg« ali nekaj po-dobnega sem zaslišal ob tem gibu. Malo me je obšla zana, vendar sem mu pojasnil pot do tega štiri kilome-tre oddaljenega Srebrnega brega, pod katerim stanujem tudi jaz. Kaj bo s tem tujcem, si nisem mogel predsta-vljati. Ne vem za namen njegove poti, a verjetno je hotel pogledati ta najvi-šji kraj Prekmurja, se z njega malo razgledati ... In kaj je lahko videl?

Ce mu je že uspelo po tem za plo-čevino ubijajočem makadamu prispeti do Martinja, verjetno sploh ni ugotovil, katero je Srebrni breg. Nikjer namreč ni nobene table ali podobne-ga obvestila, kje je ta grič, pa čeprav pelje okrog njega cesta.

Ta tujec, ki bi ga morali biti veseli, ker se je kljub obupni cesti odločil, da obišče ta naš griček, se je najver-jetneje razočaran odpeljal skozi Mar-tinje, ne da bi se njegove oči razgleda-le po sosednjih gričih, pa vse čez na Madžarsko in v Avstrijo, saj sam Sre-brni breg ni nič posebnega. Je pust porasel grič, z zapuščenjo gramozno jamo na vrhu in kamnom, ki označuje nadmorsko višino 404 m.

Ni razglednega stolpa, čeprav nara-va to možnost ponuja, in ni nobenega gostinskega objekta. Žal mi je za tega tujca, kot je njemu verjetno žal za ob-točlen avto. Žal mi je, ker se bo mora-lo še precej (neoskrunjene naravne le-pote željnih) tujcev tako zgrešeno odločiti za ta cilj. Kajti, da bi kdo kaj ukrenil in izkoristil specifičnosti po-krajine, kot kaže, nikogar ne zanima.

In tako še naprej samejavo Srebrni breg, Trojemenj, cerkev sv. Ane v Bo-reci ... Kljub bližini Avstrije in Mad-žarske. Srečko Kalamar

»Ne pozabi nas, tovarišica Lojzka!«

je mala Maja ob slovesu dejala vzgojiteljci Lojzki Lepuša, ki se je po 20-letnem vzgojnem delu poslovila od cicibančkov v vrtcu na Kapeli.

Dve desetletji je preživela Lojzka med kapelsko mladino. Spremljala je razvoj vzgojno-varstvene dejavnosti na Kapeli, od dela v prvotnih prostorih, ki jih je imel vrtec v nekdanji Vrtičičevi hiši, do preselitve v obnovljeni del stare šole, kjer je VVO še danes. Prišla je na Ka-pelo mlada, polna pedagoškega optimizma, takoj po maturi. Kmalu je začutila, da teorija in praksa nista povsem družni, toliko bolj če de-laš v dislocirani enoti. Primanjkovalo je to in ono. S pridnostjo in predvsem pristno ljubeznijo do otrok je skušala s sodelavkami nado-mestiti pri delu sodobno opremljenost. Bila je vedno prijazna in pol-na domislic za male glavice, ki so v njenem naročju našle nadomestilo za odsotne mamice. Ob slovesu je dejala: »Najrajši bi jih vzela s se-boj!«

Na Kapeli jo bodo pogrešali starši in cicibančki, saj so bili mno-gi iz obeh generacij njeni varovanci. Vsi, ki jo poznamo, ji želimo še naprej uspešno vzgojno delo v Radencih. MIJA

IZKUŠNJE KMETOVALCEV

PLEMENSKE SVINJE IZ ODRANEC IN MARTINJA

»Kljub vsemu z rejo nismo nehali«

Terezija Kavaš iz Odranec, odločna in preudarna ženska, ki ve, kaj je v danem trenutku najbolj pametno storiti, je že navajena obiskov novinarjev in drugih ljudi, ki jih zanima reja plemenskih svinj. Kako da ne, saj se že čez dvajset let ukvarja s prašiči, poleg tega pa je takšen način reje med redkejšimi. Seveda obiskov ne bi bilo toliko, če Tereza ne bi bila ena izmed najboljših rejek, dokaz temu so številna priznanja, največji dokaz pa so seveda

kot plemenske svinje, godne za pripust. Vse kar se skoti, ostane v hlevu, tako pri kravah kakor pri svinjah, je rekla gosodinja, samo če je dovolj prostora. Če prostora ni, morajo mlade prašiče oddati. Cefotna reja poteka pod strogim nadzorstvom strokovnjakov, že mlade zaznamujejo. Zato je tudi cena teh prašičev, ki se prodajajo že pripuščene, višja. Največkrat plemenske svinje Marije Kavaš iz Odranec potujejo v Mozirje, Slovenske Konjice,

kaj je v najemu. Tako pridelamo dovolj krme za teh 100 prašičev in za 20 glav živine (prej so je imeli 28). Celotno preveč, saj sedaj krmimo še ostanke iz lanskega leta. Vendar je vseeno boljše, da to krmimo živini, kot pa da bi pridelke prodajali in kupovali draga krmila. Če bi vsako malenkost posebej računali in zabeležili, na primer vse stroške, delo in podobno, bi končni izračun najverjetneje pokazal, da se vse to ne izplača. Zaradi tega pa miraje nič ne računamo, krme je dovolj, v hlevu bo torej živina tako dolgo, dokler bo dovolj krme — posejemo ječmen, koruzo in pšenico, ki jo tudi zamenjamo za koruzo, pa imamo kakovostno domačo krmo. Tako nam je pripovedovala Terezija Kavaš. Moramo ji dati prav, kajti v hlevu smo videli res lepe in zdrave prašiče.

Kmetija ima že svoje naslednike, to sta sin in snaha. Sin bo zagotovo ostal na kmetiji; že sedaj opravlja večino dela na poljih (čeprav se nismo pogovarjali z njim, pa smo ga ves čas slišali, kako si veselo prepeva, — torej ga mora delo na kmetiji veseliti, kar je še en razlog več, da bo ostal doma). Tudi snaha je pustila službo v trgovini in se rajši oprijela dela na kmetiji, kjer ga nikoli ne zmanjka.

Ob koncu nam je Terezija še rekla: »Ne bi mogla reči, kaj se trenutno najbolj izplača, vsekakor pa je vedno boljše, če imaš kaj v hlevu, kakor da v njem ne bi bilo ničesar. Veliko kmetovalcev je zadnje leto opustilo reje. Mi smo jo obdržali, celo enako količino. Veste, tako je, ko enkrat opustiš rejo, težko spet prideš zraven, noter v to delo. Je pač tako, da gre enkrat boljše, drugič spet slabše.«

Bernarda Peček

Terezija Kavaš iz Odranec že 20 let redi plemenske svinje; oddaja jih pripuščene, ko dosežejo težo 100 kilogramov.

kakovostne plemenske svinje, ki prihajajo iz njenega hleva. V začetku, pred dvajsetimi leti, v hlevu prav gotovo ni bilo toliko prašičev in živine. Sedaj je v hlevu povprečno 100 prašičev, od tega je devet plemenskih svinj, ki jih pripuščajo in tako dobivajo male prašiče, ki jih nato redijo, do določene teže — 100 kilogramov — nato pa jih oddajo

Maribor, pa tudi v hleve kooperantov Kmetijske zadruge Panonka katere zaide.

»Jaz sploh ne uporabljam svinčnika in papirja; se pravi, da ne računam preveč, če se kaj izplača ali ne. Pri nas smo redili vedno toliko živine, kolikor je bilo v hlevu prostora. Krmo pridelamo večino doma, saj imamo 10 hektarov lastne zemlje in še ne-

»Iz farme dobimo slabe plemenske svinje«

Zavili smo na prostrano kmečko dvorišče in kmalu nam je prišel naproti ALOJZ KOZAR, napreden kmetovalec v Martinju. Potem ko smo se predstavili in povedali namen obiska, je stekel pogovor. Tema: izkušnje pri reji plemenskih svinj oziroma tekačev. Ni pa nas presenetilo, da nas sogovornik ni povabil v hlev, kajti že v vasi smo slišali, da razen domačih in veterinarja ne sme (ne more!) vstopiti nihče drug. Poslovna skrivnost, strah pred okužbo, najbrž oboje?!

nekaj tekačev poleže ali pa se skotijo mrtvi. Takole bi rekel: v povprečju skotijo od 7 do 14 tekačev. Le-te pitamo od 23 do 28 kilogramov. Za kilogram tekača dobimo 330 dinarjev. Z zadrugo imamo čiste račune: krmila in

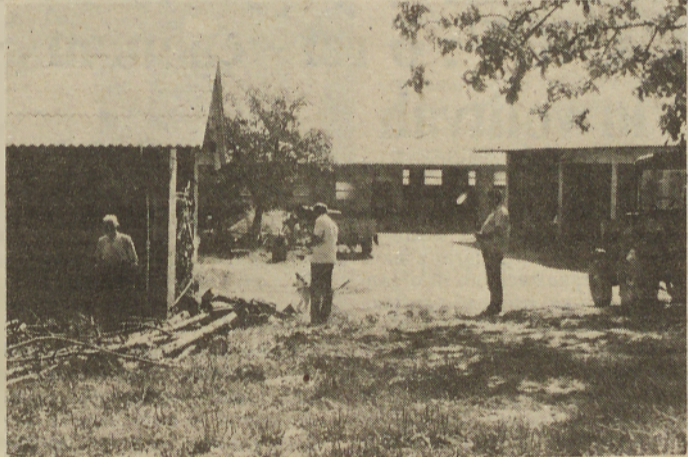
»Kdaj in kako ste začeli?«
»Leta 1978 smo zgradili hlev za plemenske svinje, v katerem smo uredili 23 stojišč. Čez štiri leta pa smo prizidali še en hlev za 67 stojišč, skupaj imamo 90 stojišč. Ob hlevih so še skladišča za krmila in silažo ter drugo, tako da objekti, namenjeni vzreji plemenskih svinj, merijo 600 kvadratnih metrov.«

»Vložiti ste morali veliko denarja. So prostori dobro izkoriščeni?«

»Trenutno ne, saj imamo zdaj le 50 plemenskih svinj. Le-te dobivamo s posredovanjem kmetijske zadruge Panonka od KG Rakičan iz farme Nemsčak pri Beltingih, vendar s kakovostjo nismo zadovoljni.«

»Kje je vzrok?«
»Imamo občutek, da ta farma namenja kooperantom slabe plemenske svinje. Te se bolj slabo pojajo, zato ni brejesti in ni tekačev. Zgodi se, da imamo zaradi tega 50-odstotni izpad, torej moramo polovico kupljenih »plemenskih« svinj prodati po navadni klavni ceni po 220 dinarjev, čeprav smo jih kupili (kot plemenske) po 280 dinarjev za kilogram.«

»Je (ne)kakovost plemenskih svinj edini vzrok za slabo pojavost? Ali ni mogoče tega spreminiti ali pa celo umetno osemniti plemenskih svinj?«
»Vsak nasilen poseg je škodljiv, oziroma ne da ustreznega učinka. Plemenske svinje s farme bi

Pogled na veliko Kozarjevo dvorišče, na katerem sta dva hleva, silosi, skladišča, lope, garaže... Foto: Š. S.

se verjetno bolj pojale, ko bi jim lahko pokladali koncentrate, kot to počno na družbenem posestvu, toda mi si tega ne moremo privoščiti, saj se kljub morebitni boljši brejesti računica ne bi izšla. Da ne delamo povsem z izgubo, pokladamo plemenskim svinjam kar največ doma pridelane hrane. To je predvsem koruza, ki jo pospravljamo (ko je voščeno zrelo) s površine 8,20 hektarja.«

»Pravite, da se poja le vsaka druga plemenska svinja. Kaj pa tiste, ki se, koliko tekačev dajo v povprečju?«
»To je različno. Včasih svinja

plemenske svinje ter drug reprodukcijski material plačamo, oni pa spet nam plačajo tekače.«

Tako torej Alojz Kozar. Ves čas je bil nekam slabe volje. Kot smo izluščili iz njegovih izjav, je največ težav prav zaradi slabih plemenskih svinj, ki vse pač niso »rodovitne«. Pa še to: ves čas je govoril v množini! Pri hiši ni sam, tudi v hlevu ne dela sam, zato je prav, da ni pozabil na druge.

Kako naprej? Škoda bi bila velika, če bi bil hlev še dalje polovično izkoriščen. Vhleviti je zato treba čimveč dobrih plemenskih svinj, pri izbiri pa naj bi imel besedo tudi rejec. Velik nesmisel je namreč voziti v hlev plemenske svinje, iz njega pa navadne pitance, ki niso za drugo kot za pod nož. In če je vzrok za slabo pojavost tudi premalo poživiljajoča krma, bo rejec morda moral kupiti tudi te nekoliko več. Tedaj bo prav gotovo več tekačev, s tem pa bo tudi računica boljša. Š. SOBOČAN

KROMPIR — POLEG KRUHA NAJPOMEMBNEJŠE OSNOVNO ŽIVILO

NA SESTANKU ZVEZNE POSLOVNE SKUPNOSTI ZA KROMPIR V ZAGREBU 5. SEPTEMBRA DOLOČILI DOKONČNE CENE KROMPIRJA

V Sloveniji je krompir takoj za kruhom eno osnovnih prehrabnih živil, še posebej danes, ko so povprečni osebni dohodki prenizki, da bi si lahko privoščili zapravljanje pri hrani. Tega se zavedajo tudi člani republiške poslovne skupnosti za krompir, ki se je med letom večkrat sestajala (med drugim tudi na kmetijsko-živilskem sejmu v Gortiji Radgoni), predvsem da bi se dogovorili o ceni krompirja ter da bi ocenili pridelalec. Da ne bi prizadeli niti pridelovalca niti kupca krompirja, so se odločili za srednjo pot — pridelovalci naj bi dobili za kilogram krompirja 30 din. Enake predloge kakor slovenski strokovnjaki s področja pridelovanja krompirja so imeli na sestanku zvezne poslovne skupnosti za krompir (5. septembra v Zagrebu) tudi drugi navzoči. Dogovorili so se tudi, da se naj cena krompirja preko leta ne bi spreminjala, k njej bi se lahko

vljajo svoje cene z vračunanimi svojimi stroški.

Pridelovalec krompirja torej dobi 30 din za kilogram. K temu so priložili tudi stroški pakiranja, odpošiljanja in dovoza krompirja do kupcev — trgovcev. Za skupni sklad so od enega kilograma krompirja namenjeni trije dinarji (ta sredstva se zbirajo za gradnjo skladišč in regresiranje semen), preko dva dinarja znašajo stroški prevoza, potem so tu še listki in podobno. Ko so člani Poslovne skupnosti za krompir

vse te stroške sešteli, so predlagali realno ceno v prodaji na drobno — 44 din za kilogram, ob nakupovanju ozimnice pa 43 din (preko sindikata celo 39). Seveda, kakor je očitno, pa ni ostalo pri tej ceni, saj so imeli tudi trgovci svoje zahteve. Tako bo cena krompirja v trgovini 72 din, kar se zdi vsem pretirano, še posebej pa so ogorčeni nad takšno ceno kmetovalci, saj se zdi skoraj neverjetno, da dobijo oni za kilogram krompirja 30, posredovalci pa 32 dinarjev. Bernarda Peček

Midva sediva, škropiva, plačujeva davek, plaziva po zelji in dobiva 30 din, trgovec pa za krompir, ki ga mogoče sploh ne vidi, zasluži mimogrede 32 din po kilogramu.

Med največjimi slovenskimi pridelovalci krompirja je TZO Beltinci, saj njeni kooperanti že dolga leta pridelujejo velike količine kakovostnega krompirja. Letos imajo zasajen krompir na 400 hektarih, oddali pa naj bi ga okrog 8800 ton. Tudi letošnji pridelavec bo kakovosten, saj kmetje redno zamenjujejo seme (vsako drugo ali tretje leto uporabljajo drug semenski krompir) ter vključujejo vse primerne agrotehnične ukrepe. Na tem območju je zemlja najbolj primerna za pridelovanje krompirja, je peščena, zato ni videti, da bi bil letošnji krompir nagnit ali da bi kazal znake gnitja.

Pomembno je tudi pravilno spravilo in poljščine. Čeprav je še toplo sončno vreme, kmetje krompirja ne bi smeli takoj pospravljati v hladne kleti, ker bo kljub lepemu vremenu začel gniti. Krompir je potrebno pustiti zunaj vsaj deset dni, da se dobro osuši in da že tam pokaže znake gnitja, če je načel ali poškodovan. Tako se lahko tak krompir pravočasno odstrani.

pristeli le stroški skladiščenja preko zime.

Cena industrijskega krompirja je določena na osnovi jedilnega. Tisti krompir, ki je namenjen za prehrano in ga predelujeta Kolinska in Mirna, ima 90-odstotno ceno merkantilnega krompirja, tisti pa, ki je namenjen predelavi v škrob in ga odkupuje Helios, ima 80-odstotno ceno. Cena semenskega krompirja je določena po t. im. vzgojnih stopnjah (od 1 do 2,5 oziroma od 1 do 4), in se torej giblje nekako v razmerju 1:4 v primerjavi s ceno merkantilnega krompirja.

Največji pomisleki so nastali (pri kupcih se vedno znova porajajo) glede cene krompirja za kupce, cene v prodaji na drobno. Poslovna skupnost za krompir se bori le za ceno krompirja za pridelovalce, nazalost pa še ni nobenega organa ali organizacije, ki bi se potegovala za pravične cene v prodaji na drobno. Tako pa tudi kupci — trgovci postaja B.P.

SEJEM KAKOVOSTI, VENDAR BREZ POSEBNIH NOVOSTI!

Šest najvišjih nagrad na VINU 85

Na minulem 31. mednarodnem vinogradniško-vinarskem sejmu v Ljubljani VINO 85 je sodelovalo 532 razstavljavcev iz 25 držav. Letos ga je obiskalo rekordno število domačih in tujih gostov, vsega skupaj naj bi jih bilo okrog 80 tisoč. Prvič se je predstavila tudi poslovna skupnost za vinogradništvo iz Srbije, zelo dobro pa je bila obiskana prireditelj z naslovom Slovenija in njena vina. Na ocenjevanje je bilo letos poslanih nekoliko manj vzorcev vin, 1247 iz trindvajsetih držav, ocenjevalci pa jih je štiriindvajset degustatorjev iz trinaestih držav. Kljub temu organizatorji trdijo, da gre letos za kakovostnejšo prireditev, saj so podelili kar šest najvišjih nagrad, to je šampionov za leto 85.

POGLED v trgovine in na tržnice

Cene sadja in zelenjave v trgovinah in na tržnici

	M. Sobota	G. Radgona	Ljutomer	Lendava
ZELENJAVA				
paprika	117—140	140	97—135	140
paradižnik	100—117	100	97	100
zelje	78—100	100	100	80
zelje rdeče	104		105	
čebula	79—100	80	80	80
krompir	47—100	60	46	50
melancani	180			
feferoni	30			
solata	117—150		100	120
jajca	20	22,50—23,50	22	23,50
ohrov	104	24,50		
SADJE				150
banane	404			
hruške	144	419		420
jabolka	120—150	150	150	150
breskve	247	150	108	120
slive	120	250	250	250
grozdje B	177—200		160	
grozdje R	179—200	180	157	180
kaša	200	220	175	220

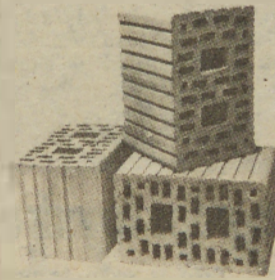
(Te cene so veljale konec prejšnjega tedna)

GRADIMO SODOBNO

Novost na našem tržišču — izolacijska opeka

IZOSKOK

izdelana iz materiala z mikroporami.

IZOSKOK omogoča:

- dobro toplotno in zvočno izolacijo
- toplotno stabilnost
- prihranek energije do 21%
- ekonomično in enostavno gradnjo

IZOSKOK vam pomaga prijetno preživeti vroča poletja in mrzle zime.

OPEKARNA KOŠAKI/MARIBOR

Šentiljska 116,

tel. 062/21-018

Cena pujskov v Turnišču

12. septembra so na sejmu v Turnišču pripeljali 37 komadov pujskov, starih od 7 do 10 tednov. Cena za en par se je gibala od 10.000—10.400 din. Prodali so vse pujske. Rejce opozarjamo, da lahko pripeljejo pujske le s potrdili.

S pripravami na novega kasnijo

Kako do dovolj denarja za
gradnjo 2. etape videmske šole?

Poleg 108 milijonov dinarjev iz občinskega referendumskega programa za zdravstvo so v radgonski občini v prvih sedmih mesecih zbrali s prostovoljnimi prispevki za kirurgijo v Rakičanu še nekaj čez 16 milijonov in 600 tisoč dinarjev. Precej, čeprav bi lahko bil delež nekaterih, predvsem obrtnikov, glede na možnosti še precej višji.

Drugi občinski samoprispevek, iz katerega so preostalo polovico zbranega denarja namenili za šolstvo in otroško varstvo, se bo izteklo konec februarja prihodnjega leta. Iz programa ostaja neuresničena gradnja 2. etape osnovne šole v Vidmu ob Ščavnici. Torej ostaja ta nalozba prednostna v vseh razmišljanjih. Ostaja pa odprto vprašanje, kako zanjo zagotoviti dovolj denarja. Trenutno je za to zbranih okoli 45 milijonov dinarjev, kar pa je odločno premalo, da bi lahko z gradnjo začeli, saj se danes ta ocenjuje že na okoli 160 milijonov dinarjev. Začetek se predvideva za konec leta 1986, pri tem pa se računa tudi na republiška sredstva za manj razvita območja.

Čeprav se bo občinski samoprispevek torej izteklo, v radgonski občini v primerjavi z ostalimi v Pomurju kasnijo s pripravami na novega. Časa je ostalo malo, zaenkrat pa prve informacije s terena kažejo, da si občani želijo predvsem boljših razmer za šolanje svojih otrok in boljše komunalno uredenost. Da bi popeljili priprave, so na zadnji seji predsedstva OK SZDL Gornja Radgona imenovali poseben odbor, ki bo strnil interese iz krajevnih konferenc v osnutek programa. Dokončen predlog pa bo izoblikovala široka javna razprava.

V. Paveo

Brezdelje hujše od štrajka

Znano je, da so bile stavke in podobne oblike odkritega nezadovoljstva delavstva vrsto let na spisku prepovedanih tem, zdaj pa so fascikle o tem »nastavili« (tudi) na občinskih in medobčinskih sindikalnih svetih.

VARLJIVA STATISTIKA

Kakorkoli se morda bere senzacionalistično in tendenciozno, podatki kažejo, da je bilo lani v štirih pomurskih občinah najmanj deset tako imenovanih odkritih, konfliktnih razmerij. Če prištejemo kar 1600 učencev soboškega srednješolskega centra tehniško-pedagoške usmeritve, ki so nimbura lani množično bojkotirali, pouk, znaša število udeležencev protestnih ustavitel delovnega dneva oziroma izsiljenih sestankov lani v Pomurju čez tri tisoč. (Ponuja se zgovorna, dasiravno ne povsem ustrezna primerjava: zbrani podatki o 362 prekinitvah dela lani v Jugoslaviji povedo, da je v njih sodelovalo 29 tisoč delavcev oziroma dva odstotka zaposlenih v družbenem sektorju. Kar sto prekinitvev dela je bilo v Sloveniji.)

V letošnjih šestih mesecih je do bolj ali manj spontanega izbruha nezadovoljstva prišlo v dveh soboških kolektivih: Agroservis in Pomurskem tisku ter nazadnje v Tehnostrojni temeljni organizaciji Proizvodnja vozil in kmetijske mehanizacije v Ljutomeru. Vendar je ta goli statistični prikaz zelo varljiv, saj ne predstavlja neformalnih, izogibalnih ali posrednih konfliktov ter različnih oblik pasivnega odpora po tovarniških dvoranah, pisarnah in drugje. Poznavalci jih imenujejo celo »bele stavke« in mednje uvrščajo: organizirano zmanjševanje proizvodnje, upočasnjavanje delovnega ritma, namerno zmanjševanje delovnega napora, namerno povečevanje izmečka, večja poraba materiala, surovin in energije, kršitev delovne discipline in oblik normalnega obnašanja članov kolektiva, dobesedno izpolnjevanje naročil, ukazov oziroma napolit tudi tedaj, ko takšna navodila očitno ne ustrezajo razmeram, pomembnejše motnje »medčloveških odnosih, upadanje zanimanja za delo samoupravnih teles in formalno opravljanje samoupravnih dolžnosti, odtujevanje od družbenopolitičnih organizacij, povečevanje števila pritožb in ugovorov in tako naprej. Seveda podatkov o vsem tem iz pomurskih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti niti slučajno ni na voljo, če pa bi bili, bi

nesporno dobili izredno koristno in večplastno podobo o odkritih in zlasti prikritih oblikah nezadovoljstva delavstva.

NAJNEVARNEJŠI SO IZPLAČILNI DNEVI

Vse kaže, da se marsikje ne upajo poglobljati v razloge, ki privedejo do glasno izraženih protestov in izsiljevanj. Ponavadi se ustavijo pri povodih — ni nizki osebni dohodki, slaba obveščenoost, skaljeni medsebojni odnosi — medtem ko o vzrokih, torej zakaj prihaja do nizkih osebnih dohodkov oziroma od kod izvira neurejeni odnosi v kolektivu, najraje previdno molčijo in jih zaobidejo. To se jim zna hudo maščevati, najraje 15. ali 1. v mesecu, ko je dan izplačila OD. Če so delavci s tankimi plačilnimi kuvertami postavljeni pred dejstvo, ni treba veliko, da »zagorijo«. Vendar to — po mnenju predsednice medobčinskega sveta Zveze sindikatov Slovenije Pomurja Mire Markove — ni najhujše. »Zame je najhujše, če moramo delavcem reči, da ostanejo doma,« je prepričana Markova. V zadnjih nekaj mesecih je takih primerov vse več. Kot je znano so v tej zvezi v najmanj zavidljivem položaju zaposleni v kovinskopredelovalni industriji, predvsem ljutomerskem Tehnostroju, soboški Panoniji in radgonski Avtoradnji, pa tudi v Gorenju Elradu in še kje. Tu morajo praznopolniti zaposlene z enega delovnega mesta na drugo, iz obrata v obrat, iz tozda v tozda ali skupino delavcev začasno premestiti v drug kolektiv, v skrajnem primeru jih poslati za več dni na »prisilni dopust«. Na posvetu predsednikov mestnih in medobčinskih sindikalnih svetov v začetku avgusta v Ljubljani je Mira Markova opozorila, da kljub rasti fizičnega obsega proizvodnje z dohodkom niso zadovoljni, saj stroški naraščajo, v skladiščih pa se kopičijo zaloge. Ponekod so prisiljeni že zmanjševati proizvodnjo in ukinjati delovna mesta. Zaradi splošne velike nezaposlenosti pa je težko poiskati nova delovna mesta za take delavce. Še več, kljub jasnim sindikalnim stališčem, naj naprej dobijo delo tisti, ki so se v preteklosti izkazali kot dobri delavci, saj bo od teh največ koristi, so v vsa-

kdanji praksi (primer Tehnostroja) vendarle v ospredju socialna merila. Tudi pri politiki osebnih dohodkov je opazno uravnavanje z inflacijskimi tokovi, saj je že sedaj očitno, da bo do konca leta zelo težko ustvariti tolikšen dohodek, da bo upravičil rast osebnih dohodkov.

TOŽBA — SVOJEVRSTEN PROTEST IN STROŠEK HKRATI

Tako nas vzročno-posledični splet okoliščin, ki spremljajo prekinitev dela oziroma izsiljene sestanke v pomurskem združenem delu pripelje do še ene, nič manj kočljive problematike. Imenuje se socialna diferenciacija, ki bo — kot je vse bolj očitno — sprožala vrsto vprašanj in razčiščevanj.

Zatakne se že pri tem, kako sploh do celovite »socialne slike« posameznega delavca. Kdo je pristojen, da zbira in daje tovrstne podatke? Ali občinski centri za socialno delo ali občinske davčne uprave ali krajevne skupnosti, organizacije združenega dela...? Predsednica pomurskih sindikatov Mira Markova takole razmišlja: »Nekateri se še vedno posmejujejo socialnim karticam. Mislim, da le niso iz trte zvite in bi jih veljalo imeti v osnovnih sindikalnih organizacijah. Veliko je namreč vprašanj, do katerih se moramo opredeljevati v sindikatu. Toda kako naj se opredeljujemo, če ne poznamo razmer in položaja, v kakršnem so delavci?« Zavzema se za popis socialnega stanja delavcev v tistih kolektivih, kjer dobivajo v povprečju najnižje OD, čeprav bo pri tem veliko administrativnih zank in ugank in čeprav so povprečja sama po sebi zelo vprašljiva.

Sicer pa je razdražljivost ljudi že lep čas dovolj očitna, zato je tudi veliko prošelj in pritožb, ki jih naslavljajo na različne organe, organizacije in funkcionarje. Mnenja o teh in podobnih »korakih iz nuj« so zelo deljena, nagibamo pa se k tistemu, po katerem so (pritožbe) svojevrsten protest in strošek hkrati, zato je koristneje in učinkoviteje — čeprav seveda mnogo težje in zahtevnejše — pravočasno in korenito odpravljati vzroke, ki dražijo ljudi v posameznih okolišjih.

Branko ZUNEC

Manjše povpraševanje po mazutu

Po večkratnih reorganizacijah slovenskega Petrola so se menjavali tudi nazivi delovnih mest. Kot vemo, so doslej imeli v območnih središčih upravni-ke poslovni enot, po novem pa gre za samostojne prodajne referente posameznih skladišč. Eden od teh je tudi Ivan Rengeo, ki je odgovoren za skladišče Petrola v Murski Soboti. To funkcijo je prevzel letos.

VESTNIK: Zaradi aktualnosti bi bilo zanimivo zvedeti, kako je z naftnimi derivati na območju Pomurja?

IVAN RENGEO: Moram reči, da je bila letošnja oskrba v prvih sedmih mesecih dokaj dobra, če jo primerjamo z dvema ali tremi leti nazaj. Že v letu 1984 se je poraba naftnih derivatov umirila, zaradi večkratnega dviga cen — od 24. decembra 1983 do 24. avgusta 1985 za 6-krat — opazoma letos se močnejši padec prodaje. To velja predvsem za bencine in ekstra lahka kurilna olja, ki jih uporabljajo individualni kupci za centralno ogrevanje. Za ponazoritev naj povem podatek, da smo v prvih sedmih mesecih lanskega leta dobavili kurilno olje EL 635 kupcem, v letošnjem enakem obdobju pa že samo 552, kar znaša 15 odstotkov manj. V primerjavi z letom 1982 pa je ta padec kar 40-odstoten. To je zlasti posledica visoke cene kurilnega olja, ki je prispevala k zmanjšanemu povpraševanju. Zato je trenutna oskrba občanov s kurilnim oljem dobra, saj je dobavni rok okrog 10 dni. Naročila družbenega sektorja pa izpolnjujemo najkasneje v enem dnevu.

INTERVJU

VESTNIK: Kako pa je konkretno z mazutom in cenami?

IVAN RENGEO: Pri oskrbi kmetijstva v Pomurju letos ni bilo motenj. Naročila smo sproti izpolnjevali, kar so nam omogočile zadostne količine naftnih derivatov v prvih sedmih mesecih letošnjega leta.

Milan Jerše

Tudi pri oskrbi potrošnikov, ki uporabljajo mazut, to je predvsem industrija, ni bilo večjih motenj. Nekateri kupce smo oskrbeli celo tako, da bodo kurilno sezono pričakali s polnimi rezervoarji.

IVAN RENGEO — Samostojni prodajni referent skladišča Petrola v Murski Soboti.

Pri zadnji podražitvi naftnih derivatov, to je 24. avgusta letos, so najbolj poskočile cene mazuta, in sicer od 57,971 dinarja na 70,665 dinarja ali za 22 odstotkov. Če pogledamo še podražitve drugih derivatov, vidimo, da se je navadni bencin podražil od 111 na 122 dinarjev ali za 9,9 odstotka, super bencin od 118 na 132 dinarjev (11,9 odstotka), plinsko olje D-2 od 92,40 na 107 dinarjev (16 odstotkov), kurilno olje EL od 74,30 na 87 dinarjev (17 odstotkov), kurilno olje b. o. pa od 92,783 na 105,483 dinarja (13,6 odstotka).

VESTNIK: In kakšni so obeti za naprej?

IVAN RENGEO: Izkoristil bi to priložnost in pozval vse morebitne kupce, da čimprej naročijo kurilno olje v skladišču Petrola. V naslednjih mesecih se namreč predvidevajo motnje pri oskrbi s srednjimi derivati (D-2, KOEL) in tudi z mazutom. Petrol to že začenja čutiti, vendar se to zaenkrat še ne kaže na tržišču zaradi dose- danje dobre oskrbe in dokajšnjih zalog pri kupcih.

Milan Jerše

LENDAVA

V sindikat slovesno

Se spominjate sprejema v osnovno organizacijo sindikata? Imate sindikalno izkaznico? Koliko plačujete sindikalne članarine?

Prepričani smo, da boste na prvi dve vprašanji odgovorili z »ne«, na tretje pa morda pozitivno.

Ni treba posebej poudarjati vloge osnovne organizacije zveze sindikatov in članstva v njih. Prav zaradi tega se zdaj v Lendavi odločajo, da bi tudi v osnovno organizacijo zveze sindikatov ne le »vpisovali« (s sklenitvijo delovnega razmerja si takorekoč že avtomatsko član sindikata), ampak sprejemali. Nove člane naj bi sprejemali slavnostno na sejah osnovnih organizacij oziroma njihovih vodstev. Seveda pa je prav, da se bodoči član pred tem seznanji z ustavno vlogo sindikata, zato naj bi pred sprejemom pripravili za kandidate krajšo obliko usposabljanja.

Primer iz Lendave ni nov, saj je tako tudi v nekaterih drugih občinah. In prav je tako, saj bo tako član veliko več vedel o delu in pristojnostih sindikata kot zdaj, ko marsikdo še vedno meni, da je glavna naloga sindikata le skrb za ozirnico in organizacijo letovanj ter izletov.

Spremembe prostorskega dela načrta

Od začetka letošnjega julija do sredine avgusta je v soboški občini potekala javna razprava o osnutku sprememb in dopolnitvev družbenega plana občine Murška Sobotna za obdobje 1981—1985. V tem času je posredovalo pripombe Cestno podjetje Maribor, tozdr Projektivno tehnološki biro o gradnji nadomestnega mostu s cestnimi priključki na Ledavi v Pertoči. Pri načrtovanih gradnjah, s katerimi se posega v najboljša kmetijska zemljišča, pa so posledno upoštevali določila zakona o varstvu kmetijskih zemljišč pred spremembo namembnosti. Omenjeni zakon namreč velja do sprejema dolgoročnega plana občine, zato mora biti vsaka sprememba oziroma dopolnitev srednjeročnega občinskega družbenega plana usklajena z njim.

Tako je sedaj že pripravljen predlog sprememb in dopolnitvev družbenega plana soboške občine za srednjeročno obdobje 1981—1985, ki je dobil potrditev na nedavni seji izvršnega sveta skupščine občine. Do sprememb in dopolnitvev družbenega plana je prišlo zaradi novih naložb, ki niso bile znane ob pripravi plana oziroma zanje še niso bili pripravljene idejni projekti. Zato jih seveda niso mogli vključiti v prostorski del družbenega plana. Poudariti pa je treba, da so nove naložbe skupnega družbenega pomena. Gre za razširitev hlevov v Motvarjevcih in Lemerju, gradnjo namakalnega sistema in nadomestnega mostu v Pertoči, namakanje kmetijskih zemljišč ABC Pomurke, delovne organizacije KG Rakičan, južno od Murske Sobotne na površini 240

hektarov iz gramoznice ob Bakovski cesti in štirih kompleksih med Nemščakom in Beltinci na površini 296 hektarov iz zajetja pri reki Muri ter okrog 3 hektarje veliko akumulacijsko jezero v Fokovcih, ki bo omogočalo namakanje sadovnjaka KZ Panonka — to so gotovo koristne naložbe, v katerih upravičenost ne gre dvomiti. Do manjših sprememb pa je prišlo tudi pri načrtovanju kmetijskih zemljišč, ki je zajeta v poglavju o namenski rabi površin. Tako bi bilo posledje na prvem območju 27.897 hektarov zemljišč, ki so trajno namenjena kmetijski pridelavi, kmetijskih zemljišč na drugem območju pa 42.097 hektarov. Seveda bodo končno besedo izrekli delegati občinskih skupščinskih zborov.

Milan Jerše

POSVET PREDSEDNIKOV KRAJEVNIH KONFERENC SZDL OBČINE MURSKA SOBOTA

ZBORI OBČANOV: o referendumu in volitvah

V petek, 6. septembra, so se zbrali na posvetu predsedniki krajevnih konferenc socialistične zveze. Pred vsemi funkcionarji družbenopolitičnih organizacij so pomembne naloge, kajti po 12. septembru, ko bodo zbori Skupščine občine Murska Sobotna sprejeli osnutek programa 3. občinskega samoprispevka, bodo po vseh vaseh zbori občanov, na katerih bodo razpravljali predvsem o referendumskem programu, pa tudi o pripravah na volitve, in poskušali na teh zborih predlagati najprimernejše ljudi za funkcije v krajevnih skupno-

stih, občinah in republikli. Predsedniki krajevnih konferenc so prejeli sezname z imeni nosilcev posameznih funkcij v občini in republikli ter formulirje z navedenimi organizacijami in organi, ki jim morajo pripisati predlagane kandidate. Predlagani naj bi bilo čim več novih imen, pri tem pa naj ne bi pozabili na mlade, ženske in pripadnike narodnosti. Do 30. septembra morajo vse krajevne konference poslati drugo zbirno poročilo, predvidoma 30. novembra pa bo evidentirane končano. V oktobru bodo tudi programske seje krajevnih

konferenc, decembra pa programsko-volična konferenca občinske konference SZDL, zato bi se naj krajevne konference in vse ostale DPO držale časovnega reda, kajti kasneje bo časovna stiska še večja.

Kakšne bodo javne razprave, kako bodo delovni ljudje sprejeli referendumski program in kako bo potekalo evidentiranje je odvisno prav od ljudi, ki so se zbrali na posvetu — to bo obdobje preizkušnje vseh družbenopolitičnih organizacij, oziroma bo vidna njihova aktivnost ali neaktivnost.

B. Peček

Kako izrabiti industrijsko paro

V teh dneh, ko se v lendavski občini vse bolj razvema polemika o ogrevanju družbenih stanovanj, je sprožila vest o tem, da se pripravlja študija o možnosti izkoriščanja industrijske pare za kurjavo, veliko zanimanja. INA-Nafta ima namreč svojo energetska postaja, ki bo lahko v prihodnosti omogočala tudi ogrevanje drugih delovnih organizacij v industrijski coni in družbenih stanovanj v Lendavi. INA-Nafta bo z novim 110-kilovatnim električnim daljnovodom dobila dovolj energije, tako da bo v sedanjem energetskega obratu ostal višek, ki bi ga lahko izkoristili za ogrevanje Lendave. Študija, s katero se ukvarjajo, mora predvsem odgovoriti na dve vprašanji: kako zagotoviti finančna sredstva in kako zgraditi parovod do Lendave. V novem srednjeročnem programu razvoja lendavske občine je zapisano, da bo v naslednjih letih zgrajenih 400 novih družbenih stanovanj. Če upoštevamo, da je bilo ogrevanje tudi v sedanjih družbenih stanovanjih problematično, je vsekakor koristno, da študija o koriščenju industrijske pare čimprej izdelajo, saj se bo šele potem mogoče odločiti za nov način ogrevanja.

Jani D.

MREŽA SREDNJIH ŠOL BO V GLAVNEM OSTALA NESPREMENJENA

Ponuditi pa mora več znanja

Čeprav z mrežo srednjih šol v Pomurju pravzaprav ni nihče zadovoljen — niti sami šolniki, združeno delo, pa tudi učenci ne, bistvenih novosti ne obeta niti predlog razmesitve vzgojno-izobraževalnih programov srednjega usmerjenega izobraževanja v regiji, ki ga je pripravila posebna delovna skupina pri medobčinskem svetu ZSS za Pomurje.

Predlog bodo proučili v vseh štirih pomurskih občinah, pretekli teden pa so o njem govorili predstavniki osnovnih šol, soboške enote Zavoda za šolstvo SR Slovenije in predstavniki družnega dela iz občine Gornja Radgona na posvetu, ki ga je sklical svet za vzgojo in izobraževanje pri radgonski občinski konferenci socialistične zveze v Radencih. Kje so vzroki, da predlog ne prinaša ničesar bistveno novega — razen zahteve, da vse srednje šole (7), ki jih v Pomurju premoremo, ostanejo, da se uvede čim več oddelkov pete zahtevnostne stopnje, pa še izobraževanje za potrebe elektroindustrije, kemično-farmaceutike in lesno predelovalne stroke? Predvsem v tem, ker združeno jelo ne premore jasnih razvojnih programov, mladine pa ob znanih težavah ne kaže izobraževati zgolj za potrebe regije.

Zato je razgovor v Radencih znova potrdil, da je pot, po kateri naj bi v Pomurju še bolj prevladalo izobraževanje za proizvodne poklice, daleč pa je tudi cilj, da bi dosegli ravnovesje med izobraževanjem in zaposlovanjem.

vp

Pred 30 leti nastal stanovanjski »čebelnjak«

»Nič ni bolj zanimivo prijetnega, kot je postopanje po mogočni terasi bloka na Lendavski ulici 10 v Murški Soboti, prve zgradbe te vrste v Pomurju, ki je nastala natanko pred tridesetimi leti. S terase se odpira krasen pogled na širšo okolico pomurskega središča.« Prepričljive misli enega od stanovalcev. Ta blok pa ima tudi izredno bogato zgodovino. Na tem mestu je namreč prej stala židovska sinagoga, ki so jo nespametno podrli, saj bi danes predstavljala gotovo pomembno kulturno-zgodovinsko znamenitost. Kot da drugje ni bilo primerne mesta za nov blok; pa še o domnevnem zlatu, ki je neznao kam izginilo iz sinagoge, se še vedno pripoveduje.

DOMNEVE O VELIKEM ZLATU

O teh rečeh nam je lahko veliko povedal takratni vodja gradbišča za prvi blok v Pomurju Rudi Merica, ki je zdaj koordinator v tehnično-proizvodnem sektorju Gradbeništva Pomurje v Murški Soboti. »Ko se je zvedelo, da se bo sinagoga rušila, je veliko Sobočanov prihitelo, da bi si še poslednjič ogledali cerkev. Posebej zato, ker so se razširile govorice o zakopanem zlatu v dveh različnih oglih sinagoge. To je vzbudilo pozornost tudi pri nas gradbincih, zato smo pri rušenju posvetili večjo pozornost omenjenim predelom cerkve. Kmalu pa se je izkazalo, da so bila to le namigovanja, ker pri rušenju nismo ničesar našli.«

Vsekakor je orembe vredno samo rušenje objekta, ki bi danes predstavljal pravo znamenitost za domače in tuje obiskovalce. Takrat namreč še niso razpolagali s sodobno mehanizacijo. »Ker pri takratnem podjetju Šograd nismo imeli težje mehanizacije, kot so buldožerji in žerjavi, je rušenje židovske sinagoge potekalo na primitiven način. Uporabljali smo jeklene vrvi, na katere smo privezovali posamezne dele opečnih sten, z malimi buldožerji pa smo rušili. Ves uporaben material smo zlagali in ga zatem uporabili pri novogradnji bloka. Šlo je predvsem za opeko, les in jeklene vezi. Žal se je zgodila tudi delovna nezgoda s smrtnim izidom. Zaradi razmočenega terena se je kup opeke zrušil na zidarskega vajenca, ki ga je stisnilo k tovarnjaku.« se živo spominja Rudi Merica.

Razne nevedčnosti pa so se pojavile tudi pri samem zidanju prvega bloka v Pomurju. »Ko smo v zimskem času sezidali ploščo v pritličju, nam je ob prvem sončnem vremenu začela lesti prva etaža navzdol. Zato smo morali večji del nadstropja porušiti in

znova sezidati. Ta blok smo delali dve leti, torej v letih 1954 in 1955. Ker ni bilo niti žerjava niti kakega večjega dvigala, smo morali delati vse ročno. Spomnim se, da smo po bankinah spravljali montažne opečne nosilce in s težavo nosili beton in drugi material. Vendar moram poudariti, da je bilo dosti lažje delati z ljudmi, ki jim nikoli ni bilo žal prebitega časa na gradbišču tudi po uradnem delovnem času. Pa čeprav so na delo hodili peš ali s kolesi iz oddaljenih krajev. Seveda takrat ni bilo toplih malic in delovnih obiek, kot danes, kljub temu pa nam je uspelo zgraditi prvi blok v Pomurju.« sklene svoje misli z neprikritim zadovoljstvom Rudi Merica, takratni vodja gradbišča.

»SPRVA BREZ DVIGALA IN VHODNIH VRAT!«

Prvi stanovalci novozgrajenega bloka pred tremi desetletji so bili Galovi. Petčlanska družina (oče, mati in trije otroci) se je leta 1955 iz bivše Hašarove hiše, kjer je zdaj Shopping, preselila v nov blok. Franc Gal, sedaj upokojenec soboške mesne industrije, je takrat prevzel dolžnost hišnika, saj je nekdo moral skrbeti za red in čistočo v bloku. Pozneje je to dolžnost opustil. Še danes, po tridesetih letih, se dobro spominja vselitve v nov stanovanjski blok, predvsem pa težav, s katerimi so se morali ubadati stanovalci. »V začetku ni bilo dvigala in je bilo treba pohištvo celo v tretje in četrto nadstropje nositi peš. Prav tako sprva niso postavili vhodnih vrat, zato smo v pritličju že takrat trpeli velik mraz. Ob velikih nalivih je bil blok poln vode, ker je stopnica ob vhodu postavljena navzdol namesto navzgor. Stanovalci iz pritličja imamo še danes drvarnice zunaj, oddaljene skoraj sto metrov od bloka, kar povzroča ob slabem vremenu in pozimi

FOTOGRAFIJA IZ ARHIVA — Tako je pred skoraj tremi desetletji izgledal prvi blok v Pomurju. V ospredju so štiri drvarnice, ki so v preteklosti povzročale številne nevedčnosti.

dotatne nevedčnosti. Poleg tega smo več kot dvajset let uporabljali neprimerno pitno vodo iz studenca, ki je stal na dvorišču. Vrata in okna v stanovanjih se še danes ne dajo pravilno zapreti, zato moramo ob centralni kurjavi dodatno ogrevati prostore. Da ne govorim posebej o tem, da so kar pet peči speljali v en dimnik in so saje uhajale v stanovanje, slabi električni napeljavi, ker se

spriji z nobeno stranko. Dejstvo pa je, da nas pozimi precej zebe, saj se je lani zaradi slabih radiatorjev in neprimerne izolacije v stanovanju temperatura dvignila komaj na 12 do 13 stopinj. Menim, da so slabo speljane tudi cevi iz sosednjega bloka, kjer je kurilnica, saj se na tej poti izgubi precej toplote, pogrešam pa tudi izolacijo v kletnih prostorih. Okna in vrata so itak pokvarjena in skozi vedno piha. V zadnjem letu čistimo hodnike in okoliško bloka sami stanovalci in moram reči, da je sedaj bolj čisto, kot takrat, ko smo imeli razne čistilke. Čeprav vsi stanovalci ne čistijo enako, opaziti pa je tudi to, da nekateri kar skozi okna mečejo smeti, trgajo rože in podobno. V prihodnje bomo morali več pozornosti nameniti kulturnemu obnašanju stanovalcev našega bloka.«

NEKDANJI VODJA GRADBIŠČA — Rudi Merica, zdajšnji koordinator v tehnično-proizvodnem sektorju Gradbeništva Pomurje, je pred tridesetimi leti imel odgovorno nalogo.

ni računalo na večje obremenitve zaradi novih aparatov. Pa tudi na nenehni hrup dvigala, ki je postavljeno tik ob mali sobi, smo se morali prilagoditi. Kljub vsem omenjenim težavam smo zadovoljni s stanovanjem in se dobro razumemo s strankami, kar vpliva na ugodno počutje.«

»POZIMI TUDI 12 STOPINJ!«
Podobnega mnenja je sedanji predsednik hišnega sveta Izidor Sraka, ki prav tako prebiva v pritličju. »Tu živim enajst let in moram reči, da se doslej nismo

BO »ŽIDOVSKI« BLOK ZAPADEL V POZABO?

Še in še bi lahko naštevali o t. im. »židovskem« bloku v Murški Soboti, kjer je prej stala židovska sinagoga. Morda o tem, da so šele pred nekaj leti ti stanovalci dobili centralno ogrevanje, sodobnejše kopalnice in asfaltirano dvorišče, medtem ko o svetilkah na njem še vedno ni govora, čeprav je v poznih urah na tem mestu precej temno. Te namreč v sosesčini imajo, čeprav so bloki zgrajeni šele v novejšem času. Zdi se, kot da so na 20 stanovanjski »židovski« blok marsikje pozabili. Je mar takšna usoda vseh starih zgradb v pomurskem središču, ki se morajo umikati novim? Upamo, da take usode ne bo doživel tudi prvi blok v Pomurju, ki je gotovo svojstvena zanimivost, na katero pa žal marsikdaj pozabljamo!?

Milan JERŠE

PRVI STANOVALCI BLOKA — Franc Gal (v sredini) in Rozalija Gal sta bila prva stanovalca bloka na Lendavski ulici v Murški Soboti. Z njima je sedanji predsednik hišnega sveta Izidor Sraka. Tekst in fotografije: Milan Jerše.

ABC POMURKA

DELOVNA ORGANIZACIJA

AGROSERVIS, p. o.
Murska Sobota

nudi cenjenim strankam od dneva objave do 30. 9. 1985 naslednja vozila iz programa CZ:
— Lada 1300 S
— Argenta 110
— 850 AK—KOMBI
— 101-T Poli
— 101—T PIK—AP
s takojšnjo dobavo in določenim popustom na tovarniško ceno vozila.

101-T poli

FIAT ARGENTA 110

TEDEN OZIMNICE

ABC POMURKA ORGANIZIRA S SVOJIMA DELOVNIH ORGANIZACIJAMA POTROŠNIKOM IN MESNO INDUSTRIJO V MURSKI SOBOTO

PRODAJO OZIMNICE

ki bo od 23. septembra do 28. septembra v poslovalnicah:

- a) POTROŠNIK — TOZD PRESKRBA
— Samopostrežba DOM, Lendavska ul.
— Samopostrežba NASELJE, Cankarjevo n.
— Samopostrežba PARK, ul. M. Kuzmiča
— Samopostrežba RAVENKA, Beltinci
— Samopostrežba CANKOVA 47
- b) MESNA INDUSTRIJA — TOZD TRGOVINA
— ZELENJAVA na tržnici

- jabolka
- krompir
- zelje — belo
- zelje — rdeče
- česen
- čebula
- paprika
- fižol češnjevcev
- ajdova kaša
- prosena kaša
- paket ozimnica — mali (ETA)
- paket ozimnica — mini (ETA)

Najmanjša količina nakupa je enota pakiranja. Za nakup ozimnice bo možno izkoristiti posojilo do 10.000 dinarjev, brez pologa, na dobo 10 mesecev, po 70-odstotni obrestni meri. Kupci, ki želijo posojilo, si vse potrebno uredijo v Ljubljanski banki v Murški Soboti. Nakup vam priporočajo:

ABC POMURKA
POTROŠNIK — TOZD PRESKRBA
in MESNA INDUSTRIJA — TOZD TRGOVINA

sozd imos
sgp konstruktor
n. sol. o. maribor
tozd gradbeništvo pomurje n. sol. o. murska sobota

Splošno gradbeno podjetje Konstruktor Maribor, n. sol. o. tozd Gradbeništvo Pomurje, Murska Sobota, n. sol. o., Stefana Kovača 10 objavlja po sklepu Delavskega sveta

JAVNO DRAŽBO za prodajo naslednjih rabljenih osnovnih sredstev:

1. Betonarna ELBA, zmogljivost 0,25 m³, l. 1972
Izključna cena 400.000,00 din.
2. Prevozni kompresor FAGRAM KD 360, l. 1971
Izključna cena 300.000,00 din.
3. Tovorni avtomobil TAM 4500, l. 1965
Izključna cena 200.000,00 din.
4. Osebn avtomobil ZASTAVA 101, l. 1980, karamboliran
Izključna cena 100.000,00 din.
5. Motor TATRA, tip 148 S
Izključna cena 200.000,00 din

in razna truga osnovna sredstva manjše vrednosti.

V izključno ceno osnovnega sredstva ni vračunan prometni davek. Javna dražba bo v soboto, 28. 9. 1985, ob 9. uri v obratih na Bakovski cesti. Osnovna sredstva si lahko ogledate na dan dražbe od 7.00 do 9.00. Interesenti morajo uro pred začetkom dražbe plačati 10-odstotno varščino od izključne cene.

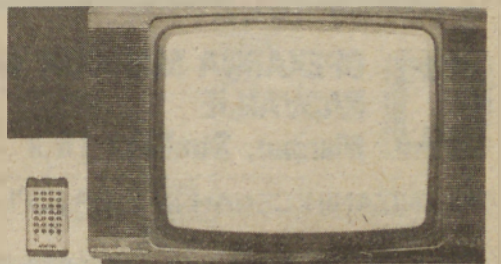
avtotehna

Predstavništvo VARAŽDIN
Braće Radića 16.
telefon 49-466 i 49-423

körting TV COLOR

POSEBEJ UGODNA CENA

1.100 DM PLUS 68.187 DIN
velikost ekrana 67 cm — daljinsko upravljanje — dva zvočnika — avtomatsko reguliranje slike in tona — vrhunska tehnika in dizajn

Supradyn

DOBAVA TAKOJ — SERVIS ZAGOTOVLJEN — MOŽNOST NAKUPA IN IZBIRE V PREDSTAVNIŠTVU AVTOTEHNE, B. RADIĆA 16, VARAŽDIN, TELEFON (042) 49-466 in 49-423, ter v Kučnom servisu Centroproma, Preradovičeva 10, telefon (042) 40-624

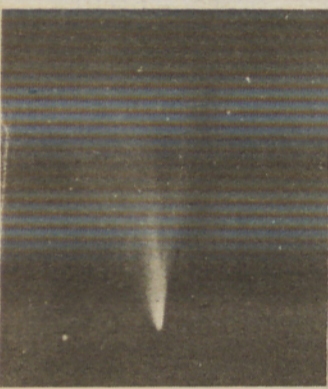
Povratek zvezde smrti

Niso še pojasnjeni razlogi zakaj je naš planet od časa doživel katastrofe, ki so uničile na primer dinosavre. Te biološke katastrofe se ponavljajo nekako na vsakih 26 milijonov let. Najnovejša odkritja so pokazala, da jih povzročata nekaj, kar je prišlo iz vesolja in da se bo tisto »nekaj« spet vrnilo.

Pred leti sta dva znanstvenika princetonske univerze v ZDA odkrila, da se »velika izumiranja« živalskih vrst v morju ponavljajo v presledkih na 32 milijonov let. Ameriški paleontolog John Sepkoski je vrgel v računalnik vse doslej znane podatke o razvoju in izginotju 3500 vrst morskih živali. Računalnik je opravil vse potrebne statistične analize in ugotovil, da je bilo v preteklosti 12 »velikih bioloških katastrof« na vsakih 26 milijonov let.

Na pomoč so priskočili astronomi, ki so se v glavnem strinjali, da povzročata katastrofo kakšen komet, ki prileti na Zemljo in povzroči nenadno ledeno dobo.

Izračunali so, da takšen komet niti ne treba biti velik: masa s premerom kakšnih 15 kilometrov, ki bi priletela na naš planet s hitrostjo 160 tisoč kilometrov na uro bi ob eksploziji sprostila energijo enako desetstisočkratni moči nenadne eksplozije celotnega atomskega arzenala na svetu.

Domnevajo, da takšni kometi lahko prispejo do Zemlje iz Oortove meglice kjer jih je približno 100 milijard, vendar se vsi »dostojno obnašajo«, ko krožijo okoli Sonca. ob tem sta nastali dve teoriji. Po prvi so krivci katastrof črni oblaki v vesolju, po drugi teoriji pa pride v pravih časovnih razmakih v našo bližino zvezda, dvojčica našega Sonca, ki so ji astronomi dali ime Nemesis, novinarji pa »zvezda smrti.« Ta naj bi v že omenjenih časovnih presledkih povzročala na Zemlji katastrofe.

Christine Onassis (34), prebogata hči svojega še bolj bogatega očeta, grškega ladjarja, se je pred dnevi že četrtič ločila.

x x x

V Manili, glavnem mestu Filipinov 280 policajev še vedno dobi-va plačo, čeprav ne vedo kje so in s čim se ukvarjajo.

drugje smo prebrali

Iz mestne klavnice v zahodnonemškem mestecu Kirchheim je pobegnil bik. Ko je prekopicnil nekaj avtomobilov na glavni ulici, se je po avtocesti odpravil proti Münchenu. Eno uro so ga lovili, umirili pa so ga šele policaji s strelom.

x x x

Ko je Jorgeju Luizu Do Nascimento (25) njegova zaročenka rekla, da ga ne mara, je vzel nož, ji odrezal uho, ga spekel in ga ob koščku kruha pojedel.

Posebnež med avtomobili

Dandanes v avtomobilskih tovarnah ne zganjajo nobenega hrupa ob izdelanem stotisočem avtomobilu, še posebno tiho bi bilo, če bi za tolikšno proizvodnjo potrebovali več let. Sodobni avtomobilski giganti imajo opravka s takimi serijami vsako leto. Pa vendar so v avtomobilski tovarni v Creweju v Veliki Britaniji nadvse slovesno praznovali prav takšen jubilej, ko so prejšnji mesec izdelali svoj stotisočni avtomobil.

No, resnici na ljubo, to se ni zgodilo v kakšni »šraufencigerski« avtomobilski tovarni in tudi vozilo, ki so ga izdelali, ni kakšen fičo ali katra. Stoto tisočico so dosegli v sloviti tovarni prav tako sloviti avtomobilov — v Rolls Royceu.

Henry Ford, oče moderne avtomobilske proizvodnje v velikih serijah, bi ob podatkih o času izdelave Rolls-Royceovih avtomobilov dobil čir na želodcu. Zadnji model »srebrne ostroge«, kot se imenuje najnovejši tip avtomobila, so delali cele tri mesece. Prvi izdelani model je dobil častno mesto v tovarniškem muzeju, ob »srebrnem duhu« iz leta 1907 in drugih razstavljenih modelih, sledilo pa mu je samo še 25 enakih modelov. Cena »srebr-

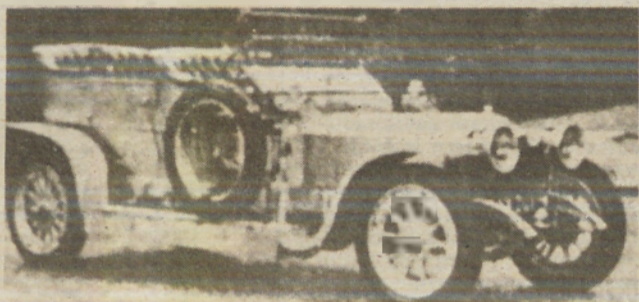
ne otroge« iz Rolls-Royceove tovarne je v našem denarju 34 milijonov dinarjev. Glede na število možnih kupcev serija res ni premajhna.

In zakaj takšna počasnost in tako visoka cena? Ves čar leži v ročnem delu. Vsak avtomobil je izdelan na obrtniški način, pri tem pa izberejo najboljšo, kar je možno dobiti. Za prevleke sedežev so pri »srebrni ostrogi« uporabili najfinejšo švedsko usnje posebej izbranih losov. Za armaturno ploščo so nabavili les laškega oreha, pri tem pa so za vsako ploščo shranili tolikšen kos lesa, da bo mogoče ob potrebi ploščo popraviti z lesom istega drevesa in popolnoma enakega vzorca letnic. Med podobnimi drobnarijami je tudi kipec, ki ga nameščajo na vrh sprednje maske hladilnika. Žensko figurico ubijajo na 4.000 let star livarski način, ki so ga odkrili in uporabljali Kitajci.

Odlični avtomobili za odlične ljudi! Rollsroycei so z gled za takšno geslo. Z avtomobili te slavne britanske tovarne so se vozili mnogi slavni ljudje, od V. I. Lenina, ki je svoj model opremil z gosenicami, da je bil kos hudi ruski zimi, do slavne beatla Johna Lennona, ki

je dal svojega rollsroycea po-barvati s psihadelično rumeno barvo. Lord Mountbatten si skoraj vsako leto kupi novega, indijski maharadža naročajo zase pozlačene in dodatno drago okrašene modele, Lawrence Arabski je dal svoj rollsroyce očvrstiti z oklepom, medtem ko je vojskovodja maršal Montgomery dal na dan D med zavezniško invazijo prepeljati svoje-ga kot edino zasebno vozilo na evropsko tla. Rollsroyce imajo med drugimi Frank Sinatra, Barbara Streisand, Michael Jackson. Britanska kraljica jih ima pet, nekaj pa jih bi našli tudi v garažah voditeljev socialističnih in komunističnih držav. Rollsroyce je, skratka, povsod, kjer kaj dajo na ugled.

Okoli Rollsroycea se spleta-jo številne legende. Med naj-bolj zanimivi je tista, ki pripo-veduje o nekem lastniku rolls-roycea, ki je v tovarno sporočil, da se mu je zlomila os. Tovar-na je takoj poslala z letalom dva mehanika, ki sta okvaro popravila. Ko pa je lastnik spo-ročil, da bi popravilo želel pla-čati in naj mu izstavijo račun, so mu odgovorili, da o tem nič ne vedo in da je kaj takega ne-mogoče, saj se rollsroyceom ne more zlomiti os.

Levo »srebrni duh«, Rolls-Royce iz začetka tega stoletja in desno »srebrna ostroga«

Smrčanje in zdravje

Krepko nočno smrčanje je že marsikomu, ki ga je moral poslušati, požrlo živce, pregnalo spanec in celo razdrlo zakon. Videti je, kot da zaradi smrčanja trpijo samo tisti, ki jim je usojeno to »malo nočno glasbo« poslušati, medtem ko izvajalec sladko spi in si s krepkim spanjem nabira moči. Toda znanstveniki z univerze v Helsinkih so ugotovili, da bi pravzaprav moral biti zaskrbljen smrčeči, saj so ugotovili, da obstoje povezave med smrčanjem in visokim krvnim pritiskom ter angino pectoris, torej je smrčanje znamenje resne zdravstvene ogroženosti.

Finski raziskovalci so opravili raziskavo, v katero so vključili 3.847 moških in 3.664 žensk, da bi prišli do uporabnih podatkov o razširjenosti smrčanja in povezavah z zdravstvenim stanjem posameznika. Izkazalo se je, da dvainpolkrat več moških kot žensk med spanjem redno smrči. Nočni »žagarji« so torej predvsem moški, in sicer smrči vsak enajsti moški, medtem ko smrči le vsaka petindvajseta ženska. Z leti se smrčanje pri moških le nekoliko močneje izrazi, pri ženskah pa leta smrčanje občutno pojačajo.

Raziskovalci so tudi ugotovili, da so k smrčanju precej bolj nagnjeni debeli ljudje. Kar dvakrat več je med »nočnimi godbeniki« debeluhov kot suhcev.

BREZ SLOVARJA NE GRE

— Če se dobro spomnim, smo v naši delovni organizaciji že pred osmimi leti govorili o neki NELIKVIDNOSTI, in to precej glasno.

— Za kaj pa je šlo?
— Tega še zdaj ne vem, ker takrat izraza NELIKVIDNOST ni znal nihče temeljito razložiti, slovarja pa nismo imeli in ga še danes nimamo.

Devetnajstletna Terry Wood si je zabila v glavo, da bo vojak. Pa je niso hoteli sprejeti. Da pa je ne bi preveč razočarali, se je neki oddelek britanske vojske odločil, da bo imel njen model za svojo maskoto.

ZRAČNI TATOVI

Letalski prevozniki v svetu se soočajo z vse večjimi težavami zaradi ponarejenih in spremenjenih vozovnic. Lopovi so namreč zavohali, da je ponarejanje letalskih vozovnic precej lažja stvar kot ponarejanje denarja, vredne pa so dovolj, da se jih plača ponarediti in prodati na črno. Pa tudi opaziti ponaredek je bilo doslej težko. Pošteni strani je priskočil na pomoč računalnik. Letalski prevozniki računajo, da bodo z njegovo pomočjo zmanjšali odliv denarja, ki znaša kar 135 milijard dinarjev letno.

Letalski prevozniki nekaterih družb so torej posegli po elektronski pomoči. Vozovnice tiskajo na poseben papir, na katerega je mogoče natisniti računalniško kodirane podatke. Pri kontroli vozovnic na letališču kontrolor preleti vozovnico z običajnim svetlobnim peresom, ki ga dobro poznajo računalnikarji tudi pri nas, mala naprava, nič večja od elektronskega kalkulatorja, pa takoj ugotovi, ali gre za ponaredek ali celo za sumljive nakadne spremembe. Sumljivo vozovnico (in z njo potnika) seveda pošljejo v nadaljnjo »obdelavo«.

Osrednji računalnik lahko v primeru spreminjanja podatkov na izvorni vozovnici v nekaj sekundah ugotovi, kdaj in kje je bila vozovnica kupljena ter njeno pravo vrednost. Če je ponaredek, pa je jasno že prej. Potnik potem pač pomaga policiji s podatki, ki so mu znani, če seveda ni kar sam poskušal na tak nezakonit način prihraniti ali dobiti kaj denarja.

TAM PRI PETANJCIH

— Imate na vašem območju kakšne prometne probleme?
— Že precej časa ne, ker je glavna cesta zaradi popravila mostu zaprta...

Proti Union Jacku

Avstralija ima težave s svojo zastavo, ki predstavlja ozvezdje Južnega križa, tega pa imata na zastavi tudi Nova Zelandija in majhna otoka država Tuvalu. Pa ne gre za Južni križ; Avstralija je namreč že 84 let neodvisna — pred tem je bila britanska kolonija — pač pa ljudi moti to, da na zastavi zavzema četrtino prostora tako imenovani Union Jack, kot v šali pravijo britanski nacionalni zastavi.

Avstralska revija The Bulletin in sidneyska radijska postaja sta razpisala javen natečaj za osnutek nove avstralske zastave. In sedaj se grejo, podobno kot smo se mi okrog nove himne. Vročekrvna javnost se je razpolovila za in proti novi zastavi.

So na tem svetu ljudje, ki si izmišljajo igre za ljudstvo.

September mesec potrtosti

Če ta mesec niste najboljše volje in vam ne gre nobena stvar prav od rok, si tega ni treba preveč jemati k srcu, saj psihologi pravijo, da je mesec september tisti letni čas, ko se pri mestnih ljudeh pojavlja največ depresij.

Med razlogi za splošno potrtost navajajo spremembo, ki jo v življenje mestnega prebivalca prinese ponovna vključitev v vsakdanje delo, počitnice so končane, konec je kratkotrajnih dopustniških bezskrbnosti, začenja se vsakodnevni spopad s tisočnimi drobnimi problemi. Za tovrstno potrtostjo boleljajo septembra predvsem moški srednjih let.

Potrtost pri ostarelih se rojeva iz drugačnih razlogov. Bliža se jesen in zima, prihaja mraz, prehladi, revme in druge bolezenske nadloge, povezane s hladnejšim vremenom.

In kaj narediti? Psihologi pravijo, da je koristno čimveč družjenja s prijatelji in znanci. Če je človek bolj samotarske narave, pa je september kot nalašč za zmerno športno dejavnost in rekreacijo. Psihologi priporočajo tudi nošenje oblačil svetlih barv, vendar ne močnih.

ZA DOBRE ODNOSE GRE

— Zakaj je tistih nekaj sto metrov ceste od Buččevca do Kupetinec še vedno neasfaltiranih?

— Na radgonskem območju smo svoje že zdavnaj naredili, z ljutomersko občino pa bi radi imeli še naprej dobre odnose. Vi niti ne veste, kako bi nam lahko zamerili, če bi takrat »potegnili« še kakšnih sto ali dvesto metrov na »njihovem ozemlju«...

Inštalacija sten in antenskih ojačevalcev ter antenskih strelovodnih ozemljitev. Specialna nastavitve z merilnimi instrumenti.

ČAKOVEC, DURE SALAJA 3 (ISTARSKO NASELJE) — TELEFON (042) 813-017

OPEKARNA MARIBOR • RADVANJE
Maribor, Streliška 16 a

GRADITELJI

PO ZNIŽANIH CENAH IN Z BREZPLAČNIM PREVOZOM DO 150 km

MONTAŽNI STROPOVI! »NORMA«

S POPUSTOM PRODAJAMO TUDI TRAJNOŽARNE PEČI

Z enakimi ugodnostmi lahko dobite naše strope v vseh trgovinah z gradbenim materialom veletrgovine *Potrošnik Murska Sobota*.

PRIPRANEN DO 50.000 din

Telefon (062) 39-911

NEUMESTNA ZAVIDLJIVOST

— Vi, ki stanujete nad soboško Blagovnico, pa se res ne morete pritoževati.

— Zakaj?

— Najnujnejše trgovine imate pod streho in v bližnji okolici, ko je sejem, skoraj niti dežnika ne rabite; podobno je s kulturnim domom.

— O domu pa raje kdaj drugič, ker bo sicer na dvorišču spet toliko navlake, da še za avto ne bo prostora.

Te dni smo že občutili, da je na pragu jesen, z njo pa tudi zima. Nikoli ne vemo, kdaj bodo temperature padle pod ničlo, zato je bolje, da se že sedaj pripravimo na ogrevanje stanovanj.

Kurivo, ki ste ga kupili, je verjetno že varno spravljeno pod streho, toda pred kurjenjem je potrebno opozoriti na nekaj koristnih nasvetov.

Hišno centralno ogrevanje ima že veliko stanovanjskih hiš, zato najprej nekaj nasvetov o vzdrževanju. Po vsaki kurilni sezoni je potrebno temeljito očistiti kot-

Pripravite se na zimo

NASVET

lovnico in naprave za ogrevanje, peč, črpalko in avtomatiko. Če kurimo s trdim gorivom, je potrebno še posebej skrbno očistiti peč, saj se na stenah kurišča nabere do 2 milimetra saj, to pa povečuje potrošnjo goriva tudi za 10 odstotkov. Obstajajo tudi posebna sredstva za čiščenje, žal se dobijo samo v tujini. V hišni centralni kurjavi je potrebno pregledati tudi količino vode v radiatorjih. Tako pripravljena peč ozi-

roma centralna kurjava vas bo pozimi bolj grela in manj skrbi boste imeli. Kako pa se pozimi greti? Ponovimo nekaj starih resnic in osnov. V življenjskem okolju je najbolj zaželena temperatura od 18 do 22 stopinj. Vsaka stopinja več pomeni večjo porabo goriva, pri današnjih cenah pa to seveda ni priporočljivo. Če imate v centralno kurjavo vgrajeno avtomatiko, jo naravnajte tako, da ne bo ogrevala preko 22 stopinj.

Nič nas ne sme presenetiti

Vojaški rok bo samo eno leto

S prvim decembrom letos naj bi začel veljati zakon o spremembah in dopolnitvah o vojaški obveznosti. Predlog zakona o vojaški obveznosti, ki prinaša nekatere novosti, je v javnosti zbudil veliko zanimanje. Najpomembnejša novost je seveda predlog, da bodo po sprejetju zakona mladi nosili vojaško suknjo samo eno leto, torej vsi enako. To določilo zakona pa bo veljalo le za tiste obveznike, ki bodo odšli k vojakom po prvem decembru, medtem ko bo za tiste, ki bodo oblekli vojaško suknjo prej, veljal zdajšnji zakon. Odstavek vojakov domov tri mesece prej kot je bilo načrtovano bi namreč povzročilo veliko praznino v enotah, ker bi se število vojakov bistveno zmanjšalo. S tem pa ni rečeno, da bodo vsi služili po starem polnih 15 mesecev, kajti zvezni sekretar za ljudsko obrambo lahko odpusti vojake domov dva meseca pred iztekom roka, če to dovoljujejo možnosti. Jasno pa je, da te možnosti ne bo mogoče uveljaviti za vse. Pomembno vprašanje, ki se je v dosedanji razpravi pojavilo in zbudilo veliko zanimanje, je status edinega hranilca družine. Ker bo služenje vojaškega roka enako za vse, pomeni da se status edinega hranilca družine ukinja. Obstaja pa možnost preložitve vojaškega roka pri nabornikih, kadar gre za edinega za delo zmožnega družinskega člana. Vojaško suknjo pa bo treba tudi po novem zakonu obleči najkasneje do konca koledarskega leta, v katerem vojaški obveznik dopolni 27 let. Iz-

jeme bodo veljale le za tiste, ki so v kazenskem postopku, in za tiste, ki so obsojeni zaradi kaznivih dejanj. Ti bodo odšli v JLA najkasneje do konca koledarskega leta, v katerem bodo dopolnili 30 let. Veliko razprav je bilo tudi o tem, ali bodo morali študentje, ki so odslužili prvi del vojaške obveznosti med veljavo zdajšnjega zakona o vojaški obveznosti po uveljavitvi novega zakona odslužiti tudi drugi del obveznosti. V predlogu zakona je rečeno, da morajo študentje odslužiti vojaški rok po zakonu, ki je bil takrat v veljavi, torej bodo morali odslužiti še tri mesece v JLA. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah o vojaški obveznosti ne predvideva sprememb zdajšnjega zakona o vojaški obveznosti deklet. Tudi v prihodnje se bodo dekleta lahko prostovoljno odločala za služenje vojaškega roka v enotah JLA. V dosedanji javni razpravi je bilo veliko drugih vprašanj, kot denimo, ali je mogoče skrajšati vojaški rok od 12 mesecev itd. O teh vprašanjih bo seveda morala zadnja beseda povedati skupščina SFRJ. Vsekakor pa je treba povedati, da naj bi predlagane spremembe in dopolnitve zakona o vojaški obveznosti prispevale k podružbljanju naše zasnove splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite ter h krepitvi obrambnozaščitnega sistema.

Feri Maučec

SEPTEMBER NA VRTU

V začetku meseca še lahko sejete zimsko solato, motovilec in špinačo. Zdaj je predvsem čas za pospravo pridelkov. Pri spravi povrtnine skrbite, da ne boste shranjevali take, ki bi se kvarila. Sprazniti je treba zaprte grede in zemljo spraviti posebej na kupu. Čas je, da posadite zimsko čebulo, konec meseca pa cvetje, ki bo cvetelo prihodnje leto: mačehe, marjetice, turške nageljne in drugo. Začenja se jesenska globoka obdelava zemlje na vrtu.

V nasadu malin porežite stare veje. Nasad okopljite in pognojite s fosfornim in kalijevim gnojilom. Med jagodami je treba stalno zatirati plevel in jih okopavati. Zdaj je čas, da posadite tulipane, narcise in druge gomoljnice. Okrasno drevje, ki je odcvetelo, lahko zdaj razmnožujete z delitvijo rastlin. Stare poganjke vrtnic spenjajte, mlade mladice pa privežite na oporo.

VEDENJE V DRUŽBI

Uporaba telefona

Vljudnost zahteva predvsem, da se predstavite, če komu telefonirate, nakar šele poveste, s kom bi želeli govoriti.

Drugo pravilo pa je, da ne telefonirate nikomur ob neprimernem času, na primer zgodaj zjutraj, ko bi še utegnil človek spati, ali pozno zvečer oziroma ponoči, ko si navadno nihče ne želi, da bi ga kdo vznemirjal s telefonom. Če vam kdo telefonira, ko imate obisk in se ne morete spriči gostov pogovarjati po telefonu, ga poprosite, naj pokliče kdaj pozneje. Ni namreč prijetno za goste, če morejo biti navzoči med takšnim telefoniranjem, ki jim ni nič mar. Telefonski pogovori morajo biti praviloma kratki, saj ne morete nikdar vedeti, ali morda ne boste človeka,

ki z njim govorite, prikrajšali za dragoceni čas.

Vabila na domače slavnosti je potrebno odpošiljati pisno, ne pa ljudi »skupaj zbobnati« po telefonu. Po telefonu povabite lahko le kakšne najbližje prijatelje. Prav tako ni vljudno izražati voščil še manj pa sožalja po telefonu. Če hočete prositi soseda za uslugo, da bi smeli telefonirati, storite to le v res nujnih primerih, ne pa da bi ga kadarkoli nadlegovali, zlasti še ko gre za nepomembne razgovore.

Uporaba službenega telefona v pisarnah je namenjena seveda za službene namene, pogovori pa morajo biti tudi tu kratki. Tudi med telefoniranjem v službi se mora najprej predstaviti tisti, ki kliče.

ANEKDOTE

Churchillova hči Sarah je bila omožena z igralcem, ki Churchillu ni bil posebno všeč in ki ga je na njegovo veliko jezo vztrajno klical »papa«. Nekega dne proti koncu druge svetovne vojne je zet vprašal Churchilla:

»Papa, kdo je po tvojem mnenju največji državnik II. svetovne vojne?«

»Musolini,« je odgovoril Churchill, »bil je tako pameten, da je dal ustreliti zeta.«

V pariškem živalskem vrtu so imeli kozla, ki je imel dva para rogov. O tem se je mnogo govorilo.

»Oh, je rekla neka obiskovalka, to je gotovo kozel — vdovec, ki se je znova oženil.«

VAŠ ZAMRZOVALNIK ??

če pušča ali na zunanjih stenah ledeni

uspešno odpravo tovrstnih okvar, vam zagotavlja

*****

izolacija servis

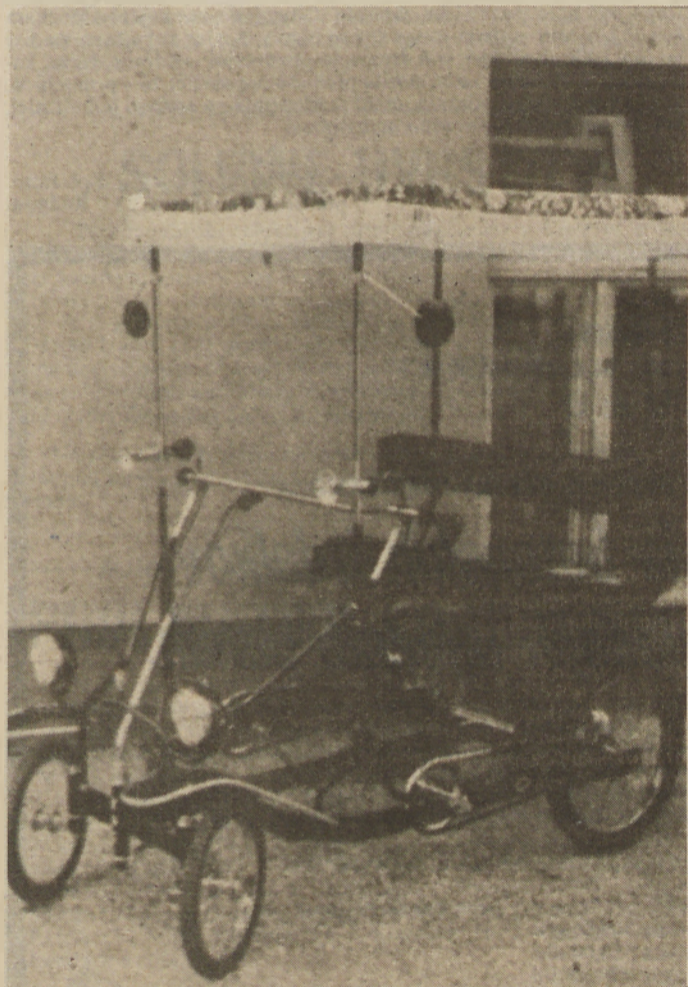
slavko furman

na postajo

82250 Ptuj 15

(062)771-637

obiskali vas bomo na vašem domu

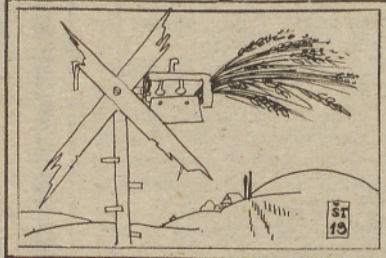

V tovarni Rog v Ljubljani so letos izdelali tako imenovani »trimobil«, namenjen turistom, s tem pa ni rečeno, da si ga ne bo omislil kdo drug. Doslej so jih izdelali 50 in so jih zvečinoma že prodali. V trimobilu se lahko peljeta dva odrasla in otrok. Ideja je uresničena v tovarni, takole vozilce pa si lahko izdelate tudi sami, seveda, če imate dovolj starih koles (žrtovati nova bi bilo predrago).

NAŠA RISBA — VAŠ PRIPIS

Duhovite pripise pod današnjo risbo pošljite do četrta, 3. oktobra na naslov VESTNIK, Titova 29/I, 69000 Murska Sobota. Objavljene pripise honoriramo.

- Kaj nam bo klopotec, ko ni ptic. Kaj nam bodo ptice, ko ni letine! (Viktor Hranilovič)
- To je eden od smerokazov našega vinogradništva. (Srečko R.)
- Na glavi je polom, le rep še nekaj velja. (Bernard Žnuderl)
- Zdelal me je vinski brat, ne bom mu več odganjal divjad. (Jože Kaučič)
- Ta je pa žrtev padajoče dinarske toče. (Franc Potočnik)
- Ali je mlin na veter, ali klopotec. Lokacija vsekakor ni primerna, oba namreč sodita v sejne sobe. (Mia Gomboc)

sestavil	slovenski književnik in politik	vrtni škodljivec	gozdni grmiček z užitnimi sadeži	ime treh pergamskih kraljev	naše ime francoske reke Rhone	redok, negovan gozd	Talisova svežina pijača
prepoved uvoza ali izvoza							
pločnik							
hrvaška pokrajina							
mesto v severni Italiji						finančnik	hrb pri Beogradu
narodno-osvobodilna vojska				mesto ob vznožju Fruške Gore	Daruvar	telur	
manjšanje obsega							
avtomobilska oznaka Romunije	žensko ime	velik gorski vrh				aluminij	haelek-treni delci
evropski narod							
Aristotelov rojstni kraj							
titen			televizija	osebni zaimek gora v Svcici			Jaka Avšič
rimski državnik							
nauk o morskem plovbi							

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: bastard, optativ, Jurjevo, Aran, ar, Zenon, l, post, janičar, ibis, Re, vol, pav, on, Levi, Smrekar, taktika.

Dragi mladi dopisniki!

Pa smo začeli: vi dopisovati, mi pa z vašo rubriko. Upam, da ste zadnjič prebrali, kakšne so moje oziroma Vestnikove želje, zato tega ne kaže ponavljati. Če boste pri dopisniškem krožku vai pisali prispevek na ono temo (z enakim naslovom), pa le ne vsega poslati na naš naslov, ampak polzkušajte že vi izbrati najboljšo. Jaz bom izbiral med vašimi zgodbami, poročili, vestni, pesmicami, riabami in morda še čim, kar boste poslali, po navadi ob eredah, in tisto bo potem objavljeno v naslednji četrtkovi številki Vestnika (drugi teden). Tako pač moramo delati, da potem naš domači tednik lahko pravočasno izide. Če boste torej hoteli napisati prispevek o kakšnem dogodku, boste morali pohitati kar se le da. Doslej ste mi vsi pisali o počitnicah. Poizkušal sem izluščiti kar največ zanimivih utrinkov. Če boste še kaj pisali o tem, potem dolgo ne odlašajte, kajti ne počitnice bomo kmalu vsi pozabili. Lepo vas tudi tokrat pozdravlja vs

stric urednik

ZMAGALE SO MRAVLJE

Že tri leta so minila, odkar smo se iz Idrije preselili na Razkrižje. Včasih gremo na obisk v Idrijo k našim prijateljem, letos pa smo jih mi povabili, naj oni pridejo k nam.

Težko smo jih pričakovali. Vemo, da je pot od Idrije do nas dolga in nevarna. Pričakovali smo, da pridejo še pred kosilom. Kosilo smo pojedli, naših prijateljev pa še vedno ni bilo. Bili smo nestrpni in v skrbeh, da se jim ni kaj zgodilo. V poznih popoldanskih urah se je njihov avto ustavil pred našo ograjo. Vsi smo bili zelo veseli, še bolj pa Gregi, ki je od veselja skakal v zrak.

Težko je opisati, kako se človek počuti, ko po dolgem času zopet vidi prijatelje. Otroci smo si hitro našli delo v delavnici, kjer je veliko lesenih deščic in žeblijev. Zvonko in jaz sva si naredila brzostrelki, Vatroslav puškmitraljez, Gregi pa mitraljez. Razbežali smo se po našem bregu. Vojna se je začela. Trajala je le 10 minut. Vatroslav se je ulegel na mravljišče, ker ga v veliki naglici ni opazil. Ko je imel za majico in hlačami veliko mravelj, je začel kričati na ves glas. Vsi smo se prestrašili njegovega kričanja. Ko smo videli, da kriči zaradi mravelj, smo se mu smejali. Ni se več hotel igrati na bregu.

Od tega časa smo se igrali vojno le okoli dvorišča in v hiši, kjer je za mestne otroke manj nevarnosti, saj ne poznajo življenja na kmetih. Igor ŠPOLAR, 5. raz. OŠ JOŽE HEDŽET, Šafarsko

DOBILA SEM ORGLE

Počitnice sem preživela doma. A čeprav nisem nikamor šla, so bile zelo lepe, ker so k nam prišli gostje iz Srbije. Z bratom sva jih bila zelo vesela. Takrat sem tudi dobila svoj najljubši instrument. To so bile orgle. Kadar mi je bil dolgčas, sem šla nanje igrati ali pa sem se učila. Včasih sva z bratom igrala tenis, se gugal in se med tem živahno pogovarjala. Vozila sva se tudi s kolesom, s pri-

jateljico sva se šli skrivalnice ali pa smo se lovili.

Komaj sem čakala, da bomo šli v šolo in da se bodo spet začela šahovska tekmovanja, kjer bom s prijateljicami tudi sodelovala. Žal mi je le, ker ne hodi moja prijateljica Majda z mano v isti razred.

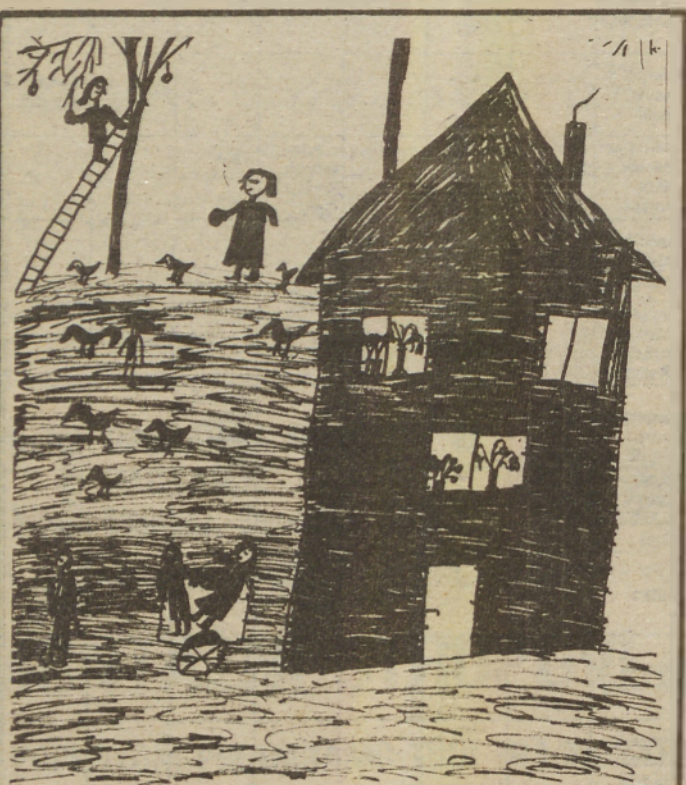
KLAUDIJA ČASAR, 5. c OŠ 17. oktober, Beltinci

SPOMINI NE MOREJO MIMO NAS

Zopet sedimo v šolskih klopek vsak s svojimi spomini na počitnice. Zame so bile letošnje počitnice še posebej prijetne. Doživel sem mnogo lepih trenutkov, posebej še zato, ker sem bil dvakrat na morju. Prvič s starši v Biogradu, potem pa še s šolo v naravi v Baški. Spominjam se tudi, kako sem bil vesel, ko nas je obiskala teta z bratrančema iz Avstrije. Povabili so nas na obisk. Tudi s prijatelji sem se mnogo igral. Počtenjali smo razne stvari od igre z žogo pa do branja knjig. Hodil sem tudi ribit. Razjezilo me je, ker nisem nič dobil na trnek. Sunkoma sem potegnil nylonsko vrvico in trnek se mi je globoko zapilil v prst. Mama me je hitro peljala na kirurgijo v Mursko Sobotu, kjer mi je trnek odstranil zdravnik. Dobil sem dve injekciji. Skienil sem, da ne bom več ribič, vendar sem si hitro premislil. Včasih sem moral popaziti na mlajšega brata. Sedaj so se tudi zanj začele šolske skrbi. Med počitnicami sem šel tudi večkrat v trgovino. Proti večeru pa sem pomagal očetu pri opravljanju svinj in zajcev. Skoraj nikoli ni bil dolgčas.

Počitnice so hitro minile in treba se bo zopet dosti učiti, da bomo zadovoljni pričakali nove.

Beno VUČKO, 5. r. OŠ VERŽEJ

Počitnice so minile, ostali so spomini — narisala Karmen Baumgartner, 2. raz. OŠ Šafarsko.

Počitniški utrinki

Brat je bil na morju, jaz pa sem bil v Žižkih. Tam so imeli gostijo. Bilo nas je mnogo otrok. Igrali smo se, da nas je bilo veselje gledati. Ko je brat prišel domov, sva včasih šla loviti ribe. Ulovila sva tudi večjo ščuko. Tudi to je bil vesel dogodek med počitnicami.

Branko Matjašec, 3. b OŠ Miško Kranjec, Vel. Polana

Del počitnic sem preživela na morju. Naučila sem se plavati in smučati na vodi. S smučmi se je bilo najteže dvigniti iz vode, potem pa je bilo treba loviti ravnotežje. Naenkrat se mi je približal velik val. Kaj storiti? Močno sem se prijela za vrh in val uspešno preskačila. Ob tem so mi vsi zaploskali.

Alenka Erjavec, 5.d OŠ 17. oktober, Beltinci

Med veselimi počitniškimi dnevi sem težko pričakovala zame še posebej pomemben dan. To je bilo praznovanje mojega rojstnega dne. Mama je poleg drugih dobrot pripravila tudi torto, še posebej pa sem se razveselila elektronske ure, ki sem jo dobila za darilo. Na proslavljanje so prišle tudi moje kolegice. Ves dan smo se zabavale in sladkale z raznimi dobrotami.

Hermína Verbanjšek, 5. raz. OŠ Veržej

Nekega dne sva se z mamo prišli kopat v soboško kopaljšče. Tam sem kmalu srečala prijateljico. Začeli sva se loviti okrog bazena. Naenkrat sem se spotaknila in padla v vodo. Kar precej sem se je napila. Čez čas me je mama vprašala, če sem žejna. Odgovorila sem, da sem se že oddežjala v bazenu.

Bilo je 18. avgusta. Na igrišču se je zbralo veliko ljudi. Pripeljali so se tudi na vozu, ki so ga vlekle krave. Tovariš Pertoci je napovedal razne igre. Ogrehali so čebele, mlatili s cepci, mesili testo... To je bil zame eden najzanimivejših počitniških dni.

Irena Čör, 4. a OŠ Bakovci

Seveda ne bi bili otroci, če ne bi zganjali tudi norčij. Brigiti je zelo pri srcu kuhanje. Jaz in Uli sva se strinjala, da bomo kuhali čokolado. Pri roki smo imeli le blato in vodo. Kmalu smo zmesili vsak svojo čokolado: Čez čas pa smo se začeli z njo obmetavati. Bila sem blatna kakor cucek. Kaj zdaj? Pa se gremo škropit, mogoče bo kaj pomagalo! In res. Zmočili smo se, kot če bi se kopal. Nazadnje pa smo se valjali po pesku. Domov sem prišla takšna, kot če se eno leto ne bi timala.

Klavdija Marinič, 6. raz. OŠ Jože Hedžet, Šafarsko

Bila sem v Kanadi

Počitnice sem preživela v mestu Montreal v Kanadi. Obiskala sem strica in teto. Potovala sem z letalom. Skozi okno letala sem videla švicarske Alpe in Atlantski ocean. Ni me bilo strah in sem se dobro počutila. Na letališču v Montrealu sta me že čakala stric in teta. Živita v ulici Sant Leonard. Skupaj smo obiskali še druga velika kanadska mesta: Rigo, Toronto, Ottawa in Niagara-Falls.

Niagarski slapovi so bili čudoviti. Stric mi je povedal, da so se pred nekaj leti po slapovih spuščali pogumni ljudje v sodih. Le malo jih je ostalo živih. V muzej smo si šli ogledat riste sode. Blizu slapov je tudi velikanski vrtnec.

Obiskali smo tudi velik živalski vrt v Marinelandu. Občudovala sem nastop delfinov in velikih kitov ubijalcev.

V mestu Ottawa sem videla palačo kanadskega predsednika. V tistem parku se sprehajajo vojaški konji.

Čas mi je prehitro minil. Domov sem se vrnila srečno in z lepimi spomini.

ALBINA ČIČEK, 5. d OŠ 17. oktober, Beltinci

Kljub urejenim prostorskim in materialnim razmeram se je zaradi zmanjšane vpisa srednje zdravstvene šole v Rakičanu znašla v nezavidljivem položaju. Zaradi zmanjšane vpisa v prvi letnik so namreč komajda zagotovili en oddelek, kar seveda onemogoča normalno delovanje šole, ki izobražuje zdravstvene kadre.

Ob tem se v ospredje postavlja vprašanje, ali bo pedagoški kader imel dovolj ur obveze, po drugi strani pa ne gre prezreti predragega vzdrževanja šolske zgradbe. Po zdajšnjih izračunih znaša izpad dohodka na tej srednji šoli okrog 2 milijona dinarjev, ki ju bo treba nekje zagotoviti. Poleg tega pa je za ohranitev usmeritve na tem območju nujno, da se šola poveže oziroma združi s kako drugo šolo v soboški občini.

To je gotovo problem širšega značaja, katerega so ob obravnavi predloga razmestitve vzgojno-izobraževalnih programov srednjega usmerjenega izobraževanja v Pomurju morali reševati člani izvršnega sveta skupščine občine v Murski Soboti. Po dolgotrajni razpravi, saj so imeli pred sabo, kar tri predloge o možnih združitvah, in sicer ali s srednjo kmetijsko šolo v Rakičanu ali s srednjo družboslovno-ekonomsko ali z naravoslovno-matematično usmeritvijo na soboškem srednješolskem centru, so se odločili za slednjo. Pri tem so upoštevali že dosedanje ugodne prostorske in kadrovske možnosti, kar pa bo terjalo nadaljnjo, zares strokovno, proučitev skupno z organizacijsko enoto Zavoda za šolstvo v Murski Soboti. Omenjeni primanjkljaj v dohodku srednje zdravstvene šole, ki je šolska ustanova območnega značaja, pa naj bi pokrili v dogovoru z združenim delom. Že prihodnje leto pa bi razliko v financiranju vne-

sli v program družbenih dejavnosti.

Poleg tega so na seji soboškega izvršnega sveta sklenili, da je treba skupno s tekstilci reševati vprašanje enega ali dveh oddelkov 5. stopnje, z gradbinci proučiti možnost uvedbe gradbene usmeritve in vztrajati pri uvedbi

elektro usmeritve, ki ima širši družbeni pomen. Sicer pa se v soboški občini, kot smo slišali, zavzemajo za pestrost izobraževalnih programov in podpirajo predlog za ustanovitev dvojezične srednje šole v Lendavi.

Milan Jerše

Odgovor na pisanje tov. I. P. F. v Vestniku 15. avgusta z naslovom: Ali smo (ostali) družba malomeščanov?

Najprej bi želela avtorico pričujočih obtožb, tov. Ireno Petek-Ferenc, opozoriti, naj drugič opisuje dogodke, ki jih bo doživela sama, kajti pri obnavljanju dogodkov »iz druge roke« se marsikaj marsikaj popači. Sicer pa poglejmo opisani gododek tako, kot se je zgodil.

V gornjeradgonsko lekarno so v času dežurstva vstopili trije: dve upokojenki in tovariš (mož avtorice prispevka). Prva »iz ugledne, zdravniške družine«, tov. Neva Klobučarjeva, ki je počakala, da postrežem najprej drugo upokojenko in tovariša. Oba sta dobila naročena zdravila, upokojenka »nekdanja navadna delavka« tov. Behekova, je dobila tudi čaj, ki ga je želela, vendar sem ji, kot vsem drugim, ki zvečer, ko dežuramo za nujne recepte, želijo stvari iz ročne prodaje, ki jih lahko dobijo v času, ko lekarna normalno posluje in niso nujno potrebne, povedala, da naj v bodoče po take stvari pride v dopoldanskem času. Mislim, da s tem nisem storila prehude napake, saj sem že prej omenila, da zvečer dežuramo za nujne recepte, kar piše tudi na listku z delovnim časom pri vходу v lekarno.

Morda sem res kazala kisel obraz, vendar pa sprašujem avtorico članka, ali bi bilo njej do smeha, ko bi po polnem delovnem času 8 ur morala še tri ure zvečer dežurati in to v mojih letih, ki niso ravno več rosna. Mimogrede, tovarišici Ireni bi skoraj lahko bila babica. Poleg tega, pa sem še srčna bolnica in verjetno ni težko razumeti mojega »kislega« obraza, ko pride nekdo zvečer po čaj, vato, ali pa kaj podobnega.

»O, gospa, vi ste pa čisto nekaj drugega... Seveda boste dobili zdravila... pa še poklepatali bova malo«. To je citat, ki je zrastle pri avtorici članka, ali pa je nastal pri opisovanju dogodka in ga je tov. Irena pač brez premisleka zapisala. Omenjeno upokojenko poznam že več kot četrto stoletja in ves čas se tikava. Kadar se srečava, pa naj bo to v lekarni, ali kjer koli drugje, jo pozdravim: »Zdravo, Neva, kako si kaj?« Verjetno ne bi storila prehude napake, če bi s prijateljico, ki jo že zelo dolgo poznam, malo poklepatala, vendar se je tudi njej, kot obema ostalima, mudilo na avtobus.

Vlasta Trstenjak-Coklin, dipl. farm. predstojnica lekarne v G. Radgoni

•MEDIMURJE•
GRADEVNI KOMBINAT
ČAKOVEC

TOZD BETON IN SEPARACIJA GRAMOZA

Prodaja betonskih izdelkov po naslednjih ugodnih cenah:

ELEMENTI ZA STANOVANJSKO GRADNJO

- betonski zidak 39/24/19 cm stane 120,00 din
- betonski zidak 39/19/19 cm stane 91,00 din
- stropni prednapeti betonski nosilec dolžine do 4,2 m stane meter 460,00 din
- stropni prednapeti betonski nosilec dolžine od 4,2 do 6,2 m stane meter 546,00 din
- betonski stropni polnilec 40,5/25/14/ (8 na m²) stane 81,00 din
- talna prana plošča 40/40/4 stane 300,00 din
- talna prana plošča 40/40/6 stane 350,00 din
- talna prana plošča 50/50/6 stane 470,00 din

ELEMENTI ZA ŽIVINOREJO

- AB talna rešetka za hlev, dolžine 107 cm stane 715,00 din
- AB talna rešetka za hlev, dolžine 107 cm stane 715,00 din
- AB talna rešetka za hlev, dolžine 155 cm stane 1.050,00 din (na m dolžine 7 kom)
- PB talni nosilec dolžine 220 cm stane 1.730,00 din
- PB talni nosilec dolžine 245 cm stane 1.800,00 din
- PB talni nosilec dolžine 265 cm stane 1.850,00 din
- PB talni nosilec dolžine 285 cm stane 2.000,00 din
- ograja za živinske bokse 225/9/35 stane 3.300,00 din
- ograja za živinske bokse 245/9/35 stane 3.500,00 din
- jasli širine 50 cm, dolžine 50 cm, zaprte stanejo 2.100,00 din
- jasli širine 50 cm, dolžine 100 cm, zaprte stanejo 4.000,00 din
- jasli širine 50 cm, dolžine 100 cm, odprte stanejo 3.250,00 din
- jasli širine 80 cm, dolžine 200 cm, odprte stanejo 12.200,00 din

BETONSKE KANALIZACIJE CEVI DOLŽINE 2,5 m

- ø 400 mm stane 7.200,00 din
- ø 500 mm stane 8.700,00 din
- ø 600 mm stane 10.400,00 din
- ø 800 mm stane 15.000,00 din
- ø 1000 mm stane 21.700,00 din
- ø 1200 mm stane 32.000,00 din

Zasebnikom se zaračunava na zgornje cene 29,4 odstotka prometnega davka. Kupci z naročilnicami in izjavami so oproščeni plačila prometnega davka. IZDELKE LAHKO KUPITE V ČAKOVČU, ALEJA SOCIALISTIČNE REVOLUCIJE 11 (GLOBETKA), ČEZ CESTO PREKO BENCINSKE ČRPALKE. Vsa pojasnila dobite po telefonu (042) 812 170 in 812 676. Lahko vam organiziramo tudi prevoz!

SPEEDWAY

LAZAR TRETJI

V Petišovcih je bila peta in predzadnja letošnja dirka v speedwayu za državno prvenstvo, ki jo je pripravilo AMD Gorenje Varstroj iz Lendave. Tokrat je bil najuspešnejši Žibert iz Krškega. Prijetno pa je presenetil domačin Čaba Lazar, ki je zbral 13 točk, toliko kot tudi Pavlic iz Preloga. V dodatni vožnji za drugo mesto je imel Lazar smolo, saj je padel in tako zasedel odlično tretje mesto. Prijetno je presenetil tudi domačin Šimonka, ki je zbral 11 točk in zasedel peto mesto. Radgonačan Kocmut pa je z 9 točkami zasedel šesto mesto.

Čabe Lazar (GV Lendava) — tretji na nedeljski dirki v Petišovcih.

Foto: T. Gider

Po petih dirkah vodi Omerzel (Krško) z 69 točkami pred klubskim kolegom Žibertom 63, Pavlicem (Prelog) 62, Genjevičem (Krško) 53, Kocmutom (Gornja Radgona) 52, Lazarjem (Lendava) 47 točk itd. Na dirki tokrat ni nastopil najboljši domačin Horvat, ki si je na treningu zlomil roko. Zadnja dirka za državno prvenstvo bo 29. septembra v Ljubljani.

HOKEJSKE NOVICE

Na devetem turnirju Bratstva in enotnosti v hokeju na travi, ki je bil v Subotici, je nastopila tudi reprezentanca Slovenije ter izgubila odločilno srečanje z reprezentanco Srbije s 3:4. Za reprezentanco Slovenije so nastopili igralci Pomurja: Š. Mesarič, M. Mesarič, Črnko, Časar, Kuhar, Fujs, Bejek, Lenarčič in Kerman. Prvo mesto je prepričljivo osvojila reprezentanca Vojvodine pred Hrvaško.

Ob 30-letnici hokejskega kluba Partizan Zelina je bil mednarodni turnir v hokeju na travi, na katerem je igralo 12 moštev. Nastopila je tudi ekipa Pomurja iz Murske Sobotice s pomladeno ekipo in v drugi skupini zasedla tretje mesto, saj je izgubila obe tekmi: z Jedinstvom iz Zavrčja (0:2) in z zagrebškim Jedinstvom (1:6). Prvenstvo v zvezni ligi — zahod, v kateri nastopa tudi ekipa Pomurja, se bo začelo 27. tega meseca, sodeluje pa osem moštev.

V Murski Soboti je bil I. turnir za prvenstvo Slovenije. V ligi nastopata motšvi Lipovec iz Murske Sobotice (rezervna ekipa Pomurja). Murska Sobotica je igrala s PIC Maribor 1:1 (Vučak) in izgubila s Svobodo (Lj) 2:4 (Banič 2). Lipovci so bili prosti. Drugi turnir bo v Ljubljani.

NAMIZNI TENIS

SOLIDNE UVRSTITVE

Prvi republiški selekcijski turnir mladincev v Kočevju je razen Jamnška zbral vse najboljše slovenske igralce, saj je bila kvalifikacija za zvezne turnirje. V prvi skupini je Kuzma s 6:3 zasedel drugo mesto, Benko z istim rezultatom tretje, Benkovič pa s 4:5 šesto mesto. Vsi trije so si priborili pravico sodelovanja na zveznih pozivnih turnirjih. Mirko Unger, ki je prvič igral v prvi skupini, je z rezultatom 2:7 zasedel deveto mesto. V drugi skupini je bil Žitek s 7:2 drugi presenetljivo pa je bil Fridrih s 6:3 tretji. V tretji skupini je Simon Unger s 6:2 osvojil četrto, Gerendaj pa z 2:6 šesto mesto.

Na podobnem turnirju mladink v Novi Gorici je Tanja Sinic v prvi skupini s 4:6 zasedla osmo, Nina Drozdek pa v drugi skupini deveto mesto.

M. U.

JUDO

PRVI TURNIR SOBOČANOM

V Murski Soboti je bil prvi pozivni turnir pionirjev Pomurja v judu. Udeležilo se ga je 51 tekmovalcev. Največ uspeha so imeli Sobočani, ki so ekipno osvojili prvo mesto. **Rezultati** — do 42 kg: 1. Vučko (Lj.), 2. Štol (MS), Verbančič in Kralj (oba Lj.); do 46 kg: 1. Brozovič (MS), 2. Beznec (Lj.), 3. Šiška (MS) in Hošpel (Lj.); do 52 kg: 1. Žbui (Ca.), 2. Kovačič (MS), 3. Bagola in Horvat (oba Ca.); do 58 kg: 1. Rituper (MS), 2. Šiška (Lj.), 3. Horvat in Bagari (MS); do 66 kg: 1. Muršič (MS), 2. Ščavničar (Lj.), 3. Kos (MS) in Gjerkeš (Lj.); do 74 kg: 1. Ortman (Lj.), 2. Reček (Lj.), 3. Rituper in Šadl (MS); nad 81 kg: 1. Ortman (Lj.), 2. Flisar (MS), 3. Rakuša (Lj.) in Ficko (MS). Ekipno: 1. Murska Sobotica 32, 2. Ljutomer 20, 3. Cankova 13 in 4. Lendava 8 točk.

T. K.

RADENCI

ODPRILI NOVA IGRIŠČA

V nedeljo so za osnovno šolo v Radencih odprli nova asfaltna igrišča za rokomet, odbojko, košarko in mali nogomet, katerih skupna površina je 1300 kvadratnih metrov. Sredstva, nekaj nad 7,5 milijona dinarjev, so zbrali osnovna šola, srednja gostinska šola in tozd Naravno zdravilišče Radenci. Ob tej priložnosti so bila tudi tekmovalja. V košarki so gostitelji premagali Pomurje s 73:71, v rokometu je zmaga la Radgona s 27:21, v odbojki pa je Ljutomer s 3:1 premagal Radence. Pripravili so tudi šaljive igre. Mnogoštevilne obiskovalce sta na slovenski otvoritvi pozdravila predsednik Partizana Radenci Martin Šreš in ravnatelj OS Radenci Tonček Znidarič, ki ima tudi največ zasluga, da so mladi iz Radencev dobili nova športna igrišča.

Dani Mauko

KEGLJANJE

Smodiš — Horvat druga v SRS

V Kranju je bil prvi del kegljaškega tekmovanja parov Slovenije. Na njem so sodelovali tudi trije pari iz Pomurja. Najboljša med njimi sta bila Smodiš — Horvat, ki sta s 1736 podrtimi keglji osvojila drugo mesto. Miro in Hary Steržaj sta podrla 1641 kegljev in zasedla 16. mesto, dvojica Drvarič — Časar pa je s 1561 keglji pristala na 29. mestu. Finale bo zopet v Kranju.

KONJSKI ŠPORT

Rebeka zmagala v Wildonu

Letos najuspešnejši jugoslovanski kasač Rebeka (Branko Puhar, Verzej) je sodelovala na mednarodni kasaški dirki v Wildonu v Avstriji in v dirki za 3- do 12-letne kasače na 2.100-metrski progi zmagala med 9 kasači s kilometričnim časom 1:20,9. Torej še en mednarodni uspeh Rebeke.

POKAL NZS

Maribor: Mura 0:1

V drugem kolu tekmovanja za pokal NZS je soboška Mura v Mariboru premagala nekdanjega drugoligaša nekoliko presenetljivo, vendar povsem zaslužno. Zmaga Sobočanov bi lahko bila celo izdatnejša. Edini gol na tekmi je dosegel Škaper. Tako se je Mura oddaljila Mariboru za poraz v prvenstvu.

ODBOJKA

NAJBOLJŠA PROSVETA

Končano je bilo sindikalno tekmovanje v odbojki za moške in ženske občine Ljutomer. Tekmovanja se je zaradi slabega vremena udeležilo manj ekip kot jih je bilo prijavljenih. V moški konkurenci je zmagala ekipa Prosvete pred Tehnostrojem in SO Ljutomer. Pri ženskah pa je zmagala ekipa Prosvete pred SO Ljutomer, Vesno in Krko. T. Ficko

KOŠARKA

Comet: Pomurje 53:64

V četrtfinalni pokalni tekmi je ženska vrsta Pomurja iz Murske Sobotice v Slovenskih Konjicah premagala domači Comet. Strelke za Pomurje: Kovorčin 23, Šiško 13, Borec 12, Kardoš 12, Koren in Brumen po 2.

ŠAH

ZMAGAL NERAT

Šahovsko društvo Radenska Pomurje je pripravilo hitropotezni turnir za september. Udeležilo se ga je 16 šahistov. Zmagal je Nerat s 13 točkami pred Borisom Kovačem 12,5, Igorjem Kosom 12, Danilom Harijem 10, Logarjem 9, Rozmanom 8,5, Bogdanom Harijem 8 točk itd.

NOGOMET

Poraza Mure in Nafte

V tretjem kolu tekmovanja slovenske nogometne lige so nogometaši Mure gostovali v Trbovljah in visoko z 1:5 izgubili z domačim Rudarjem. Častni zadetek za Muro je dosegel Cener. V naslednjem kolu igra Mura doma z Domžalami.

MALI NOGOMET

Igrali dvanajst ur

V Murski Soboti je Partizan Bakovci pripravil prvi nočni turnir v malom nogometu. Med 12 ekipami je bilo najboljšo moštvo Vietnam iz Borejca pred ekipo Plavi ponedeljek iz Murske Sobotice in Veteranov iz Bakovec. Turnir, ki je trajal 10 ur, je pritegnil okrog tisoč gledalcev.

PNL

Rezultati — 3. kolo

Čarda:Verzej	1:2
Črenšovci:Lipa	1:1
Dobrovnik:Odranci	3:0
Rakičan:Turnišče	2:5
Renkovci:Beltinka	0:7
Bakovci:Hotiza	1:1

Verzej	3	3	0	0	10:2	6
Beltinka	3	2	0	1	12:4	4
Turnišče	3	2	0	1	8:3	4
Odranci	3	2	0	1	5:3	4
Rakičan	3	2	0	1	7:8	4
Hotiza	3	1	1	1	5:5	3
Lipa	3	1	1	1	4:5	3
Črenšovci	3	1	1	1	2:3	3
Dobrovnik	3	1	0	2	5:7	2
Bakovci	3	0	2	1	5:10	2
Renkovci	3	0	1	2	5:13	1
Čarda	3	0	0	3	2:7	0

I. MNL MS

Rezultati — 3. kolo

Dokležovje:Radgona	3:0	prek.				
Tromejnik:Ljutomer	2:2					
Filovci:Apače	2:3					
Pušča:Ižakovci	1:1					
Tišina:Tešanovci	2:1					
Dokležovje	3	3	0	0	20:1	6
Tešanovci	3	2	0	1	6:3	4
Ižakovci	3	1	2	0	5:2	4
Tišina	2	2	0	0	5:2	4
Apače	3	2	0	1	5:11	4
Tromejnik	3	0	2	1	4:5	2
Ljutomer	3	0	2	1	4:12	2
Pušča	2	0	1	1	2:5	1
Radgona	3	0	1	2	2:7	1
Filovci	3	0	0	3	2:7	0

I. ONL Lendava

Rezultati — 3. kolo

Nedelica:Mladost	1:0					
Petišovci:Lakoš	0:2					
Kapca:Polana	3:0					
Bistrica:Kobilje	4:0					
Nafta:Mostje	1:4					
Kapca	3	2	1	0	8:3	5
Bistrica	3	2	0	1	7:3	4
Mostje	3	2	0	1	7:4	4
Polana	3	2	0	1	6:5	4
Nedelica	3	2	0	1	3:3	4
Lakoš	3	1	1	1	5:4	3
Mladost	3	0	2	1	4:5	2
Petišovci	3	1	0	2	5:7	2
Nafta	3	0	1	2	4:9	1
Kobilje	3	0	1	2	3:9	1

II. MNL MS — VZHOD

Rezultati — 2. kolo

Križevci:Bratanci	4:2
Selo:Vrelec	1:2
Bogojina:Romah	5:1
Gančani:Prosenjakovci	neodigrano

Pogovor z Branetom Klunom — strokovnim delavcem TKS in ZTKO občine Gornja Radgona

Enaka skrb rekreaciji in tekmovalnemu športu

V radgonski občini, kjer imajo sprejeti razvojni program telesne kulture, v zadnjem obdobju dosegajo nekatere vidne rezultate tako pri rekreaciji kot tekmovalnem športu. Kako uresničujejo zastavljene naloge, kakšne uspehe dosegajo in s katerimi težavami se srečujejo, to je bila tema razgovora s strokovnim delavcem TKS in ZTKO občine Gornja Radgona, Branetom Klunom.

— Za razvoj telesne kulture imajo pomembno vlogo šolska športna društva, ki so v radgonski občini dobro razvita. Dejavnost le-teh načrtujete pred vsakim šolskim letom. Kakšen je letošnji program?

»Odhor za šolski šport pri ZTKO je pred začetkom šolskega leta sprejel program aktivnosti in koledar tekmovanj za prvo polletje. Organizirali bodo tekmovanja v atletiki, rokometu, nogometu, v streljanju z zračno puško, tekmovanje v krosu, in če bodo ugodne snežne razmere tudi občinsko pionirsko prvenstvo v smučanju. Poleg tega bodo organizirali akcije Naučimo se plavati, tekmovanja za športna značka in druge akcije. Naj pomen, da smo v letošnji akciji Naučimo se plavati, ki je potekala v obliki sole v naravi na morju ter v zimskem in letnem bazenu v Radencih, uspeli naučiti plavati 302 učenca, športno značko pa je osvojilo skupaj 1.174 otrok.«

— Rekreacija dobiva v naši družbi vedno večji pomen. Kakšen pomen dajete rekreaciji v naši občini?

»V naši občini imamo dokaj dobro razvito rekreacijo. Osnovni nosilci so društva Partizan,

KOLESTARSTVO

Pokal KS Tišina ostal doma

KK Pomurje Beltinci — sekcija Tišina je bil organizator 7. tradicionalne krožne kolesarske dirke za pokal KS Tišina, ki je hkrati štela za prvenstvo Pomurja. Sodelovalo je nad sto kolesarjev iz Avstrije, z Madžarske, iz Hrvaske in Slovenije. Največ uspeha so imeli domači kolesarji, ki so premočno zmagali in osvojili pokal KS Tišina. Med cibani je zmagal Horvat iz Murske Sobotice pred Zelkom in Činčem iz Tropovec. Pri pionirjih C je bil najboljši pomurski tekmovalc Simon Šoš, ki je zasedel drugo mesto. Horvat je bil četrty. V tekmovalju pionirjev B je Hajdinjak zasedel tretje mesto, Zver pa četrty. V konkurenci pionirjev A pa je zmagal Konstantinovič, Robi Šoš pa je zasedel tretje mesto. Pri pionirjih rekreativnih je bil najboljši Ratnik iz Tropovec. Med mladinci pa je zmagal Škraban pred Cigutom, oba Pomurje, Kopun pa je bil enajsti. Med rekreativci-člani je Ciril Škafar kot najboljši pomurski tekmovalc zasedel tretje mesto, Šarotar je bil šesti, Jože Kavaš pa deveti. Naslove pomurskih prvakov so osvojili: Škafar Ciril (rekreativci), Simon Šoš (Pi-C), Dušan Hajdinjak (Pi-B), Mitja Konstantinovič (Pi-A) in Jože Škraban (ml. mladinci). Ekipni vrstni red: 1. Pomurje 105 točk, 2. Branik (Mb.) 79, 3. Sloga-Viko (Var.) 32, 4. Celje 31, 5. Lenart 29, 6. Epitok (Madžarska) 22, 7. Jenersdorf (Avstrija) 20 in 8. Rog (Lj) 11 točk.

KAJAKAŠTVG

USPEH KROŠKIH KAJAKAŠEV

Na reki Muri je bilo od Gradca do Wildona v Avstriji mednarodno tekmovanje kajakašev na divjih vodah, na katerem je sodelovalo okrog 100 tekmovalcev iz Avstrije in Jugoslavije. Tekmovanja so se udeležili tudi kajakaši Kroga in se nekajkrat dobro uvrstili. Pri mlajših članih je Milan Karas v kategoriji K-1 zasedel drugo mesto, Miran Vereš je bil pri starejših mladincih prvi, Simon Kuzmič je med mlajšimi mladinci tretji. Simon Kovačič pa je zmagal med pionirji. V kajaku dvosedu sta Horvat — Marič zasedla tretje mesto.

Na reki Dolinki je bilo republiško člansko prvenstvo, ki ga je pripravil KK Ljubljana. Tekmovanja v spustu so se udeležili tudi kajakaši Kroga in dosegli nekaj dobrih rezultatov. Kanuista Marič — Horvat sta osvojila drugo mesto za državnima prvakoma Matakovičem in Ivančičem. Kuzmič je zasedel 12. mesto med posamezniki. V moštveni vožnji 3 x K-1 (Karas, Vereš, Kuzmič) je ekipa Kroga osvojila drugo mesto.

ROKOMET — II. SLOV. LIGA

USPEŠEN ŠTART DELOZE IN BELTINKE

Začelo se je tekmovanje v drugi slovenski ligi vzhod za ženske, kjer tekmujeja ekipi Deloze iz Velike Polane in Beltinke iz Beltincev. Ekipi sta odlično štartali, čeprav sta igrali doma. Deloza je premagala Radeče s 23:10. Najboljši strelki pri Delozi: Bevič in Vugrinec po 6. Beltinka pa je premagala Rudarja iz Trbovelj s 27:17. Najučinkovitejše strelke: Tkalec 11, M. Baša in Kociper po 4.

Dobro igrajo tudi pomurski rokometarji v drugi slovenski ligi. Krog je v Veliki Nedelji zmagal z domačo ekipo s 23:22. Najboljši strelci pri Krogu: Benko 8, Titan 6 in Varga 5. Tesen poraz (18:19) so doživeli rokometarji Radgone z Branikom v Mariboru. Najučinkovitejši strelci pri Radgoni: Gider 15, Felkar 13 in Miljevič 12. Pomembno zmago so zabeležili rokometarji Bakovec, ki so premagali Fužinarja iz Raven s 25:20.

pa so razvita tudi v odbojki, strelstvu in šahu. Pomembno vlogo pri rekreaciji pa imajo delavskošportni društvi Avtoradgona in TPO Radenska ter planinsko društvo. V zimskem času je nasilec športnorekreativski dejavnosti smučarski klub. Sicer pa imamo tudi nekatera že ustaljena množična tekmovanja kot so tekaški in kolesarski maraton Treh src. Že tradicionalna pa so tudi nekatera rekreativna tekmovanja ob vsakoletnem občinskem prazniku. Tako bomo tudi ob letošnjem občinskem prazniku izvedli tekmovanja v kašarki, odbojki, nogometu, streljanju z zračno puško in na glinaste globe.»

Feri Maučec

V PRIČAKOVANJU TRGATVE

Krajevna skupnost Gorice pri Lendavi sodi med manj razvite v lendavski občini in zaradi tega ima tudi poseben status pri razdeljevanju sredstev iz občinskega proračuna in solidarnostnega sklada. Krajevna skupnost je zaradi razdrobljenosti naselij razdeljena na 5 območij, ki sama urejajo svoje probleme, največkrat zaradi kanalizacije in cest. V preteklih letih so s pomočjo Jugoslovanske ljudske armade asfaltirali glavno prometno cesto, ki je odprla to krajevno skupnost obiskovalcem in od takrat se začela hitrejši razvoj tega kraja, ki leži tik nad Lendavo, razteza pa se vse do meje.

Veliko so naredili v preteklih letih, zlasti pri urejanju cest in drugih komunalnih objektov, vendar pa imajo še vedno težave zlasti s kanalizacijo in preskrbo prebivalstva. Radi bi imeli majhno trgovino, ki bi občanom omogočila preskrbo vsaj z najnujnejšim, da ne bi bilo potrebno po vsako malenkost v Lendavo. Skupaj s karavlo, ki je na njihovem območju, so uredili tudi vodovod in cesto do zidavnice Miška Kranjca, v prihodnjem letu pa bodo začeli z razširitvijo va-

ško-gasilskega doma, ki je bil zgrajen pred leti, postal pa je pretesen za vse aktivnosti.

Te jesenske dni pa so prebivalci krajevne skupnosti predvsem zaposleni s pripravami na letošnjo trgatvo. To seveda ni nič čudnega, saj se skoraj vsi krajani te krajevne skupnosti ukvarjajo z vinogradništvom. Zaskrbljeni

obrazi starih Goričanov opominjajo, da vinske kapljice letos ne bo veliko. Takšne zmrzali, ki je uničila skoraj polovico pridelka, že dolgo ne počinijo. Veseli pa so, da ni bilo toče, in šele sedaj spoznavajo, kako pametna je bila zamisel, da so postavili raketno bazo proti toči. Odkar ta baza deluje, ni bilo toče, pred mrzom pa se res ne morejo braniti.

Kakršna koli bo že trgatva, pravijo, bo potrebno bolj kot doslej organizirati odkup grozdja, ki je bil v zadnjih letih slab. Lendavski vinogradniki so prejšnje leto prodali blizu 300 ton grozdja, ki so ga morali voziti v Ljutomer, to pa je vsem vzelo veliko časa. Vinogradniki pravijo, da bi morali prodajo grozdja organizirati v Lendavi na enem mestu, od tod pa naj bi ga vozili v Ljutomer, tako bi bilo manj gneče in negotovanja.

Povrnimo se še za hip k aktivnostim krajevne skupnosti. Lani so uspeli urediti kanalizacijo na dveh območjih, povedati pa je potrebno, da so pri tem delu veliko pomagali vaščani sami in tako privarčevali marsikateri dinar, ki bo koristno naložen v druge namene. Teži pa jih, da na območju krajevne skupnosti nimajo telefona, razen na dveh območjih, ki sta v neposredni bližini Lendave, v naseljih ob meji pa telefona ni. Znajdejo se sicer tako, da ob nujnih primerih skočijo v karavlo, kjer so jih vedno veseli, saj živijo skupaj s čuvarji meja, skupaj delajo in se veselijo.

Jani D.

Na enem izmed območij krajevne skupnosti Gorice pri Lendavi so uredili kanalizacijo. Pri tem delu so veliko pomagali krajani. V prihodnjih letih naj bi problem kanalizacije odpravili na območju celotne krajevne skupnosti. Jani D.

V PREDANOVCIH SO DELU PREDANI LJUDJE DOMA

Ne pravimo kar tako, da je Poldavje žitnica Pomurja. V Predanovcih, ki so ob Ledavi in v ravninskem delu pod obronki Goričkega, je večina prebivalcev kmetov in njihova polja so vzorna. Ukvarjajo se tudi z živinorejo, tisti, ki so zaposleni, pa poleg kmetovanja doma delajo v Murski Soboti, saj razdalja ni velika. Na poti v Predanovce smo se ustavili kar prvi iz soboške smeri in zadnji po oštevilčenju — Zrinskijevi hiši.

PREVEČ ZA DVA

Priletno Vilmo Zrinski smo zmotili pri prebiranju krompirja. »Veliko zelenega je vmes,« je potožila, »sicer pa ga je več, kot smo se nadejali po pomladni moči. Imamo še srečo, nekateri kmetje so ostali zaradi slabe letine povsem brez pridelka,« je menila. Sin Ernest, ki se je odpravil na travnik, da pokosi travo pred nevihto, pa je pripomnil, da koruza bolje kaže, čeprav jo je nekolikant oklestila avgustovska toča. Dela na kmetiji, ki meri 3 hektarje, jima ne zmanjka. Dolej sta je imela še več, pa ni šlo, da bi vso obdelovala sama, zato sta jo dala v najem. Ne le zaradi let, ki nikomur ne prizanašajo, tudi zato, ker je mesto referenta kratkoročnih invalidskih dajatev zahtevno in je velikokrat potrebno poteg delovnih dopoldnevo na socialnem v Murski Soboti žrtvovati še noči doma, vmes pa skrbeti, da so polja obdelana in da živina v hlevu ni lačna. Vse naštetu se Ernestu Zrinskemu pozna na obeh in tudi korak je vendo težji, čeprav se še ni srečal z abrahamom. Mati Vilma pa je od sedmih križev na plečih in dela od malih nog že krepko upognjena. Veselje pa jo je pogledati, kako ravna v živali. Domači čuvaj — pes Mendo — se, če le more, podrgne ob njene, zdaj od zemlje razpokane roke, mladi mucki, ki se razposajeno igrata pod orehom, ki letos zaradi po-

— Vilmo Zrinski smo zmotili pri trenutno zelo aktualnem opravilu — prebiranju krompirja.

zebe nima plodu, pa ji urno smukneta mimo nog, ko se odpravi v kuhinjo. Ne toliko zaradi mraza, ki je kar naenkrat pregnal letošnje vroče in sušno poletje, bolj zaradi želje, da bi jima nalila svežega mleka ali odstopila kak košček šunke, ki jo je hitela rezati. Vmes je skočila na vrt in prinesla zelene endivije, kakršno

je letos uspelo pridelati le redkim gospodinjam, saj jih večina tarna, da solate skorajda ni. Hitra in ročna letom navkljub je živ dokaz in primer prekmurske delavnosti, s katero se je v dekliških letih uveljavila v Ljubljani, zatem pa pomagala ustvarjati dom, v katerem zdaj pogrešajo mladih rok in otroškega smeha.

ZEMLJA IN MALI NOGOMET

Nasproti domačije Zrinskijevih, preko prometne ceste, se poleg koruznih polj in goriških vzpetin razprostira športno igrišče. Naredili so ga Predanovčani sami in se na njem tudi že večkrat potrdili kot zmagovalci. V malem nogometu so zasedli drugo mesto v občinski ligi in na to so sila ponosni. Tako kot na rodno zemljo — in nekateri večji kmetje med njimi na polne štale živine. Med večjimi kmeti so poleg Ciguta, predsednika krajevne skupnosti Brezovci, v katero se vključujejo tudi Predanovci in Lemerje, še Sapač, Poredoša ter drugi. Očitno sodijo Predanovci med bolj »mehanizirane« vasi, kajti ves čas so po cesti hrumeli traktorji, velika gospodarska splotja nekaterih kmetij pa pričajo, da se pod njihovimi strehami skrivajo še kakšni kmetijski stroji. Nič čudnega, saj je lahko na tako ravninskem območju stroj v velikih pomoč, med tem ko v hribovitih predelih večino del kmetje še vedno opravljajo ročno.

Presenetljivo je le, da še na tako rodnem območju tako malo mladih odloča za prevzem kmetij in izobraževanje v kmetijstvu. Morda je temu kriva bližina mesta, kjer so doslej laže našli zaslužek ali pa so njihovi starši prepričani, da se morajo izgarati do konca. Veliko jih je namreč priletnih kmetov, ki vztrajajo in od zore do mraka garajo iz dneva v dan.

Zaradi zemlje, do katere imajo prvinski odnos in je ne želijo imeti neobdelane — ali pa zato, ker so takega življenja vajeni.

Mladi, ki prva dva razreda obiskujejo v Brezovcih, do zaključka osnovnega šolanja pa morajo hoditi po znanje v Puconce, se zaenkrat ne odločajo množično za vpis na kmetijsko šolo v Rakičanu. Le za enega smo zvedeli, da bo kmalu kmetoval doma, po triletnem skrajšanem programu v srednji šoli — Sapačev — pa bi jih lahko bilo v Predanovcih več, saj hrano potrebujemo vsi in v njej je prihodnost Pomurja.

Brigita Bavčar
Foto: Štefan Celec

V krajevni skupnosti Gornja Radgona

Komunalno urejanje zaselkov

V največji krajevni skupnosti v občini namenjajo letos osrednjo pozornost dokončni komunalni ureditvi posameznih zaselkov. Potem ko so s pomočjo občinske komunalne interesne skupnosti slednjic uredili pločnike v Gornji Radgoni in kanalizacijo na avtobusni postaji, bodo začeli v kratkem asfaltirati ulice Marije Rožman, Vodnikovo ulico in do konca še Vrečevo. Asfalt, ki naj bi bil položen do 15. oktobra, bo stal 4,1 milijona dinarjev, denar pa bodo zbrali krajani in skis.

Tudi v Meleh so pred kratkim z lastnim denarjem in prostovoljnimi delom uredili zelo potreben pločnik ob magistralni cesti, pripravljajo pa se na ureditev javne razsvetljave. Za razsvetljavo pa že stojijo drogovi v naselju No-

rički vrh — Polička cesta. Ta bo stala okoli 600 tisoč dinarjev. vp

OSNOVNOŠOLSKI VZGOJNO—IZOBRAŽEVALNI ZAVOD, Trstenjakova 73 MURSKA SOBOTA proda na

JAVNI DRAŽBI

okna z okenskimi okvirji različne velikosti

Dražba bo v ponedeljek, dne 23. 09. 1985, ob 15.00 na dvorišču OŠ Karel Destovnik—Kajuh. Informacije dobite po telefonu 21-343.

ELKOM PRIMAT PRIMAT

Tovarna kovinske opreme Primat n. sol. o. Maribor, Industrijska ul. 22
TOZD SKLADIŠČNA OPREMA LENDAVA

TKO PRIMAT n. sol. o. MARIBOR
TOZD SKLADIŠČNA OPREMA n. sol. o. LENDAVA

OBJAVLJA

JAVNO DRAŽBO

izločenih osnovnih sredstev po izključni ceni:

1. Varilni transformatorji 6 kom **din 25.000.—**
2. Kombi vozilo IMV letnik 1976 — nevozen **din 80.000.—**
3. Vrtni stroj INDOS **din 25.000.—**
4. Nadstrešnica kolesarnice **din 20.000.—**
5. Abrazilna cirkularka **din 4.000.—**

Javna dražba bo v petek, dne 27. 09. 1985 s pričetkom ob 11,00 uri na prostoru pred upravno zgradbo TOZD v Lendavi, Koldovska 43. Varščina za posamezni predmet znaša 10 % od izključne cene.

OBČINSKA IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST MURSKA SOBOTA

Ponovno in dodatno razpisuje

za šolsko leto 1985/86 za potrebe osnovnih šol

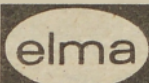
5 Kadrovskih štipendij za študente na pedagoški akademiji, in sicer:

- 2 štipendiji za glasbeni pouk
- 2 štipendiji za razredni pouk za potrebe dvojezične osnovne šole
- 1 štipendija za gospodinjstvo — kemija.

Prijave bo sprejemala Občinska izobraževalna skupnost Murska Sobota, Titova 25 do 30. septembra 1985.

Kandidati morajo prijavo za štipendiranje vložiti na obrazcu DZS 8,40 »Vloga za uveljavitev socialnovarstvenih pravic« z vsemi prilogami, ki jih obrazec zahteva. Pri odobritvi štipendij bodo imeli prednost kandidati, ki imajo boljši učni uspeh in so v slabšem materialnem položaju.

Odbor za razvojne, splošne in druge skupne naloge

tovarna gospodinjstevskih aparatov in elektromateriala Ljubljana, n. sol. o.
TOZD ELEKTROMATERIAL LENDAVA

Komisija za delovna razmerja »ELMA« Tovarna gospodinjstevskih aparatov in elektromateriala Ljubljana TOZD ELEKTROMATERIAL Proizvodnja elektromateriala Lendava, n. sol. o.

objavlja

naslednja prosta dela in naloge:

1. KONSTRUKTER DELOVNIH NAPRAV IN PRIPRAV
Pogoji:
— diplomirani ing. strojništva
— 3 leta delovnih izkušenj na področju konstruiranja naprav in priprav
2. TEHNOLOG II.
Pogoji:
— ing. strojništva, ing. elektrotehnike
— 3 leta delovnih izkušenj na področju razvijanja tehnologije

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov:

»ELMA« TOZD Elektromaterial Lendava, Koldovska 8. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

gorenjevarstroj

Industrija in montaža n. sol. o. Lendava
Industrijska cesta
Telefon: h. c. (069) 75 271
Telex: 35-238 YU Varle
Telegram: Varstroj Lendava
Žel. postaja Lendava

Delovna organizacija GORENJE VARSTROJ, Industrija in montaža, n. sol. o., Lendava

Razpisna komisija DS DO Gorenje Varstroj

razpisuje

v skladu s samoupravnimi splošnimi akti prosta dela in naloge

PREDSEDNIKA POSLOVODNEGA ODBORA DELOVNE ORGANIZACIJE

Kandidati za opravljanje navedenih del in nalog morajo poleg z zakonom predpisanih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske, pravne, organizacijske ali tehnične smeri,
- najmanj 5 let delovnih izkušenj,
- vodilne in organizacijske sposobnosti,
- pravičen odnos do samoupravljanja.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4-letno mandatno dobo. Kandidate prosimo, da v 15 dneh po objavi pošljejo prošnje s kratkim opisom dosežanih zaposlitev ter dokazila o strokovni izobrazbi na naslov: Gorenje Varstroj, Kadrovska služba, 69 220 Lendava. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh od poteka prijavnega roka.

MAČKOVCI

Želijo si telefone

Telefonsko omrežje na območju krajevne skupnosti Mačkoviči bodo še ta mesec razširili, čeprav je bilo precej zatikanj pri zagotavljanju kablov. Za Prosečko vas in Poznanovec, kjer čakajo na telefone v 48 domačijah, so, poleg drugega, porabili skoraj poldrugi kilometer podzemnega kabla. Naročniki so prispevali precej denarja in, predvsem pri izkopih, opravili dosti prostovoljnega dela.

—js

Ta mesec so člani mladinske organizacije iz Pušče pri Murski Soboti obiskali Planiko v Turnišču. Mladi, bilo jih je kar 20, so se seznanili s poslovanjem te delovne organizacije in hkrati navezali stike z mladimi v kolektivu. Ogleдали so si tudi delovne prostore in čevljarški muzej. Morda bo za pridne roke kakšna zaposlitev. Mladi iz Pušče so iz Turnišča odhajali z željo, da bi obe mladinski organizaciji v prihodnje navezali tesnejše stike na vseh področjih.

S. Prša

BODONCI

Pravočasni dogovori

V Bodoncih in Vadarcih se že zdaj dogovarjajo o novem referendumskem programu, ki ga bodo sprejemali ob koncu leta. Čaka jih veliko nalog, zlasti na komunalnem področju. Dolež postavljajo v ospredje vzdrževanje 37 kilometrov krajevnih cest, precej neučakani so okrog dva kilometra dolge občinske ceste med Bodonci in Salamenci, ki je še vedno brez asfaltne prevleke, pa še dva transformatorja bodo

morali postaviti v prihodnjih petih letih. Na območju te hribovite krajevne skupnosti je zdaj že 260 domačij, zato bodo morali čim prej urediti tudi več zajetj za gašenje.

In koliko denarja naj bi zbrali za vse te naloge? Takole okrog 150 milijonov dinarjev, pravijo, marsikaj pa se bo dalo narediti tudi s prostovoljnimi delom.

-js-

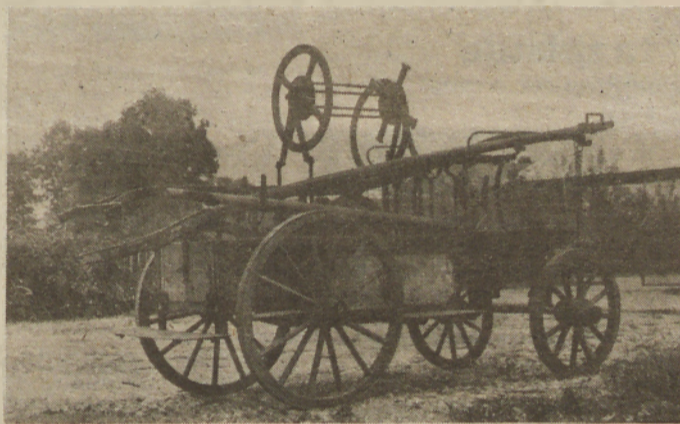
FILOVCI

GASILCI NA MEDNARODNI PREIZKUŠNJI

Gasilsko društvo Filovci je prvo septembrsko nedeljo sodelovalo na mednarodnem gasilskem tekmovanju v Jennerdorfu v Avstriji. Odlično so se izkazali, čeprav je sodelovalo kar 85 ekip iz Avstrije, Madžarske, Italije in med njimi šest iz Jugoslavije. Filovčani so bili od naših najboljši, zato so prejeli pokal, zlato značko Jennerdorfa in srebrno značko Bonnisdorfa.

Preskušnija in lepa spodbuda za nadaljnje delo!

Franc Režonja

Ročna gasilska črpalka, ki je bila izdelana leta 1886 in je služila dobrih 75 let turniškim gasilcem, doživlja žalosten konec. Na prostem...

F. Vitez

TURNIŠČE

V Planiki v Turnišču so prekrili ostreže na delovnih halah. Teh je okoli 7 tisoč kvadratnih metrov. Čevljarji v Planiki so se za to investicijo odločili tudi zato, da bi prihranili precej dragega goriva, kajti dodali so tudi toplotno izolacijo. Tako računajo, da bodo dnevno prihranili okoli 400 tisoč kalorij.

S. Prša

TIŠINA

KNJIŽNICA BO ODPRTA VSAK PETEK

KUD »Ludvik Rogan« na Tišini ima na voljo sorazmerno malo denarja za bogatitev knjižnega fonda, vendar lahko ljubitelji izbirajo že med 1.200 knjigami, kmalu pa bo izbor še večji. Odločili so se, da bo v prihodnje knjižnica odprta vsak petek od sedemnajstih do devetnajstih.

fk

MALA POLANA

V korak s sosedi

Mala Polana, ki je v KS Polana, je razdeljena na dva zaselka, in sicer Bukovje in Mačkovec. Kljub temu bi morali že pred leti najti skupen jezik pri gradnji vaških cest. Ker pa do tega ni prišlo, so Bukovčani naredili asfalt z lastnimi sredstvi. Naposled je le zavladalo spoznanje, da brez lastne finančne udeležbe ni razvoja in da nič ne pride samo od sebe. Tako so se občani zaselka Mačkovec pred enim letom odločili, da v petih letih zberejo 7 milijonov dinarjev, ki jih bodo porabili za asfaltiranje dveh in pol kilometra vaških cest.

Kot kaže, tudi tokrat ne bo šlo »po maslu«, saj občinske ceste ne bodo zgradili v celoti skozi vas, ampak le 800 metrov do vasi. To v celoti financira občina Lendava. Pri tem niso upoštevali želje občanov, da naj bi sedaj asfaltirali cesto skozi vas in šele naslednje leto izven vasi.

Zač imajo premalo zbranega denarja, ugotavlja predsednik vaškega odbora Jožef Zver, da bi letos asfaltirali vse vaške ceste, kot so načrtovali. Tako le upajo, da bodo z varaždinskim podjetjem uredili kilometer in pol ceste do 15. septembra. Druge pa naj bi uredili v naslednjem letu. Občane pa čaka še veliko nalog pri ureditvi drugih komunalnih objektov. Nekaj denarja nameravajo prispevati za gradnjo mriške veže v Veliki Polani in za ureditev domačega gasilskega doma, saj bodo prihodnje leto gasilci praznovali 40-letni jubilej.

S. Prša

Nova skupina 25. maj

V okviru osnovne organizacije Zveze socialistične mladine na Pušči, kjer žive Romi, so pred kratkim ustanovili skupino mladih z nazivom 25. maj. Ta je že takoj na začetku pripravilo pester program dela. Med drugim so organizirali pohod mladih v smeri: Pušča-Rakičan-Lipovci-Gančani. Ob tej priložnosti so pripravili slovesnost ob spomeniku narodnega heroja Stefana Kovača-Marka. O NOB v teh krajih jim je spregovoril Jože Kolarič iz Beltincev.

— še

KAPELA

Posodobitev cest na Kapeli

Po krajšem premoru je dokončano asfaltiranje ceste Radenska—Kapelški vrh. Tako je KS Kapela pridobila 1.500 metrov sodobnega cestišča. V programu je še asfaltiranje ceste v Zgornjem in Spodnjem Kocjanu. Sredstva se zbirajo prek samoprispevka KS in enotretjinskega posebnega deleža kranjanov.

Tudi cesta Hrastje—Mota — Kapela bo dobila asfaltno prevleko, vendar v dveh etapah.

Mija

ZLATOPOROČENCA IZ ČEPINEC

Pred kratkim sta zakonca Irma in Janez Ožvalt iz Čepincev praznovala 50 let skupnega življenja. Irmi in Janezu se je med tem rodilo 5 sinov in hčera, imata 6 vnukov in 3 pravnuke.

Zlatoporočenca živita s sinom na manjši mehanizirani kmetiji in kljub starosti še vedno veliko delata, vendar pa se življenja veselita, in posebno Janez še vedno rad zapoje. Najbolj vesela pa sta ko ju obiščejo vsi otroci z družinami.

Iskreno jima čestitamo in želimo še vrsto zdravih in srečnih skupnih let!

Foto: Drago Jakič

TRNJE

VAŠKE IGRE

Potem ko so v Trnju ustanovili aktiv mladih zadrudnikov, so že izpeljali nekaj akcij. Pred kratkim pa je omenjeni aktiv, skupaj z osnovno organizacijo ZSMS Trnje, organiziral pri vaškem domu v Trnju vaške igre z žogo, gumami itd. Tekmovanja so se udeležile le ekipe mladih zadrudnikov.

kov iz Trnja, Turnišča in Brezovice. Tekmovalce so v vročem popoldnevu bodrili številni gledalci. Najboljša je bila ekipa mladih zadrudnikov iz Brezovice.

Mladi iz Trnja so sklenili, da bodo postale igre poslej vsakoletne.

J. Žerdin

KRPLIVNIK

60 let gasilskega društva

Minuli mesec je bilo nadvse slovesno v Krplivniku, kjer so tamkajšnji gasilci praznovali 60. obletnico uspešnega delovanja. Ob tej priložnosti so pripravili bogat kulturni program, na katerem so s pevskimi in recitacijskimi točkami nastopili učenci dvojezične OS Prosenjakovci. Na koncu slovesnosti so najzaslužnejšim članom GD podelili priznanja in diplome. Najvišje priznanje OGZ je prejel edini še živeči ustanovni član Dezider Konye, ki je v 60 letih delovanja v društvo vložil veliko truda in napora, da je GD Krplivnik doseglo po-

membne uspehe. V 60 letih delovanja je opravljal razne pomembne funkcije, saj je bil kar 39 let poveljnik, sedaj je predsednik, bil pa je tudi sektorski poveljnik.

Ceprav je Krplivnik majhna vasica, pa nimajo problemov s članstvom v GD, saj so mladi zelo prizadevni in se z veseljem včlanjujejo v društvo. Gasilci iz Krplivnika imajo sedaj dve večji želji, in sicer bi radi čimprej razširili in obnovili vaško-gasilski dom, radi pa bi tudi kupili gasilsko vozilo kombi.

Drago Jakič

RENKOVCI

VZTRAJNOST NA DOMAČI ZEMLJI

Številni sovaščani Jožefa Ferčaka iz Renkovec so se v mladosti podali v svet, da bi si kaj zaslužili, Jožef Ferčak, star je 78 let, pa je ostal doma in krepko poprijel za delo na kmetiji in v čevljarški delavnici.

»Ko sem se poročil, je bila pri tej hiši dvojna obrt. Ženin oče je imel mizarstvo, mama pa šiviljsko. V letu 1929 pa sem še jaz odprl čevljarstvo obrt, katero sem imel 35 let. Poleg treh obrti smo imeli še 10 hektarov zemlje in vinograd,« je povedal Jožef.

Tako bi lahko o Jožefu zapisali, da je človek vseh delovnih sposobnosti, prav rad pa poprime tudi za razna ročna dela, pa naj-

si gre za pletenje košaric ali podobno. Predvsem pa je vložil veliko svojih sposobnosti kot čevljarški obrtnik, saj je imel zaposlenih pet delavcev — čevljarjev. Nenehno je skrbel za kakovostjo čevljev, ki jih je prodajal po vseh sejnih od Varaždina do Ptuja. Bil je tudi član čevljarškega čeha v Turnišču. Poleg svoje obrti pa je skrbno obdeloval še polja. Jožef in Marija sta imela dva otroka, ki sta si našla svoj dom. Tako sta ostala sama. Kljub temu še vedno obdelujeta polja; čeprav sta polovico že oddala, je še vedno veliko dela. Tudi živino še imata, in traktor, ki je po besedah Jožefa bil en izmed prvih traktorjev v vasi. To je bilo pred 15 leti.

»Traktor gre vsak dan,« pravi Jožef, »saj ne mine dan, da se ne bi peljala z ženo po krmo za živino, na delo po poljih in tudi v vinograd, kjer je kar 1.600 trsov.«

Ko smo Jožefa spraševali, kako le to sama zmoreta, je odvrnil, da dokler bo lahko sedel na traktorju, ga bo vozil in tudi obdeloval zemljo.

Stefan Prša

NOVO STRELIŠČE

Člani strelske družine v Bakovcih so se zavzeto lotili gradnje novega strelišča za streljanje z malokalibersko puško. Denarja za gradnjo skorajda ne bodo rabili, saj jih je v tej mladi strelski družini že nad trideset in vsi so se prizadevno vključili v gradnjo, ki naj bi jo končali še pred jesenjo.

—js—

MERX

TEKO CELJE

V hotelu Radin v Radencih je odprta NOVA PRODAJALNA

YU BOUTIQUE

z bogato izbiro kakovostnega blaga priznanih jugoslovanskih izdelovalcev

- pletenin in usnjene galanterije
- kristala in keramike
- usnjene konfekcije
- krznene konfekcije
- zatega nakita, modne bižuterije
- lahke konfekcije in perila
- kozmetike in spominkov
- športne konfekcije

Za obisk se priporoča SOZD Merx, DO TEKO Celje PRODAJALNA YU BOUTIQUE, HOTEL RADIN RADENCI

KOLESARKA UMRLA ZA POŠKODBAMI

Z UPRAVE ZA NOTRANJE ZADEVE MURSKA SOBOTA

Prometne nesreče

4. septembra ob 9. uri je Marija Nedeljkovič iz Kokoričev vozila kolo po naselju Ilijaševci. S stranske ceste je pripeljal na prednostno cesto Anton Zadravec iz Selonec, občina Ormož. Ko je zavil na prednostno cesto, je s prednim levim delom avtomobila zadel kolesarko, ki se je hudo poškodovala, prepeljali so jo v soboško bolnišnico kjer je 13. septembra ob 15.30 umrla za poškodbami.

11. septembra okoli 13.00 se je zgodila prometna nezgoda v ulici Štefana Kuzmiča v M. Soboti. Voznik kolesa z motorjem Zvone Potočnik iz M. Sobote se je peljal po omenjeni ulici pravilno po svoji desni strani. Z njegove leve strani je peljal Marjan Pahor iz M. Sobote in zadel Potočnika. Ta je dobil hude telesne poškodbe.

11. septembra ob 18.20 je voznik motornega kolesa Franc Borovnjak iz Skakovec peljal s Can-

kove proti Skakovcem. Ko je pripeljal na lokalno cesto, ga je zaradi neprimerne hitrosti kljub zaviranju zaneslo. Zaletel se je v vogal gasilskega doma in se hudo telesno poškodoval.

12. septembra ob 12.45 se je na magistralni cesti v naselju Rakičan zgodila prometna nesreča. Kolesarka Julijana Budja iz Banovec se je s kolesom peljala proti M. Soboti. V Rakičanu je zavila v levo, da bi zapeljala na kolesarsko stezo. Naglo je zavrla in padla po cestišču ter se hudo telesno poškodovala.

13. septembra ob 16. uri se je na lokalni cesti izven naselja zgodila prometna nesreča. Kolesarka Ema Koltai iz Andrejce se je peljala po lokalni cesti. Med vožnjo na ravni cesti je padla in se hudo telesno poškodovala. Alkotest je pozelenel čez polovico.

14. septembra ob 1.30 se je na lokalni cesti v Babincih pri Lju-

tomeru zgodila huda prometna nesreča. Voznik kombija Miroslav Vaupotič iz Noršinec, ki nima voznškega dovoljenja, se je na ravnem delu cestišča zaradi neizkušenosti in vinjenosti zapeljal na bankino, vozil po njej 44 metrov, nato pa zapeljal v jarek in trčil v drevo, pri čemer se je lažje telesno poškodoval. Sopotnik Srečko Balažič iz Gajševca je dobil hude telesne poškodbe, sopotnica J. B. pa je bila lažje telesno poškodovana.

15. septembra ob 20.15 se je zgodila prometna nezgoda na lokalni cesti v naselju Črešnjevci. Iz G. Radgone proti Zbigovcem je šel peš, pravilno po svoji desni strani, in ob sebi potiskal kolo Anton Krampelj iz Črešnjevca. V ovinku mu je nasproti pripeljal voznik osebnega avtomobila Igor Vedernjek s Ptujca. Vozil je po levi strani ter zadel pešca. Kolesar je bil hudo telesno poškodovan. Voznik je za hip ustavil, takoj nato pa nadaljeval vožnjo. Delavci milice so ga izsledili na domu pri Ptujcu.

Požari

11. septembra ob 15. uri je zagorelo na gospodarskem in stanovanjskem objektu Marije Fajfer v Zbigovcih. Zagorelo je ostrešje ter razno orodje. Škode je za okoli milijon dinarjev. Prve ugotovitve kažejo, da gre za požig, zato primer raziskujejo.

11. septembra okoli 13.30 je zagorelo na skednju Marije Fenos na Cankovi. Požar je v celoti uničil skedenj, v njem pa je bila slama in nekaj drv. Ugotovili so, da je požar nastal zaradi otroške igre z vžigalicami.

13. septembra ob 5.15 je nastal požar v mlinu KZ Lendava. Zagorelo je leseno ohišje elevatorja ter del ostrešja. Škode je za okoli 300 tisoč dinarjev. Požar je nastal zaradi okvare elevatorja — pregrel se je elektromotor. Požar so pogasili gasilci iz Lendave.

LENDAVA

Koristna pobuda lendavskih ribičev

Ribiška družina Lendava vla- ga veliko naporov, da bi vzgojila čim več rib za športni ribolov in za prebrano občano. Medtem ko v prvem prizadevanju uspeva- jo, saj vlagajo veliko ribjih mla- dic v opuščene gramoznice in mrtve rokave Mure, so na dru- gem področju, da bi organizirali prodajo svežih sladkovodnih rib, še vedno le na začetku. Pred dne- vi so trgovcem ponovno predla- gali, da bi skupaj uredili prodajo rib in tako izboljšali prehrano, s

tem pa tudi zdravje ljudi. Znano je namreč, da so ribe drugje po- memben del prehrane, le v len- davski občini temu ni tako, saj so doslej trgovci ponujali le za- mrznjene morske ribe, ki jih mar- sikdo ne mara. Ribiči bi pri ure- ditvi prodajalne s svežimi ribami lahko veliko pomagali že s tem, da bi jo redno oskrbovali. Len- davčani so doslej do sladkovod- nih svežih rib prišli le, če jim jih je ribič znanec ulovil.

Jani D.

krvodajalci

MURA: Anica Trstenjak (8), Lizika Forjan (4), Branko Kamni- čar (15), Janez Obal (17), Štefan Kovač (2), Cecilija Vereš (3), Katar- ina Karoli (11), Milan Peček (2), Janez Adamič (4), Anton Bereden (5), Leopold Hoheger (4), Ludvik Gerendaj (10), Majda Gabor (9), Jože Lepoša (11), Milan Nemeč (11), Franc Ropoša (14), Franc Hozjan (11), Slavko Rozman (5), Franc Lukač (17), Branko Gregor (10), Mar- jan Novak (2), Dragica Godina (3), Terezija Lovrenčec (9), Marija Kološa (6), Darinka Jeneš (3), Jelka Horvat (8), Vera Krest (9), Regina Bencak (2), Katica Martinec (7), Marija Serec (13), Kristina Kežmah (13), Dragica Piškur (4), Marija Bagola (3), Sonja Slavic (1), Marija Olaj (1), Ivana Cigliar (1), Slavko Klemenčič (3), Stanko Majcen (8), Slavko Horvat (8), Marija Kurbus (10), Marija Lautar (7), Irena Žižek (9), Danica Zemljčič (15), Ksenija Šebjan (3), Jožica Bakan (3), Marija Perger (4), Janez Sever (2), Anica Strupar (4), Jože Durič (18), Marija Ritonja (7), Jože Gazdak (2), Miroslav Bagari (2), Kuhanec Zdenko (1), Angela Marič (8), Marija Mesarič (13), Jelka Glažar (8), Vera Per- kič (15), Anica Bernjak (6), Marija Farič (6), Jolanka Horvat (2), Mar- jeta Horvat (3), Emilija Kalamar (8), Zdenka Duh (1), Vida Abraham (1), Bojana Kolmanič (1), Ivanka Žokš (1), Franc Markoča (2), Mirko Horvat (11), Avgust Škraban (8), Anica Šebjanič (8), Greta Marič (2), Dragica Kamenščak (4), Martina Škraban (12), Andrej Horvat (3), Štefan Kozar (12), Darinka Gjorek (9), Pavel Puhan (3), Eva Kuhar (3), Matilda Horvat (4), Alojz Flegar (10), Rozalija Danč (9), Kristina Ficko (7), Marjan Serdt (2), Franc Magdič (5), Ciril Zavec (2), Cvetka Škedelj (8), Katica Barbarič (10), Danica Kovačič (5), Ema Erjavec (1), Nada Veron (6), Geza Žižek (9), Kristina Jančar (5), Stanko Virag (13), Peter Gomboši (7), Branko Štajer (11), Emil Horvat (6), Jože Magdič (9), Franc Kaučič (3), Štefan Volf (17), Mira Števančec (2), Metka Hahn (8), Vera Berke (5), Jože Nemeč (4), Milana Banfi (2), Marija Bokan (3), Gizela Štefanec (6), Cvetka Rengeo (2), Marija Sa- pač (2), Terezija Marinič (8), Terezija Šrimf (1), Željko Roderger (1), Topič Dušan (1), Milica Prostran (2), Suzana Lazar (1), Ana Kreslin (10), Bojan Gorčan (7), Marija Debeljak (15), Anica Puhan (6), Vera Arvaj (7), Milka Forjan (9), Marija Novak (7), Emilija Gotar (14), Margit Sep (8), Marija Marič (1), Magdalena Horvat (1), Marija Pre- lec (13).

TKO PRIMAT, n. sol. o., MARIBOR

TOZD Skladišna oprema, n. sol. o. Lendava, Kolodvorska 43

Komisija za delovna razmerja

OBJAVLJA

prosta dela in naloge

1. PROJEKTIRANJE (ELEKTRO)

Pogoji:

- visoka šola elektro smeri — šibki tok,
- nad 3—5 let delovnih izkušenj.

2. OPRAVLJANJE DEL V KOTLOVNICI IN KOMPRESORSKI POSTAJI

Pogoji:

- KV ključavničar ali drug ustrezen poklic z izpitom za kurjača,
- nad 1—3 leta delovnih izkušenj.

3. VZDRŽEVANJE I ALI II

Pogoji:

- šola za KV delavce (poklic: vodovodni inštalater),
- nad 1—3 leta delovnih izkušenj.

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas. Rok prijave je 8 dni. Kandidati bodo o izpitu razpisno obveščeni v 30 dneh od izbi- re.

Prijave z dokazi o izpolnjenih pogojih pošljite na naslov: PRI- MAT — TOZD Skladišna oprema, 69220 Lendava, Kolodvorska 43.

ZDRUŽENJE ŠOFERJEV
IN AVTOMEHANSKOV
LJUTOMER

OBJAVLJA

Vpis v šolo za poklic voznik motornih vozil.
Informacije in vpis do 15. oktobra 1985
na sedežu ZŠAM Ljutomer Nade Raih 15.

ALPETOUR
TOZD potni-
ški promet
KRANJ

INTEGRAL
in DO SAP
LJUBLJANA

OBVEŠČATA

cenjene potnike, da je s 31. 8. 1985 pričela z obratovanjem
linija KRANJ — LJUBLJANA — MARIBOR — ČAKOVEC

NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO

KRANJ — LJUBLJANA — MARIBOR — ČAKOVEC —			
±	KM	POSTAJE	2
7.50	0	KRANJ AP	23.20
8.20			22.50
8.30	28	LJUBLJANA	22.40
9.32	96	Žalec	21.32
9.43			21.20
9.55	104	CELJE	21.07
10.25	130	Slov. Konjice	20.37
10.41	144	Slov. Bistrica	20.21
11.02			20.00
11.15	167	MARIBOR	19.52
11.37	188	Lenart	19.30
12.00	208	Gor. Radgona	19.07
12.08	214	Slatina Radenci	18.59
12.22			18.45
12.30	227	MURSKA SOBOTA	18.40
12.39	236	Beltinci	18.28
12.46	243	Črenšovci	18.08
12.49	246	Dol. Bistrica	18.05
13.02	259	Lendava	17.55
13.18	267	Mursko Središče	17.45
13.35	282	ČAKOVEC	17.30

Opomba: Pod št. 1. linija obratuje ob sobotah, dnevi pred
prazniki, nedeljah in praznikih
pod št. 2. linija obratuje ob nedeljah in praznikih

NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO

ABC POMURKA Trgovsko podjetje »VESNA« Ljutomer p.
o. Ljutomer, Glavni trg 5a

Delavski svet delovne organizacije

razpisuje

naslednja dela in naloge:

1. vodjo gospodarsko-računskega sektorja
ter 2. 2 štipendiji ekonomski tehnik — V. stop. zaht. pokl.

Pogoji:

Pod 1:

- da ima višjo izobrazbo ekonomsko-finančne smeri in naj-
manj 5 let delovnih izkušenj v računovodstvu ali
- da ima srednjo izobrazbo ekonomske smeri in najmanj 8 let
delovnih izkušenj pri opravljanju zahtevnih del in opravil v ra-
čunovodstvu,
- da izpolnjuje splošne pogoje, predpisane z zakoni.

Pod 2:

- prijava oz. vloga (obr. DZS SPN—1 — vloga za uveljavljanje
socialno-varnostnih pravic)
- potrdilo o vpisu v šolo
- everjen prepis oz. fotokopijo zadnjega šolskega spričevala
- potrdilo o dohodkih staršev

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidat
pošlje v 8 dneh po objavi na naslov: ABC POMURKA TP »VE-
SNA« Ljutomer, Glavni trg 5 a. Kandidate bomo o odločitvi ob-
vestili 15 dni po opravljeni izbiri.

DELAVSKE UNIVERZE

LENDAVA
LJUTOMER
MURSKA SOBOTA

V novem šolskem letu vam ponujamo vrsto izobraževalnih
oblik:

- OSNOVNA ŠOLA ZA ODRASLE
- STROJNIKI ENERGETSKIH NAPRAV — KURJAČI
- POKLICI V GRADBENIŠTVU
- OBRATNI STROJNI TEHNIK
- POKLICNI VOZNIK
- VOZNIK VILICARJA
- SKLADIŠČNIK

Organiziramo tečaje in seminarje za usposabljanje delovodij,
čuvajev in vratarjev, tečaje VARSTVA PRI DELU ter druge obli-
ke poklicnega izpopolnjevanja.
Zbiramo prijave in ob zadostnem številu prijavljenih organizira-
mo vse izobraževalne oblike iz ponudbe Zavoda za tehnično
izobraževanje, Zveznega centra gradbenih inštruktorjev in Do-
pisne delavske univerze Ljubljana.

Pripravili smo seminarje:

- ANGLEŠČINE za otroke in odrasle
- NEMŠČINE za otroke in odrasle
- MADŽARŠČINE za otroke in odrasle
- SLOVENŠČINE

V sodelovanju z delovnimi organizacijami organiziramo special-
izirane tečaje tujih jezikov (gostinci, upravni delavci, tekstil-
ci...)

- STROJEPISJA
- GOSPODINJSKEGA DELA — KUHANJE
- ŠIVANJA IN KROJENJA, ROČNIH DEL
- RAČUNALNIŠTVA za otroke, odrasle, strokovne delavce

Organiziramo usposabljanje za potrebe SLO, vzgojno-izobraže-
valno delo s starši in mladino, posojamo filme, prostore in učno
tehnologijo.

Imamo center za študij ob delu na VEKŠU in TEHNIŠKI FAKUL-
TETI.

Ponujamo vam še pester program družbenopolitičnega izobra-
ževanja.
Zahtevajte podrobnejše informacije osebno, pisno ali po telefo-
nu:

DU Lendava: 75 026,
DU Ljutomer: 81 758,
DU Murska Sobota: 21137 in 21872.

Nedavno sta med otroki in vnuki praznovala 50-letnico skupnega ži-
vljenja KAROLINA (roj. Gomboc, 71 let) in JOŽE (74 let) PRASL
s Cankove. Ponosna sta na skupna leta, saj je bilo v njih veliko lepe-
ga, smisla za humor in veseljaštvo pa zlasti Jožetu še danes ne manj-
ka.

DISKO ZA KIRURGIJO

Mladina Lendave je kljub vsem pripombam starejših občanov ven-
darje aktivna in skuša pomagati na vseh področjih. Tako so organizirali
Disko večer v veliki dvorani INA-Nafte, na katerem je sodelovalo več
skupin, pripravili pa so tudi srečelov. Izkupiček so namenili za gradnjo
kirurgije v M. Soboti. Res, da izkupiček ne bo velik, vendar pa že dejstvo,
da so prireditve organizirali v humane namene, pove, da mladina v Len-
davi še dela.

Jani D.

Ta 1,65 kg težak krompir je zrasel na vrtu Karla Gabra iz Kro-
ga. Škoda, če bi srečen lastnik posadil krompir na njivi, bi mogo-
če zrastle še več takih velikanov.

Igor Ružič

INA - NAFTA LENDAVA

INA NAFTA LENDAVA
Razpisna komisija delavkega
sveta TOZD Petrokemija

razpisuje

v skladu s statutom ter drugimi splošnimi samoupravnimi akti in
sprejetimi sklepi prosta dela in delovne naloge

DIREKTORJA

TOZD Petrokemija

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom določenih pogo-
jev, izpolnjevati še naslednje:

- da imajo visoko ali višješolsko izobrazbo kemijske, ekonom-
ske ali družboslovne smeri,
- da imajo pet let ustrezne prakse na podobnih delovnih opravi-
lih,
- da imajo dokazane organizacijske in vodilne
sposobnosti in smisel za delo z ljudmi in
- da so moralno in politično neoporečni in se aktivno zavze-
rjajo za razvoj samoupravljanja.

Izbrani kandidat bo imenovan za štiri leta.

Pisne ponudbe, s potrebnimi dokazili sprejema kadrovska slu-
žba INA Nafta Lendava, Rudarska c. 1 z oznako »za razpisno
komisijo«, 15 dni po objavi.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbi-
ranju ponudb.

Radijski in televizijski spored od 20. do 26. septembra

PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	CETRTEK
RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Glasbena oddaja, 16.30 — Aktualno v petek, 20. septembra (mladinska oddaja. Kam konec tedna, Najbolj iskane plošče tedna), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 Aktualno v soboto, 21. septembra (sobotna reportaža, Iz društev, Iskanje-Znanje-ustvarjanje), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. DEZURSTVO: 14.00 do 16.00 (telefon:21-232)	RADIO MURSKA SOBOTA 10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje bna pomurskem valu, 12.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meja, 13.30 — V nedeljo popoldne (kmetijska oddaja, humor) 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. DEZURSTVO: 9.00 do 13.00 (telefon:21-232)	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Po domače, 16.30 — Aktualno v ponedeljek, 23. septembra (šport, Priporočajo vam...), 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Vrtljak popevkarskih novosti, 16.30 — Aktualno v torek, 24. septembra (gospodarska tema, Predstavljamo vam...), 18.00 — Sotočje, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Iz domačega glasbenega arhiva, 16.30 — Aktualno v sredo, 25. septembra (pogovor v živo, Iz delovnih kolektivov), 18.00 — »21-232« — propagandno glasbena oddaja, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Iz sveta resne glasbe, 16.30 — Aktualno v četrtek, 26. septembra (kultura, Iščemo odgovore na vaša vprašanja, prispevek s področja SLO in DS), 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.
TV LJUBLJANA 8.50 Tv v šoli, 10.30 Poročila, 10.35 Tv v šoli, 12.35 Poročila (do 12.40), 17.30 Poročila, 17.35 Nepomembno in pomembno, nanizanka TV Zagreb, 17.50 Obiskovalci, 10. del češkoslovaško-zahodnonemške nadaljevanke, 18.25 Obzornik ljubljanskega območja, 18.40 Zdravilne vode: Atomske toplote—Podčelti, 20.05 Živi planet: Odprti ocean, 11. del angleške dokumentarne serije, 21.00 Ne prezrite, 21.15 J. Hilton: Zbogom, gospod Chips, 1. del angleške nadaljevanke, 22.10 Tv dnevnik II, 22.20 Na robu brezupa, francoski film. Oddajniki II. TV mreže: 17.25 Tv dnevnik, 17.45 Songi iz tedenskega zabavnika, otroška oddaja, 18.15 Muzeji in galerije, 18.45 Z Beogradskega festivala jaza, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Glasba in mi, 20.45 Včeraj, danes, jutri, 21.00 Premor, 21.15 Vidiki, dokumentarna oddaja, 22.05 Nočni kino: Čarovnice, italijanski film (do 23.45)	TV LJUBLJANA 8.00 Poročila, 8.05 Otroška matineja — ponovitve oddaj, 10.25 Otok Vis, oddaja Tv Zagreb, 10.55 Računalništvo II, 3. del angleške serije, 11.20 Živi planet: Obrobja kopnega, ponovitve 9. dela angleške dokumentarne serije, 16.05 Poročila, 16.10 Jakec in fiziček, ameriški risani film, 17.00 Sabac: PJ v roketu(m) — Metaloplastika:Proleter—Naftagas, prenos, 18.40 Večni rim, 3. del potopitnega niza Turčija, 20.00 Šanson na naš način, prenos iz Rogoške Slatine, 21.05 Zrcalo tedna, 21.25 Dolgi sen, angleški film, 23.20 Poročila, Oddajniki II. TV mreže: 13.45 Vesna, slovenski film, 15.15 Otroška predstava, 16.15 Volejak Kovik, sovjetski mladinski film, 17.50 Tale, 3. del nadaljevanke, 18.15 Narodna glasba, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Glasbeni oder, 20.30 Feljton, 21.15 Poročila, 21.25 Športna sobota, 21.45 Šahovski komentar, 22.05 Johann Sebastian Bach, 4. — zadnji del vzhodnonemške nadaljevanke, 23.35 Poezija (do 00.05)	TV LJUBLJANA 8.40 Poročila, 8.45 Otroška matineja, 11.35 625, oddaja za stik z gledalci, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 Poročila (do 13.05), 14.00 Mostovi, 14.30 V. Majer: Očenaškov dnevnik, 15.25 Poročila, 15.30 Alpe—Jadransko, informativni magazin, 16.00 Puščavske podgane, ameriški film (čb), 17.25 Godci na skednju, 18.55 Knjiga, 20.00 S. Stojanovič: Zgodbe iz tovarne, 21.00 Pogovor z dr. Dušanom Mlinškom, 21.35 Športni pregled, 22.20 Poročila ODDAJNIKI II. TV MREŽE: 13.00 Novi Sad: Svetovni pokal v tenisu za mladince (evropska cona), prenos finala, 17.00 Premor, 17.05 Francozov zaliv, ameriški film, 18.55 Risanka, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Terra X, dokumentarna serija, 20.45 Včeraj, danes, jutri, 21.05 Filmi Douglasa Kirka: Vse, kar nebo dopušča, ameriški film, 22.30 P. J. v atletiki (ekipno), posnetek (do 23.00).	TV LJUBLJANA 8.50 TV v šoli, 10.35 TV v šoli, 12.30 Poročila (do 12.35), 17.30 Poročila, 17.35 Mali svet: Rad imam gimnastiko, oddaja TV Zagreb, 18.05 Pajac, 18.25 Podravske obzornik, 18.45 Mladi upi, 19.15 Risanka, 19.24 TV in radio nočoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 Tv dnevnik I, 19.55 Vreme, 20.05 B. Schroeder: Železna cesta, 5. — zadnji del, 21.10 Spoznanje-neznano: V prvem razredu znanosti, 21.45 Baletni mojster Nurejev, 22.30 Tv dnevnik II ODDAJNIKI II. TV MREŽE: 17.30 Beogradski TV program, 18.55 Premor, 19.00 Indirekt, oddaja o športu, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Znanost in mi, 20.50 Včeraj, danes, jutri, 21.5 Propagandna oddaja, 21.10 Dinastija, 65. del ameriške nadaljevanke, 22.05 Tosca na trambulinu, zabavna oddaja (do 22.50)	TV LJUBLJANA 9.00 TV v šoli, 10.35 TV v šoli, 12.30 Poročila, 17.30 Poročila, 17.35 Naša pesem — Maribor 84, 18.05 Miti in legende — Biblijski miti, 18.25 Cejski obzornik, 18.40 Periskop, 19.10 Risanka, 19.24 TV in radio nočoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 Tv dnevnik, 19.55 Vreme, 20.05 H. Mann: Suturp — ljubezenska povest, 21.45 Omizje, 23.45 Poročila. ODDAJNIKI II. TV MREŽE: 17.25 Tv dnevnik, 17.45 Mali svet, 18.15 Čas knjige, 18.45 Noč mediteranskega roka, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Mornar, zabavnoglasbena oddaja, 20.45 Zrebanje leta, 20.50 Včeraj, danes, jutri, 21.05 Čas podivgov, dokumentarna oddaja, 21.50 Brezkončnost sveta: Po savanah in pod morjem Tanzanije, 22.20 Šahovski komentar (do 22.40)	TV LJUBLJANA 9.05 Tv v šoli, 10.35 TV v šoli, 12.30 Poročila, 17.30 Poročila, 17.35 Račka, 2. del lutkovne predstave, 17.55 Ch. Dickens: Oliver Twist, 3. del predstave SMG Lj, 18.25 Severnoprimorski obzornik, 18.40 Zvoki godal, 4. del glasbene serije, 19.10 Risanka, 19.24 TV in RA nočoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 Tv dnevnik I, 19.55 Vreme, 20.05 Mednarodna obzorja, 20.55 Film tedna: Obremenilna priča, ameriški film, 22.35 Tv dnevnik II ODDAJNIKI II. TV MREŽE: 15.15 PJ v hokeju — Bosna:CZ, 17.25 Tv dnevnik, 17.45 Muppet show, 18.15 Družinski magazin, 18.45 Kabaret, kabaret, zabavnoglasbena oddaja, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Glasbena dogajanja, 20.50 Včeraj, danes, jutri, 21.05 Žabarji na morju, dokumentarna oddaja, 21.50 Estradna sredi: Kajkavske popevke, 22.50 Povodi in sledi, oddaja iz kulture (do 23.35).	TV LJUBLJANA 8.50 TV v šoli, 10.35 TV v šoli, 12.30 Poročila (do 12.35), 17.30 Poročila, 17.35 V. Bitenc: Zlati čevlji, 18.00 Ujeti koraki — srečanje z baletno umetnico Lidijo Wisiak, 18.25 Gorenjski obzornik, 18.40 Športna medicina, angleški kratki film, 19.05 Risanka, 19.24 TV in RA nočoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 Tv dnevnik I, 19.55 Vreme, 20.05 Tednik, 21.05 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov, 21.15 C. Michelet: Družina Vialhe, 22.15 Tv dnevnik II, 22.30 V. Zupan: Vest in pločevina. ODDAJNIKI II. TV MREŽE: 17.25 Tv dnevnik, 17.45 Decovizija, otroška serija, 18.15 Razvoj marinokulture v Jugoslaviji, 18.45 Glasba, čas, ljudje, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Sonce ponovno vzhaja, 3. del ameriške nadaljevanke, 20.50 Šahovski komentar, 21.10 Giblejve slike, 22.10 Igrami film, 23.40 Kronika bitefa (do 00.40)
TV ZAGREB 8.40 Izobraževalni program, 8.45 TV koledar, 9.30 Nemščina, 10.00 TV gledališče, 10.30 Poročila, 16.30 Izobraževalni program, 17.45 Songi iz »Nedeljskega zabavnika«, 18.15 Muzeji in galerije, 19.30 Dnevnik, 20.00 Težki časi, serijski film, 21.00 Formula 1, 21.45 Dnevnik, 22.00 Kulturni magazin.	TV ZAGREB 8.45 Izobraževalni program, 14.30 Igram: Smučarski skoki, 16.15 Narodna glasba, 16.45 Vesti, 17.00 Rokomet, 18.30 Pristrčno vaši, 19.30 Dnevnik, 20.00 Zgodba o Patriciji Nael.	TV ZAGREB 9.00 Brazde, kmet. oddaja v madžarsčini, 10.30 Nedeljsko dopoldne za otroke, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 Izobraževalna oddaja, 14.30 Hazarder, ser. film, 15.30 Sestanek brez dnevnega reda, 17.05 Francozov zaliv, film, 19.30 Dnevnik, 20.00 Zgodbe iz tovarne, dramska serija, 21.00 Potovanja, 21.35 Športni pregled.	TV ZAGREB 8.45 Izobraževalni program, 16.20 Video strani, 17.30 Vesti, 17.45 Otroški program, 19.30 Dnevnik, 20.00 Samomorilec, drama, 21.00 Zunanjepolitična oddaja, 21.55 En avtor, en film.	TV ZAGREB 8.55 Izobraževalni program, 10.30 Vesti, 16.10 Kakšna dežela je Jugoslavija, 16.30 Beli potoki: Kamensko, 16.50 Zanimivo potovanje, 18.15 Čas knjige, 18.45 Noč mediteranskega roka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Dialogi, 20.55 Zločin Pjera Lacazea, film.	TV ZAGREB 8.40 Mopet Show, 8.45 Izobraževalni program, 12.30 Vesti, 15.15 Hokej, 18.15 Družinski magazin, 18.45 Kabaret, 19.30 Dnevnik, 20.00 Album, film	TV ZAGREB 8.20 Serija za otroke, 8.50 Izobraževalni program, 10.30 Vesti, 16.25 Pesmi in zgodbe za vas, 18.15 Znanost, 18.45 Glasba... 19.15 Maie skrivnosti velikih kuharskih mojstrov, 19.30 Dnevnik, 20.00 Monitor, politični magazin, 21.05 Zabavna oddaja.
TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.30 Ruščina, 10.00 Šolska TV, 10.30 Tvoja žena je moja (film), 13.00 Poročila, 16.30 Spored za otroke, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Mi, družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Primer za dva (film), 21.15 Modna revija, 21.20 Naša najlepša leta, 22.05 Igra je končana, franc. film, 23.35 Poročila.	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Italijansčina, 9.35 Francoščina, 10.05 Ruščina, 10.35 Tajnica Mirabel (film), 13.05 Poročila, 14.25 Visoko doni »radecki marš«, film, 16.00 Otroški spored, 18.25 Dober večer zeli Heinz Conrad, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Zabavna oddaja, 22.05 Čas za sving, 23.05 Ameriški hiti, 23.50 Poročila.	TV AVSTRIJA 11.00 Novinarska konferenca, 14.50 Če oče in sin... (film), 16.25 Otroški spored, 17.45 Klub starejših, 18.30 Mi, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Nekoč na Dunaju (gledališče), 22.00 Sedem dni športa, 22.20 V Ameriko in nazaj, 23.05 Nočni studio (Prvi ljudje), 0.10 Poročila.	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.30 Kulinarika Edite Gibičar iz Helligenkreuz, 10.00 Šolska TV, 10.30 Thomasa ne ujamete, 12.10 Avstriji na Peleponezu, 13.10 Poročila, 17.30 Otroški program, 19.30 Čas v sliki, 21.08 Mojstri kuhinje, 21.15 Otok mrožev, 22.05 Nočni studio, 23.10 Poročila. Drugi program 17.15 Velika mesta — Madrid, 18.00 Svet živali, Indija, 18.30 Maščevanje samuraja, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Dedek na posodo, 21.08 Mojstri kuhinje, 21.15 Čas v sliki 2, 22.05 Velika iluzija.	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tom in Jerry, 9.30 Italijansčina, 10.00 Šolska TV, 12.05 Šport v ponedeljek, 13.00 Poročila, 17.05 Don Kihot, 17.30 Oddaja z miško, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Mi, 19.30 Čas v sliki, 21.15 Otok mrožev, 22.00 Jolly joker, 22.05 Dokumentarec. Drugi program 17.00 Šolska TV, 18.00 Bill Cosby, nanizanka, 18.30 Maščevanje samuraja, 19.30 Čas v sliki, 21.45 Klub 2.	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tom in Jerry, 9.30 Francoščina, 10.00 Šolska TV, 13.00 Poročila, 16.30 Otroški program, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Mi, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Imenujem se Nihče, 22.05 Videoteka, 23.35 Poročila. Drugi program 15.45 Iz parlamenta, 17.30 Ljudje in zemlja, 18.00 Rožnati panter, 18.30 Maščevanje samuraja, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Dokumentarec, 21.15 Čas v sliki 2, 21.45 Farma štokelj, 22.30 James Dean, prvi ameriški teenager, 23.45 Slikar Carlos Cruz, 23.50 Umetnost.	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tom in Jerry, 9.30 Ljudje in zemlja, 10.00 Šolska TV, 10.15 Imenujem se Nihče, 12.20 Klub za starejše, 13.05 Poročila, 16.30 Otroški program, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Mi, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Halo, televizija!, 21.50 Kako se je zgodilo (film), 23.35 Šah: Anatolij Karpov—Gari Kasparov. Drugi program 15.45 Iz parlamenta, 17.00 Šport, 17.15 Skrivnost afriških »vdov«, 18.00 Povabilo h kuharskemu omizju, 18.30 Maščevanje samuraja, 19.30 Čas v sliki, 21.50 Klub 2.
TV MADŽARSKA 9.30 in 15.35 Šolska TV, 10.000 Ponovitve: Košek melodij; Rallye—prvaki; Seviljski brivec, risanka, 16.20 Razglednice iz Tolubuhina, 16.40 Spored za 3 dni, 16.45 Pulzus, 17.40 Kako voziti jeseni? 18.00 Okno, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Družnica z omejeno sol. odgovornostjo, Tv film, 21.45 O reviji Nyugat, 22.25 Sz. Varga Ferenc, 22.30 Varnete Maxim, 22.55 Tv dnevnik.	TV MADŽARSKA 8.30 Ponovitve do 13.00, 13.35 Nega govora, 13.55 Kaligrafija, 3. del, 14.30 Ključ do skrivnosti, 15.10 Danes v neki hiši, 7. del, 16.35 Kuharska knjiga, Avstralija, 16.50 Naj... 17.55 Bp. Honved—Videoton, nogomet, 20.00 Tv dnevnik, 20.35 Geneza in katastrofa, angl. serija, 21.05 Kako je pisal svet v 60-ih letih? 21.55 Izjemna trupla, kriminalka, 23.50 Tv dnevnik.	TV MADŽARSKA 8.30 Spored za otroke, 9.35 Vrv, nemški film, 10.45 Glasbeni butik, 14.05 Borivoje Šurdilović, jugos. film, 15.40 Nedeljska glasba, 16.30 Napoved sporeda, 16.55 Vodne stopnice na Donavi, 17.15 Možgansko prvenstvo, 18.00 Delta, 19.00 Teden, aktualne reportaže, 20.05 Riba v četvero, Tv igra, 21.20 Igralka H. Varadi, 22.10 Ost-West rock-traff.	TV MADŽARSKA 9.25 in 15.05 Šolska TV, 10.00 Javijam se iz Berlina, 3. del sov. filma, 15.55 Sotrpini, rehabilitacijski magazin, 16.20 Zgodovina živi z nami, pon. 17.20 Za naše zdravlje, 18.05 Agrarni svet, 19.05 Mini studio 85, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Zgodba ljubezni in prijateljstva, 4. del, 21.05 Studio 85, zunanja politika, 22.05 Tveganje, svetovnogospodarski magazin, 22.35 Tv dnevnik.	TV MADŽARSKA 9.25 in 15.05 Šolska TV, 10.00 Javijam se iz Berlina, 4. del sov. filma, 15.25 Igra z umetninami, pon. 15.55 Kratki filmi: Donava 85; Sem vojak; Za domovino! 16.55 SZ—Danska, kvalifikacije za SP v nogometu, prenos iz Moskve, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Modra luč, reportaže, 21.25 Ervin Šinko: Optimisti, 4. del madžarske nadaljevanke, 22.45 Tv dnevnik.	TV MADŽARSKA 9.35 in 14.45 Šolska TV, 10.25 Javijam se iz Berlina, 4. del sov. filma, 15.25 Igra z umetninami, pon. 15.55 Kratki filmi: Donava 85; Sem vojak; Za domovino! 16.55 SZ—Danska, kvalifikacije za SP v nogometu, prenos iz Moskve, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Modra luč, reportaže, 21.25 Ervin Šinko: Optimisti, 4. del madžarske nadaljevanke, 22.45 Tv dnevnik.	TV MADŽARSKA 9.40 in 14.30 Šolska TV, 10.000 Desert za Constance, francoski film, 15.15 Računalnik na dnevnem redu, pon. 15.45 Perpetuum mobile, 16.20 Dvajset ur, madžarski film, 18.15 Tv borza, 18.25 Dati se izplača, 18.30 Telešport, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Družinski krog 21.00 »66«, gost oddaje dr J. Eleki, 22.00 Spored hv morista Gy. Sandora, 22.35 Tv dnevnik.
TV KOPER 14.15 Tv novice, 14.20 Detectiv v copatah, Tv film, 15.00 Film, 16.40 Risanke, 17.30 Na meji verjetnega — nenavadni podvigi — dok. oddaja, 18.00 Kenguru Skippy, 18.30 Tv film, 18.55 Tv novice, 19.00 Odprta meja —informativna oddaja v slov. jeziku, 19.30 TVD-stičišče, 19.50 Z nami pred kamero, 20.30 Kraljica Elizabeta, Tv nadaljevanke, 21.30 Dogodki in osebnosti 20 stoletja, 22.20 Film.	TV KOPER 14.15 Tv novice, 14.20 Detectiv v copatah, Tf, 15.00 Film, 16.40 Risanke, 17.00 Odbojka, Ju prvenstvo, 18.30 Velike nesreče, potopitev ladje Andrea Doria, 18.55 Tv novice, 19.00 Detectiv v copatah, Tf, 19.30 TVD stičišče, 19.50 Helzacomie, 20.30 Faust, opera C. Gounoda, 22.00 TVD Vsedanes, 22.10 Faust, 2. del, 22.50 Raf, Tf, 23.30 Zdravnik in pacient, med. rubrika.	TV KOPER 12.15 »Primomercato«, tržnica, predavnikov in prodaja, 15.00 Pomorske zgodbe, Tf, 16.30 Risanke, 17.30 Na meji verjetnega — nenavadni podvigi, 18.00 Kenguru Skippy, Tf, 18.30 Velike nesreče — potres v Long Beachu, film, 19.00 Nepokorjeno mesto, tv nan., 20.30 Film, 22.15 Film, 23.20 Pogled na svet, rubrika.	TV KOPER 14.15 Tv novice, 14.20 Detectiv v copatah, Tf, 15.00 Film, 16.45 Risanke, 17.30 Na meji verjetnega — nenavadni podvigi, 18.00 Zdravnik in otrok, med. odd., 18.55 Tv novice, 19.00 Odprta meja, inf. odd. v slov. jeziku, 19.30 TVD stičišče, 19.50 Življenje v dvoje, 19.50 Kuhanje, moj konjiček, rubrika, 20.30 Športni pregled, 21.00 Devica in cigan, film, 22.00 TVD Vsedanes, 22.10 Devica in cigan, film 2. del, 22.40 Nečimrnost, variete.	TV KOPER 14.15 Tv novice, 14.20 Detectiv v copatah, Tf, 15.00 Devica in cigan, film, 16.40 Risanke, 17.30 Na meji verjetnega — nenavadni podvigi, 18.00 Tom Sawyer, Tf, 18.30 Pacific International Airport, Tf, 18.55 Tv novice, 19.00 Odprta meja, inf. odd. v slov. jeziku, 19.30 TVD stičišče, 19.50 Življenje v dvoje, 19.50 Kuhanje, moj konjiček, 21.40 Poslednji jezdec, dok. odd., 22.20 TVD Vsedanes, 22.30 Izpovedi pustolovca Felixa Krulla, tv nan., 23.40 Zdravnik in pacient, rubrika.	TV KOPER 14.15 Tv novice, 14.20 Detectiv v copatah, Tf, 15.00 Film, 16.45 Risanke, 17.30 Na meji verjetnega — nenavadni podvigi, 18.00 Tom Sawyer, Tf, 18.30 Pacific International Airport, Tf, 18.55 Tv novice, 19.00 Odprta meja, inf. odd. v slov. jeziku, 19.30 TVD stičišče, 19.50 Velike razvedane, 20.30 Film, 22.10 TVD Vsedanes, 22.20 Nori svet športa, šp. rub., 23.00 Pod zvezdami, variete.	TV KOPER 14.15 Tv novice, 14.20 Detectiv v copatah, Tf, 15.00 Film, 17.00 Risanke, 17.30 Na meji verjetnega — nenavadni podvigi, 18.00 Tom Sawyer, Tf, 18.30 Pacific International Airport, Tf, 18.55 Tv novice, 19.00 Odprta meja, inf. odd. v slov. jeziku, 19.30 TVD stičišče, 19.50 Velike razvedane, 20.30 Film, 22.10 TVD Vsedanes, 22.20 Nori svet športa, šp. rub., 23.00 Pod zvezdami, variete.

ljubljanška banka
Pomurska banka

ljubljanška banka
Pomurska banka

ljubljanška banka
Pomurska banka

PETEK, 20. september — Suzana SOBOTA, 21. september — Mateja NEDELJA, 22. september — Mavricij PONEDELJEK, 23. september — Slavojka TOREK, 24. september — Nada SREDA, 25. september — Uroš ČETRTEK, 26. september — Kozma

kino

»PARK« MURSKA SOBOTA
20. septembra ob 18. uri ameriški film: HEIDI in ob 20. uri francoski film: CENA NEVARNOSTI;
22. septembra ob 16. uri ameriški film: HEIDI ter ob 18. in 20. uri francoski film: CENA NEVARNOSTI;
23. in 24. septembra ob 18. in 20. uri grški film: MAČJI SINDROM; ogled filma mladini do 16. leta starosti ni dovoljen.
25. in 26. septembra ob 18. in 20. uri ameriški film: ZAFRKLJJI/CI.
LJUTOMER
21. septembra ob 20. uri ter 22. septembra ob 18. in 20. uri ameriški film: KACJE PLEME;
25. septembra ob 18. in 20. uri ter 26. septembra ob 20. uri ameriški film: TARZAN.

LENDAVA

20. septembra ob 20. uri ameriški film: DAN PO TEM;
21. septembra ob 18. uri francoski film: POLICAJ IN POLICISTKE; in ob 20. uri ameriški film: DAN PO TEM;
22. septembra ob 16. uri ameriški film: BITI ALI NE in ob 18. uri ameriški film: DAN PO TEM ter ob 20. uri francoski film: POLICAJ IN POLICISTKE.
ČRENŠOVCI
20. septembra ob 20.30 in 22. septembra ob 15. uri italijanski film: ŠTIRJE V IGRU.

GORNJA RADGONA

20. septembra ob 18.30 ameriški film: TELO IN DUŠA in ob 20.30 ameriški film: DVORIŠČNO OKNO;
21. septembra ob 20. uri ameriški film: FELO IN DUŠA;
22. septembra ob 18. in 20. uri italijanski film: HERKUL;
25. septembra ob 20. uri ameriški film: PARTNERJA;
26. septembra ob 20. uri ameriški film: NINOČKA.

Prodam

ŽAGAN LES ZA OSTREŠJE in KOSILNICO IMT 506 prodam. Janko Divjak, Police 53, Gornja Radgona. Ogled vsak dan. GR-249
ZASTAVO 101, potrebno manjšega popravila, po ugodni ceni prodam. Kebler, Stavešinci 15, p. Spodnji Ivanjci. GR-250
OPEL MANTA PO UGODNI CENI NAPRODAJ. Kociper, Sp. Ščavnica 48. GR-251
MLADE KRAPE — MLADICE prodam. Cena 15 din. Olga Flisar, Spodnja Ščavnica 19, Gornja Radgona. GR-252
NAKLADALNO PRIKOLICO EHER PRODAM. Milan Golob, Župetinci 51, Cerkvenjak. GR-253
TRAKTOR TOMO VINKOVIČ TV 419, frezo in plug prodam. Stanetinci 23, Cerkvenjak. GR-254
ŽITNI KOMBajn, širina kose 2 m, in silažni kombaj ter obrabec koruze prodam. Telefon: (069) 74-937. GR-255
KABINO, primerno za traktor 2511, 2011 ali URSUS 355, molzni stroj VITREKS in električne

V gostilni Trezike Sobočan na Hotizi gostov ne manjka, vendar danes pogrešajo mene.

ga pastirja, vse novo, prodam. Viktor Kučan, Adrijanci 26, p. G. Petrovci. M-4071
DVA SODA IN CEVOVOD, 1900 l, za kurilno olje in gorilec olimp prodam. Horvat, Murska Sobota, Mikloša Kuzmiča 21 a, telefon 22-318. M-4072
PARCELO V DANKOVCIH PRODAM. Nemčavci 24, telefon 24-581. M-4073
SEDEM PRAŠICEV (od 35 do 45 kg) prodam. Kukeč 8. M-4073
ZAMRZOVALNIK GORENJE, 340 l, prodam. Haložan, Radenci, Porabska 6, telefon: 73-356. M-4075
POHIŠTVO ZA SPALNICO UGODNO PRODAM. Lajnšek, Murska Sobota, Kocljeva 6. M-4076
MOSKVIČ PRODAM. Ogled vsak dan. Borisa Kraigherja 26 ali telefon 21-270. M-4077
OKRASNO OPEKO, primerno za ograje ali balkone, prodam. Radenci, Mladinska 8, telefon: 069 73-229. M-4078
HLADILNIK GORENJE PRODAM. Murska Sobota, Mladinska 60. M-4079
KRAVO IN TELICO, breji, prodam. Lemerje 1. M-4080
KORUZO (200—300 kg) v zrnju in koruzu za 20-arske parcele prodam. Trstenjakova 38. M-4081
TRAKTOR ZETOR s 150 delovnimi urami prodam. Črenšovci 169, telefon 70-153. M-4082

OSTREŠJE (11 x 10 m) prodam. Naslov v upravi lista. M-4083
RENAULT 4, letnik 1975, ugodno prodam. Vidonci 15 p. Grad. M-4084
NOVO AVTOMOBILSKO PRIKOLICO PRODAM. Telefon: 21-068. M-4085
RAZTEGLJIVI KAVČ PRODAM. Murska Sobota, Partizanska 44. M-4086
KOMBajn ZMAJ 780, RENAULT 4 TL, letnik 1977, in ŠKODO 105 L, letnik 1979, nujno prodam. Trnje 149. M-4087
TRAKTOR FERGUSON 533, koso DUBRAVA IN OBRAČALNIK PRODAM. Horvat, Skakovci 34. M-4088
KORUZO ZA SILAŽO IN TRI TRAVNIKE PRODAM. Štefan Litrop, Velika Polana 113. M-4089
KRAVO, kontrola A, s petim tetelom brejo, prodam. Naslov v upravi lista. M-4090
ZGRADBO: drvarnico, pralnico in garažo (1800 kosov strešne opeke, leseno ogrodje in opeko) ugodno prodam. Ogled in informacije: Murska Sobota, Štefana Kovača 16. M-4091
POSESTVO (2,5 ha) s hišo in gospodarskim poslopljem, parcela primerna tudi za gradnjo (elektrika, voda), ugodno prodam. Jožica Arcet (pri Petru Jarcu), Sp. Gasteraj 80, p. Jurovski dol. M-4092
ZETOR KRISTAL, 80 KM, letnik 1974, in voz z gumijastimi kolesi prodam. Bakovci, Prečna 18. M-4093
RENAULT 8 MAJOR PRODAM. Cena 35.000 din. Krog, Plečnikova 11 a. M-4094
ŠTEDILNIK CALOREX, nov, nerabljen, prodam. Vrazova 17, Murska Sobota. M-4095
POHIŠTVO ZA SPALNICO (dvodelna omara), dobro ohranjeno, prodam. Bakovci, Soboška 30. M-4096
VINSKI SOD, 800 l, prodam. Naslov v upravi lista. M-4097
KOMPLETNO POHIŠTVO ZA KUHINJO PRODAM. Šeruga, Murska Sobota, Prekmurske čete 15. M-4098
TRAKTOR FERGUSON PRODAM. Lipa 60. M-4099

KRAVO, staro tri leta, brejo osem mesecev, kontrola A, prodam. Bodonci 146. M-4100
MOTOKULTIVATOR HONDA F 400, nov, prodam. Janez Benčak, Bakovci, Partizanska 12, telefon 76-119. M-4101
SOLO KITARO, kopija FENDER, ojačevalec SOLTON, 200 W, z zvočnikom JBL, 400 W, in dva mikrofona FBT ugodno prodam. Jože Hajdinjak, Krupljinik 88 ali telefon 77-614. M-4102
KRAVO, staro pet let, brejo, prodam. Bakovci, Mladinska 70. M-4103
POSESTVO, 2,5 ha, od tega 15 arov vinograda in 20 arov gozda, ugodno prodam. Plačilo po dogovoru. Anton Rajter, Banfi 16, 42312 Štrigova. M-4104
RENAULT 12, letnik 1975, ugodno prodam. Jože Sinic, Dolnji Slaveci 124. M-4106
NOV AVTOMATIK A3MS prodam za 90.000 din. Informacije po telefonu 21-333 ali 21-657. M-4107
AVTO RENAULT 4, letnik 1983, prodam. Telefon od 15. do 20. ure: 24-388. M-4100
ZETOR 5542 in montažne elemente za poč. hišico ali hišo prodam. Slana, Mota 35, Ljutomer. M-4109
GOZD (40 arov) in pevsko ozvočenje, kompletno, prodam. Fokovci 47. M-4110
OVES PRODAM. Noršinci 15, p. Martjanci. M-4111
VELIKI KOMPLET BOBNOV IN STOJALO ZA MIKROFON PRODAM. Melinci 162. M-4112
ZAMRZOVALNO SKRINJO, 230 l, in kotno brusilko («FLEKS») prodam. Telefon: 24-383. M-4113
ZVOČNIKE ISKRA HI-FI, 2 x 70 W, prodam. Veržej 6 a. M-4114
TRAKTOR STEYR 18 prodam. Čemelavci, Gederovska 32, telefon po 15. uri: 21-844.
ŠKODO Š 100 L ugodno prodam. Rakičan, Cvetkova 48. M-4116
VARNOSTNI LOK ZA TRAKTOR ŠTORE PRODAM. Moravske Toplice, Na bregu 32, telefon 48-340. M-4117
BOROV LES (3 in 5 cm), suh, žagan, prodam. Lucova 40. M-4118
SEDEŽNO GARNITURO, dobro ohranjeno, prodam. Naslov v upravi lista. M-4117
MOLZNI STROJ INPULSA, vzhodnonemški, prodam. Čemelavci, Zadružna 24. M-4120
DVE TRAJNOGOREČI PEČI PRODAM. Bogojna 60. M-4121
SIMCO 1000, starejši letnik, dobro ohranjeno, registrirano do avgusta 1986, prodam. Mele 2. M-4124
SILAŽNI KOMBajn PRODAM. Strukovci 25. M-4125
GROZDJE (šmarnico), v vinogradu, prodam. Informacije: Murska Sobota, Aškerčeva 2. M-4126
KRAVO, staro sedem let, mlekarico, in teličko, brejo dva meseca, prodam. Stanjevci 21. M-4127
PUJSKE PRODAM. Petanjci 7. M-4128
60-BASNO HARMONIKO, skoraj novo, ugodno prodam. Gordana Filip, Gornji Slaveci 97, 69263 Kuzma. M-4129
MOTOKULTIVATOR HONDA F 600, nov, prodam. Jerebic, Odranci 384. M-4130
KORUZO Z NJIVE (1 ha), primerno za silažo ali zrnje, prodam. Makovec, Krašči 42. M-4131
OKNA, malo rabljena, prodam. Bakovci, Mladinska 26. M-4132
ZASTAVO 750, karambolirano, v nevoznom stanju, prodam. Marjeta Obal, telefon: 23-389. M-4134
KORUZO z 48-arske njive prodam. Dolnja Bistrica 88. M-4135
TRAJNOGOREČO PEČ — ŠTEDILNIK, skoraj novo (za 30.000), in rabljen hladilnik (za 15.000) prodam. Murska Sobota, Šerčerjevo naselje 18. M-4137
PLINSKO-ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK PRODAM. Trček, Ok. revolucije 3, telefon 21-419. M-4133

ŠIVALNI STROJ BAGAT prodam. Bernarda Rajbar, Murska Sobota, St. Rozmana 12. M-4138
HIŠO, zgrajeno do II. faze, s 23-arsko parcelo v Očeslavcih prodam. Vprašati: Bjelič, Radenci, Prisojna cesta 12 — blok pri internatu. M-4139
BELO POROČNO OBLEKO, št. 38, ovoženo, prodam. Telefon: 70-372. M-4140
KROŽNE BRANE OLT 24, malo rabljene, in PLUG POSAVAC 2 prodam. Flegar, Lomanoše 34, Gornja Radgona. M-4142
ŠIVALNI STROJ SINGER, pogrezljivi, rabljen hladilnik IGNIS, okroglo polirano mizo (130 cm) s štirimi poliranimi stoli in nov ročno izdelan raztegljivi kavč prodam. Naslov v upravi lista pod »MAJA«. M-4143
SINTISEIZER ROLAND JUNO 106 in HARMONIKO, 120-basno, prodam. Mijan Žižek; Murska Sobota, Štefana Kovača 13. M-4144

POPRAVEK!

Pri objavi zahvale za pok. ELEMIRJEM KOVAČEM iz Domanjševca je prišlo do napake v tekstu, ki se pravilno glasi:
15. septembra, bo minilo žalosno leto, odkar nas je v 27. letu starosti tragično, brez slovesa, v prometni nesreči za vedno zapustil dragi mož, očka, brat, sin in zet.

SILAŽNO KORUZO, 1 ha, prodam. Turnišče, Štefana Kovača 50. M-4145
FIAT 132 GLS 1800, letnik 1976, prodam. Telefon dopolne: 23-201. M-4146
ZAMRZOVALNO SKRINJO GORENJE, 310 l, staro tri leta, prodam. Kuronja, Turnišče, Cvetna 8. M-4147
VILERJEV GOBELIN MADONA Z OTROKOM, v okvirju, 70 x 70 cm, prodam. Naslov v upravi lista pod »10 M«. M-4143
ZAMRZOVALNO SKRINJO, 220 l, skoraj novo, prodam. Gradišče 14 C, telefon 76-587. M-4149
TRAKTOR STEYR, 18 KS, s priključki, prodam. Krajna 30. M-4150
ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK GORENJE PO UGODNI CENI PRODAM. Ludvik Drvarji, Murska Sobota, Štefana Kovača 3. M-4151
TRAKTOR ZETOR 6911 prodam. Informacije: Trimlini 23. Le-400
DVE KRAVI s prvimi teteli prodam. Vlado Tajnik, Kristanci 9, p. Križevci pri Ljutomeru. In-541
OSTREŠJE (13 x 6) staro deset let in 201 slivovke prodam. Stanetinci 23. M-OP
CIPRESE ZA OGRAJO, visoké 50 cm, večjo količino, prodam. Telefon: 75-681. Le-395
NEMŠKE OVČARJE, zelo dobrih staršev, stare dva meseca, prodam. Jože Ozmeč, Illovci 6, Ljutomer. In-536
KOMBINIRANI ŠTEDILNIK (plin, elektrika) prodam. Murska Sobota, Cankarjeva 43. M-4153
KAVČ GARNITURO PRODAM. Jurša, Lendavska 6, M. SOBOTA. M-4154
TRI KRAVE PO IZBIRI, od 3 do 10 let, vinski sod in dve kadi prodam. Pečarovci 42. M-4155
CITROEN GS, letnik 1976, zelo dobro ohranjen, z radijskim aparatom, ugodno prodam. M. Casar, Murska Sobota, Cvetkova 4. M-4156
WARTBURG, letnik 1977, prodam. Tišina 24. M-4157
KRAVO, staro šest let, brejo, prodam. Trnje 149. M-4158
VITRINO, dvodelno omara, zelo ohranjeno, in prikolico za avto (tudi zamenjam za manjšo) prodam. Murska Sobota, Tomšičeva 5. M-4159
MLADO KRAVO prodam. Lipa 131 M-4162
CISTERNO, 2200 l, prodam. Jože Šrajner, Gerlinci 115, Cankova. M-4163
13-ARSKO PARCELO (pol vinograd, pol primerno za sadovnjak ali vinograd) in Domanjševcih zaradi starosti lastnika prodam. Gorica 43. M-4164
MOTORNO ŽAGO PRODAM. Murska Sobota, Titova 37. M-4165
BARVNI TELEVIZOR GORENJE prodam. St. Rozmana 4, stanovanje 23. M-4166
MALE PUJSKE PRODAM. Krajna 1. M-4167
PRALNI STROJ, malo rabljen, ohranjen, prodam za 50.000 din. Telefon: 73-204. M-4169
NOVO HIŠO V SREDIŠČU LENDAVE, skoraj dograjeno, prodam. Telefon: 75-124. M-3881

PRIKOLICO KIKINDA, 3 t, prodam. Naslov v upravi lista. M-4170
BARVNI TELEVIZOR PRODAM. Kristina Zupec, Stogovci 6, p. Apače. M-4171
AMI 8, v voznom stanju, registriran do aprila 1986, prodam. Informacije po 14. uri. Petkovič, Lendavska gorice 606 a — pri Čentibi. M-4172
MEŠANI GOZD PRODAM. Informacije: Murska Sobota, Mikloša Kuzmiča 31. M-4173
FORD 12 M, v dobrem stanju, registriran do maja 1986, prodam. Možnost plačila s čekom za gradbeni material. Vaneča 31. M-4174
GARDEROBNO OMARO prodam. Gančani 125. M-4176
OPEL KADETT PRODAM. Telefon: (069) 22-407. M-4177
RENAULT 4, letnik 1983, prevoženih 7300 km, prodam. Telefon: 26-072. M-4178
LADO 1200, motorno žago HUSQUARNA in krompir za seme, sorte igor, prodam. Krog, Trubarjeva 11. M-4179
MALE PUJSKE PRODAM. Renkovič 23, telefon 76-432. M-4180
HLADILNIK GORENJE prodam za 20.000 din. Granfol, Murska Sobota, Aškerčeva 8. M-4181
1 HA KORUZE Z NJIVE PRODAM. Ogled v soboto in v nedeljo. Beltinci, Panonska 111. M-4182
AVTO CHRYSLER — AVENGER, star sedem let, desna zadnja luč karambolirana, registriran do aprila 1986, prodam. Telefon: (069) 75-592. M-MM
HIŠO s posestvom v okolici Ljutomera prodam. Ferdo Pušenjak, Ljutomer, Miklošičev trg 1. In-539
SEDEŽNO GARNITURO PRODAM. Kerčmar, Stara 1, telefon 23-513. M-4184
MOŠT IN VINO (kapelski vinorodni okoliš) prodam. Radenci, Cvetlična 1. M-4185
OSEBNI AVTO RENAULT 4 prodam tudi po delih. Mencigar, Lendavska 25 a. M-4186
25. septembra 1985 ob 15. uri bo v Dobrovniku pri hišni številki 40 JAVNA DRAŽBA. Predmet prodaje je stanovanjska zgradba z gospodarskim poslopljem in 10,33 ara zemljišča. Izključna cena 695.737.— din. M-MM
OREHE PRODAM. Gradišče 14, p. Tišina. M—4187
MALE PUJSKE PRODAM. Sođišinci 33. M-4188
STISKALNICO ZA GROZDJE, 130 l, prodam. Murska Sobota, Mikloša Kuzmiča 43 a. M-4189
OTROŠKO POSTELJICO Z JOGIJEM PRODAM. Miklošičeva 26, telefon 25-128. M-4190

PRIKOLICO ZA AVTO, 1000 kg, novo, prodam. Pečuh, Stara 8. M-4191
GOZD V DOLINI, 45 arov, 2 km od asfaltné ceste, prodam. Vprašati: Brezovci 36. M-4192
KORUZO s 45-arske njive, kompletne prednje luči za iado 1600 in japonski avtoradio, stereo, s kasetofonom prodam. Pince 43, p. Lendava. Le-401
ZX 81 + 16 K prodam. Telefon v službi: 81-524. In-542
TRAKTOR IMT 533 s plugi prodam. Branko Ščavnica, Robadje 116, Štrigova. In-543
ZASTAVO 750, letnik 1980, prodam. Rozina Lipič, Kot 12, p. Lendava. In-4193
MLADO KRAVO s tetelom prodam. Satahovci 58 b. M-4195

KOLO s tremi prestavami prodam. Jablanovec, Murska Sobota, Cankarjevo naselje 27. M-4196
KORUZO s 25-arske njive prodam. Informacije: Hotiza 48. M-MM
KOMBINIRANO OMARO ZA DNEVNO SOBO, mizico, dva fotelja in dva kavča prodam. Ogled popoldne. Partizanska 38, telefon 24-090. M-4197
ZASTAVO 128 prodam. Telefon 24-649. M-4198
AUDI 80 PRODAM. Sebeborci 62. M-4199
BELO VINO (ŠMARNICO) prodam. Domanjševci 109. M-4202
TELEVIZOR, črno-beli, radioapar, gramofon, ročni sesalnik, moške obleke, ženske plašče, ženske in moške čevlje, brivski aparat, žensko kolo in druge predmete prodam. Mikloša Kuzmiča 45. M-4203
AVTO ZAPOROŽEC, prevoženih 20.000 km, dobro ohranjen, ugodno prodam. Slavica Lapaša, Gornji Slaveci 119. M-4204
POHIŠTVO ZA SPALNICO prodam. Komaricki, St. Rozmana 19. M-MM
LITOŽELEZNO PEČ ZA CENTRALNO KURJAVO BUDE-RUS, malo rabljeno, zaradi premajhne zmogljivosti (29.000 kalorij) prodam. Telefon: 22-008. M-4205
VARNOSTNI LOK ZA TRAKTOR PRODAM. Mala Polana 114. M-4206
FIAT 126 p, pet let star, prodam za 30 M. Informacije na telefon 25-004 po 17. uri.

Kupim

RENAULT 4, letnik 1976—1980, kupim. Telefon 76-124. M-4161

poroke

Milan SMODIŠ, delavec, Sebeborci 105 in Suzana ŠAVEL, delavka, Sebeborci 73; Franc LAJNŠČEK, strojni ključavničar, Murska Sobota, Mladinska 54 in Angela KUZMIČ, ekonomska tehničarica, Murska Sobota, Kroška 8; Darko POLIČ, kapitan na ladji, Kraljevica, V. Nazorja 13 in Marija POZDEREC, ekonomska tehničarica, Murska Sobota, St. Kovača 5; Miran ŠTRAKL, mličnik, Murska Sobota, Stara 14 in Cvetka MAKOVEC, prirojvalka, Murska Sobota, Stara 14; Alojzij PEVNIK, mojster brigane plastike, Titovo Velenje, Šlandrova 12 in Sidonija KATANČIČ, trgovska pomočnica, Titovo Velenje, Šlandrova 12; Viljem VAJNGERL, sofer, Skoke, Ulica Ludvika Planbergerja 46 in Jožica GAŠPAR, natakarica, Maribor, Pri šoli 5; Strečko KAVAS, grafični delavec, Murska Sobota, Titova 15 in Miranda PRELOG, receptorka, Radenci, Trubarjeva 3; Marjan HORVAT, prof. telesne vzgoje, Murska Sobota, Trstenjakova 51 in Zorica ROJ-KO, učiteljica matematike, Cankova 38/a; Anton KOLMANIČ, strojni ključavničar, Skakovci 32 in Tatjana GERLEC, ekonomska tehničarica, Brežici 36; Miroslav ŽUNIC, živilski tehnik, Cven 56 in Jasminka SVETEČ, ekonomska tehničarica, Murska Sobota, Čopova 17; Štefan KRANJEC, fizioterapevt, Križevci pri Ljutomeru 6 in Katarina SEVER, pravnik, Murska Sobota, Žitna 21.

krvodajalci

KRVODAJALCI OD DRUGOD — PANONIJA — Franc Kuhar (50), RADENSKA — Edo Koser (7), BLISK — Janez Miholič (38), Anton Ropoša (15), SPLOŠNA BOLNIŠNICA — Stanko Dens (6), Gustav Hodoseč (3), SOBOTA — Branko Kous (14), Stane Jurkovič (40), Branko Črešnjojnjak (32), MOŠCINCI — Strečko Kerec (3), BREZOVCI — Milan Flisar (4), O.Š. TIŠINA — Anica Pertoci (15), Pavla Benkovič (4), ABC POMURKA — Štefan Povček (19), Drago Habot (19), Stanko Čerpnjak (27), PLANIKA TURNIŠČE — Ivan Balazic (21), TEHNOSTROJ LJUTOMER — Janez Špolarič (8), POMURJE — Evgen Horvat (4), AVTORADGONA — Milan Šarkezi (4), KAP-CA — Štefan Lebar (4), Murska Sobota, 15. 8. 1985
SPLOŠNA BOLNIŠNICA M.S. — Marija Hajdinjak (4), Arpad Banfi (8), Erika Kolbl (1), Kristina Novak (2), Arpad Horčič (7), Angela Škalič (5), Avgust Gabor (2).
BORECI — Janez Žinko (10), Ciril Zernec (5), Franc Tobijas (30), Rozalija Tobijas (17), Vinko Jureš (6), Franciška Jureš (2), Marjan Janežič (1), Lojzka Ivanjšič (2), Anica Janežič (2), Kristina Sušec (6), Vera Slavič (6), Viktor Slavince (9), Janez Marin (4), Ivan Balazikovič (1), Emil Ranca (13), Janez Frida (6), KRIZEVCI PRI LJUTOMERU — Strečko Horvat (2), Martin Koroša (2), Karolina Koroša (6), Jože Črtek (7), Anica Črtek (6), Štefan Zadavec (7), Branko Čirič (4), Zvonimir Čirič (5), Drago Rakuša (5), Stanko Onišak (7), Ana Prša (17), Marija Petek (7), Franc Mursič (1), Miran Petovar (3), Marija Ivanič (1), Franc Stumpf (8), Anica Stumpf (7), ILJAŠEVCI — Marija Gajser (7), Anton Petovar (7), Kristina Lasbaber (17), Jožefa Babič (5), Mira Skuhala (5), Anton Božič (3), KJUCAROVCI — Zlatko Marinič (1), Irma Marinič (8), Milan Stajnk (4), Majda Vrtnjak (6), Jože Kosi (18), Franciška Kosi (5), Jakob Skuhala (8), Terezija Strajnsak (14), Marija Klemenčič (2), Stanislav Klemenčič (4), Štefka Hanzič (3), Štefan Hanzič (5), Štefka Bibianko (5), Jožefa Klobučar (2), Jože Sagaj (6), Metka Sagaj (4), Franc Poredoš (2), Poredoš Jožica (2), Emil Marinič (8), Vladimir Novak (5), Janko Cof (8), Silvestra Skuhala (14), Darja Cof (1), Peter Kosalec (1), Katarina Kosalec (1), Vekoslav Klemenčič (3), Bojan Jagodič (1), Marko Zamuda (1), Stanko Stajnk (5), KOKORICI — Jožefa Farkaš (2),

VESTNIK

Štefan Dravec (direktor in glavni urednik), Juš Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika), Jože Šabjan (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Ludvik Kovač, Dušan Loparnik, Feri Maučec (sport), Vlado Paveo, Štefan Sobočan, Janko Stolnik (dopisništvo), Branko Žunec, Gontjer Endre (tehnični urednik), Nevenka Emri (lektor). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/I — Telefoni: novinarji 21-232, 21-064 in 21-383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelček, računovodstvo, gospodarskopropagandna služba in tajništvo 21-064 in 21-383, dopisništvo Gornja Radgona 74-597, dopisništvo Lendava 75-085 in dopisništvo Ljutomer 81-317. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Celoletna naročnina 1.600 din, polletna 800 din; letna naročnina za tujino 318 ASch, 45 DM, 19 Can dol., 13 USA dol., SFR 39; letna naročnina za delovne organizacije 2.000 din. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900-603-30005. Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 501005620-000112-25730-30-4-01176. Cena posamezne številke je 40 din. Tiska ČGP Večer Maribor. Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljne danka od prometa proizvodov.

Glasilo občinskih konferenc SZDL Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer — Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota, Titova 29/I. Ureja uredniški odbor:

Juž Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Ludvik Kovač, Dušan Loparnik, Feri Maučec (sport), Vlado Paveo, Štefan Sobočan, Janko Stolnik (dopisništvo), Branko Žunec, Gontjer Endre (tehnični urednik), Nevenka Emri (lektor). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/I — Telefoni: novinarji 21-232, 21-064 in 21-383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelček, računovodstvo, gospodarskopropagandna služba in tajništvo 21-064 in 21-383, dopisništvo Gornja Radgona 74-597, dopisništvo Lendava 75-085 in dopisništvo Ljutomer 81-317. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Celoletna naročnina 1.600 din, polletna 800 din; letna naročnina za tujino 318 ASch, 45 DM, 19 Can dol., 13 USA dol., SFR 39; letna naročnina za delovne organizacije 2.000 din. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900-603-30005. Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 501005620-000112-25730-30-4-01176. Cena posamezne številke je 40 din. Tiska ČGP Večer Maribor. Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljne danka od prometa proizvodov.

ZA IZGRADNJO KIRURGIJE

Družina Antona Žizka, M. Sobota, Stara ulica 16 (namesto cvetja na grob pok. Korneliji Žalik, M. Sobota) — 1.500,00 din; Družini Matej in Sever, M. Sobota, Cankarjevo naselje 36 (namesto venca na grob pok. Fridi Berani, Radenci) — 3.000,00 din; Maturanti Gimnazije — šolsko leto 1956 — 9.750,00 din; Družini Sever in Ori, M. Sobota (namesto cvetja na grob pok. Pavla Kuharja) — 2.000,00 din; Ana Peček in Marjeta Voroš, M. Sobota, Cankarjevo naselje 47 (namesto cvetja na grob pok. Ivanu Pečku) — 3.000,00 din; Ivan in Sonja Ros, M. Sobota, Staneta Rozmana 2 (namesto venca na grob pok. Alojza Mekiša, Nuskova 87) — 3.000,00 din; Društvo upokojencev M. Sobota (namesto venca za pok. Gustava Dajča, M. Sobota) — 1.000,00 din; Ludvik Gomboc, Sulinci 1/a (namesto venca za pok. Jožeta Baleka, Neradnovci 17) — 2.000,00 din; Agromerkur M. Sobota OOS M. Sobota (namesto venca na grob pok. sodelavke Mile Makovec in pok. mame sodelavca Stefana Žganjara) — 3.000,00 din; Družina Ouček, Poljska ulica 20, M. Sobota (namesto cvetja na grob pok. Marije Porš, Puconci) — 1.000,00 din; Družina Hujs, M. Sobota, Poljska 22 (namesto cvetja na grob pok. Marije Porš, Puconci) — 1.000,00 din; Justina in Anton Horvat, Trunišče, Mladinska 7 (namesto venca na grob pok. Barbare Pozderec, Turnišče) — 2.500,00 din; Društvo upokojencev M. Sobota (namesto venca za pok. Ivana Pečeka, M. Sobota) — 1.000,00 din; PZC TOZD Zdravstveni dom Lendava (namesto venca na grob pok. očeta Anice Horvat, Hotiza 127) — 3.000,00 din; Konferenca sindikata ZGEP Pomurski tisk DSSS M. Sobota (namesto venca za pok. Gretino mamo) — 3.000,00 din; Štefan in Karel Karba, Naselje Borisa Kraigherja 27, M. Sobota (za Jožeta Baleka, Neradnovci) — 5.000,00 din; Društvo upokojencev M. Sobota (namesto venca na grob pok. Alojza Ranka, M. Sobota) — 1.000,00 din; Marles Maribor, Limbuška cesta 2, Maribor (namesto cvetja za Marijo Sitar) — 3.090,00 din; Društvo upokojencev M. Sobota (namesto venca za pok. Rudija Zrinskega, M. Sobota) — 1.000,00 din; Društvo upokojencev M. Sobota (namesto venca za pok. Marijo Horvat, Pečarovci) — 1.000,00 din; Osnovna organizacija sindikata LB Pomurska banka M. Sobota (namesto venca na grob pok. očeta sodelavca Bojana Zrinskega) — 3.000,00 din; Osnovna organizacija sindikata LB Pomurska banka M. Sobota (namesto venca na grob pok. mame sodelavke Marte Žibrik, Naselje 14, divizije, M. Sobota) — 3.000,00 din; Jože Toplak, M. Sobota, D. Šumenjaka 2 (namesto venca na grob pok. Jožeta Baleka, Neradnovci) — 2.000,00 din; OOS Tovarna mlečnega prahu M. Sobota (namesto venca pok. očetu Karelja Pečeka, M. Sobota) — 4.000,00 din; OOS Tovarna mlečnega prahu M. Sobota (namesto venca Francu Langu, Serdica 34) — 4.000,00 din; OOS Tovarna mlečnega prahu M. Sobota (namesto venca pok. materi Vinka Rausa, Bogojina 4/a) — 4.000,00 din; Skupnost stanovalcev — hišni svet Titova 15, M. Sobota (namesto venca za pok. Ivana Pečeka, St. Rozmana 7) — 3.000,00 din; Darinka in Anton Gonza, Tomšičeva 12, M. Sobota (namesto cvetja na grob pok. Rudiju Zrinskemu) — 2.000,00 din; Občinski komite ZKS M. Sobota — OO ZKS Turropolje (namesto venca na grob pok. Rudija Zrinskega) — 3.000,00 din; Sosedje iz Kereničeve ulice, Radenci (namesto venca na grob pok. Fridi Beranič) — 6.000,00 din; Konferenca sindikata ZGEP Pomurski tisk OOS Založba M. Sobota (namesto venca za pok. mamo Etelke Kavaš, Čemelavci n. h.) — 2.500,00 din; Konferenca sindikata OOS Veletrgovina Potrošnik M. Sobota (namesto venca na grob pok. mame Marije Kozlar, Odranci) — 2.000,00 din; ZSS Občinski svet M. Sobota (namesto cvetja na grob pok. Rudija Zrinskega) — 4.000,00 din; Osnovna šola Fokovci (namesto cvetja na grob pok. Alojzija Zorko) — 3.000,00 din; SO — organ DPS občine Lendava (namesto venca na grob očetu Jožeta Varga) — 2.500,00 din;

DAROVALCEM SE ZAHVALJUJEMO!
PRISPEVEK NAKAZUJTE NA RAČUN: 51900-763-30297
DELOVNI LJUDJE IN OBČANI TER ORGANIZACIJE, KI BODO NAKAZOVALI PROSTOVOLJNE PRISPEVKE NAMESTO VENCEV MORAJO NA SPOROČILO O VPLAČILU POLEG NAMENA NAKAZILA NAVESTI TUDI NASLOV ŽALUJOČE DRUŽINE, KI JI BODO POSLALI SOŽALNICE.

za boj proti raku

Osn. šola 17 oktober Beltinci namesto venca na grob pok. Karoline ŽGANJAR ter pok. Veronike BOBOVEC 4.000.— din, Osn. šola Prekmurske brigade M. Sobota namesto venca na grob pok. mame sodelavke Irene BAČIČ 2.000.— din, Center za socialno delo M. Sobota namesto venca za grob pok. mame sodelavke Fride BENKO 5.000.— din, Družina LUK—NEČAK M. Sobota namesto venca na grob pok. Elizabete ŽIGO 2.000.— din, Skupščina občine M. Sobota namesto venca na grob pok. matere sodelavca Bele ČAKUHA ter pok. očeta sodelavca Pavleta KUHARJA 4.000.— din, Osn. šola Prekmurske brigade M. Sobota namesto venca na grob pok. mame sodelavke Julijane RODEŽ 2.000.— din.

Vsem darovalcem iskrena hvala!
Prispevke nakazujte na žiro račun 51900-678-48545 Pomursko društvo za boj proti raku. **POMURSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU**

poroke

Ciril LAPOŠI, strojni ključavničar, Satahovci 44 in Silva BABIČ, medicinska sestra, Krog, Trubarjeva 56; Ludvik SMODIŠ, elektrimonter, Stanjevci 12 in Erika ČAHUK, dipl. inž. kemije, Murska Sobota, Tomšičeva 21; Jože SAPAČ, osemenjevalec, Murska Sobota, Tišinska 8 in Vlasta KRČMAR, šivilja, Murska Sobota, Nas. B. Kraigherja 19; Franc KUPLEN, tonski tehnik, Markišavci 35 in Liljana GJERGJEK, frizerka, Gorica 64/a; Stanislav DURIČ, skladiščnik, Gerlinci 2 in Lidija ZRINSKI, šivilja, Murska Sobota, Cankarjeva 5; Franc BERDEN, šivalec, Filovci 56 in Majda PODLESEK, krojačica, Gorica 50; Jožef KRANJC, delavec, Tropovci 27 in Marjeta PETEK, sortirka, Bakovci, Cvetna 14; Štefan OLAJ, strojni ključavničar, Krog, Murska 54 in Silvestra LEJKO, ekonomska tehničarka, Krog, Plečnikova 9; Janez POZVEK, avtoklepar, Veščica 26 in Greta ŠKRILEC, inž. kemije, Veščica 1/i; Oliver KOROŠEC, gradbeni tehnik, Murska Sobota, Copova 21/a in Slavica CIGAN, gimnazijska maturantka, Murska Sobota, Stara 20; Bela Josip BANKO, obrtnik, M. Sobota, Ciril Metodova 50/a in Kristina KORAŽIJA, administratorka, Murska Sobota, Ciril Metodova 50/a; Branko BENCIK, dipl. inž. elektrotehnik, Sebeborci 57 in Dragica MERC, višja medic. sestra, Ptuj, Jezova 1;

Zaposlitve

DIMNIKARSKEGA POMOČNIKA ALI PRIUČENEGA DELAVCA ZA TA POKLIC zaposlim. Stanislav Arh, dimnikarski mojster, 61240 Kamnik. M-MM
KUHARICO ali gospodinjstva večjo žensko za samostojno delo v manjšem gostinskem objektu v Murski Soboti zaposlimo, po želji ga oddamo tudi v najem. Murska Sobota, Mladinska 5, telefon 22-231. M-4175
SAMOSTOJNEGA ZIDARJA IN GRADBENEGA DELAVCA TAKOJ ZAPOSIM. OD dober, samsko stanovanje zagotovljeno. Pisne ponudbe pošljite na naslov: Košar, Avsečeva 21, Nove Jarše, 61000 Ljubljana, od 17. do 21. ure kličite po telefonu 061 447-155 ali sporočite na avtomat. M-MM

Sobe

SOBO V MURSKI SOBOTI vzame v najem dekle. Ponudbe pod JESEN na upravi lista. M-4070

Razno

PREKLIC! Preključujem veljavnost spričevala za 4. letnik Gimnazije Jusa Kramarja M. Sobota, izdano leta 1979. Boštjan Kastelic, Murska Sobota, Stefana Kovača 2. M-4160

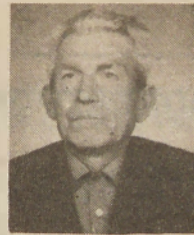
OSAMLJEN VDOVEC, v 63. letu starosti, z lastno hišo in vinarstvom ter lepim vrtom v bližnji okolici M. Sobote, želi spoznati osamljeno in preprosto upokojenko, staro od 53 do 60 let za skupno življenje. Ponudbe na upravo lista pod »ISKREN IN DOBROSPEN«. M-4136
NOVO! NOV SIJAJ STARI KOPALNI KADI! Vašo staro, poškodovano, obrabljeno kopalno kad obnovimo v enem dnevu z uvoženim dvokomponentnim emajlom. Priporočamo se zasebnikom in družbenemu sektorju. Kličite po 19. uri: 042 85-555. M-4148

OBVEŠČAM KMETOVALCE, da izdelujem kabine za traktorje STEYR. Za naročila se priporoča kovaštvo, Čemelavci, Lendavska 17, telefon (069) 22-943. M-4171a

CENJENE STRANKE OBVEŠČAM, DA HITRO IN KAKOVOSTNO OPRAVLJAM ELEKTROINSTALATERSKA DELA. Elektroinstalaterstvo Marjan Mancigar, 69000 M. Sobota, Lendavska 25 a. M-4186
SKUPINO ZA IZDELAVO FASADE IŠČEM. Miklošičeva 26, telefon: 25-128. M-4190
IZGUBILI SMO REGISTRSKO TABLICO MS 95-24 ZA TRAKTOR z zaščitno rešetko. Poštenega najditelja prosim, da jo vrne Silvi Kuzmič, Vidonci 125, p. Grad. M-4194

ZAHVALA

V 64. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi oče in stari oče

Janez Šinkec

iz Košarovec

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje.

Posebna zahvala sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem, g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, predstavniku KS tov. Elemerju Hariju in predstavniku ZB tov. Francu Koscu za poslovitne besede.

Prisrčna zahvala kolektivom Agromerkur, Zdravstveni dom in Splošna bolnišnica, otroškemu oddelku za podarjene vence. Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Košarovci, 9. septembra 1985

Žalujoci: sin Ludvik in hčerki Marjana in Olga z družinami

V SPOMIN

Mariji Žibrat

roj. Balazic iz Dolnje Bistrice

22. septembra 1985 bosta v naši družini minili dve leti, polni žalosti, bridkosti in solza, odkar smo nenadoma izgubili ljubljeno hčerko in sestro.

Ostali smo sami, toda tvoja dobrota in ljubezen, ki si jo razdajala med nas, bosta večni spomin nate. Hvala vsem, ki ste jo ohranili v lepem spominu.

Zanjo žalujejo: mama, oče, in sestri z družinami

Povej nam očka dragi, zakaj odšel si v grob prerant in s sabo odnesel srečo našo?

V SPOMIN

21. septembra poteka eno leto, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

Janez Ritonja

z Rožičkega vrha

Boleča je resnica, da te ni več, toda v naših srcih živiš in boš živel do konca naših dni.

Žalujoci: žena Erna, hčerke Daniela, Stanka in Cvetka z družinami, vnuki in pravnuki

ZAHVALA

Po daljši in težki boleznini nas je v 54. letu starosti za vedno zapustila naša draga žena, mama in sestra

Emilija Makovec

roj. Cigut iz Martjanec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in znancem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti, ji poklonili vence in šopke, nam pa izrekli iskreno sožalje.

Posebna hvala duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornicami KS in DO Agromerkur, kolektivu Agroservisa in gasilskemu društvu. Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoci: mož Geza, sin Marjan, sestra Jolanka in drugo sorodstvo

ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama in sestra

Karolina Žganjar

roj. Kodila iz Markišavce

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so drago pokojnico pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje.

Prisrčna hvala predstavniku KS za poslovitne besede ter g. duhovniku Balazicu in pevcem za pogrebni obred.

Markišavci, 17. avgusta 1985

ŽALUJOČI: VSI NJENI

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, spomnite se, kako trpela sem, in večni mir mi zaželite

V SPOMIN

14. septembra je minilo žalostno leto, odkar je zahrbtna bolezen pretrgala nit življenja naši dragi mami in stari mami

Mariji Fartek

iz Doliča 100

Naš dom je brez tebe prazen. Solze ne morejo izbrisati bolečine, z ničemer ne moremo napolniti praznine. V naših srcih živiš in boš živel do konca naših dni.

Hvala vsem, ki se ustavite ob njenem preranem grobu.

Žalujoci: sinova Viktor z družino in Jože

To kar smo na tem svetu najbolj ljubili, smo za vedno izgubili...

ZAHVALA

3. septembra 1985 nas je v 60. letu starosti za vedno zapustila žena, mama in babica

Terezija Buček

roj. Hemetek

iz Murske Sobote Noršinska 1

Ob boleči izgubi drage žene, mame in babice se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti.

Iskrena hvala zdravnikom in osebju kirurškega oddelka bolnišnice v Murski Soboti, g. kaplanu in drugim govornikom za poslovitne besede ob preranem grobu.

Lepa hvala tudi delovnim organizacijama Mesna industrija in Potrošnik, invalidskemu in cerkvenemu pevskemu zboru ter vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in pomagali.

ŽALUJOČI: VSI TVOJI NAJDRAŽJI

MALE OGLASE IN ZAHVALE SPREJEMAMO DO SOBOTE — ZA OBJAVO V NASLEDNJEM TEDNU. DELOVNI ČAS OD 7. DO 15. URE, V SOBOTO PA OD 8. DO 12. URE.

IZ OBČINE MURSKA SOBOTA

Štirje študenti Titovega sklada

V petek, 13. septembra, so se zbrali člani predsedstva Občinske konference ZSMS Murska Sobota — tokrat že tretjič, saj je dvakrat poprej seja odpadla zaradi nesklepnosti.

Izmed desetih kandidatov za prejemanje štipendije iz Titovega sklada so izbrali štiri, ki so najbolj ustrezali kriterijem. Od teh so najpomembnejši učni uspeh, družbenopolitična aktivnost in socialni status. Prednost so imeli tudi študentje, ki so na študiju izven kraja bivanja. Pogrešajo pa mlade iz združenega dela, saj vse bolj upada zanimanje za študij ob delu, poleg tega pa je težko izpolnjevati pogoje in biti zaposlen. Kandidati za prejemanje štipendije bodo predlagani odboru za štipendije pri Občinski skupnosti za zaposlovanje.

Konec jeseni bo volilno-programska konferenca OK ZSMS Murska Sobota. Priprave nanjo potekajo že nekaj časa, saj so začeli z evidentiranjem kandidatov že junija. Resda bolj slabo (na OK so dobili le sedem predlogov), zato je rok evidentiranja podaljšan do konca septembra. Zaradi slabega poteka te akcije so 30. avgusta sklicali posvet predsednikov in sekretarjev iz krajevnih skupnosti (s prav tako slabo udeležbo) ter v ponedeljek, 16. septembra, posvet predsednikov mladine iz srednjih šol. Predsedstvo OK ZSMS si je tudi zadalo, da bodo do konca oktobra obiskali vse osnovne mladinske organizacije po krajevnih skupnostih, kjer se bodo pogovarjali tudi o pripravah na volitve in referendum ter o pripravah na javno razpravo o kongresnem gradivu, ki bo najprej obravnavano na Mladinski poletni politični šoli v Mariboru. Vključevanje mladih — skupaj s socialistično zvezo in sindikatom — v priprave na volitve in referendum je še vedno slabo.

B. P.

TEKMOVANJE DIETETIKOV V BAD WERISHOFFNU

Bronasta medalja in prehodni pokal

V četrtek in petek, 12. in 13. septembra, je potekalo v nemškem zdravilišču Bad Werishoffen mednarodno tekmovanje v pripravi dietične hrane. Tekmovanje poteka vsake štiri leta, zadnjega pa so se udeležili kuharji Grand hotela Toplice v Bledi. Tokrat so barve Jugoslavije zastopali kuharji iz hotela Radin v Radencih. Tekmovanja za Kneipov pokal se je udeležilo 20 ekip šestih držav: Danske, Avstrije, Luxemburga, Združenih držav Amerike, Jugoslavije in Nemčije. Vsaka ekipa je morala pripraviti meni iz štirih jedi, s tem da je bila vsaka jed iz druge diete. Ocenjevala jih je komisija, sestavljena iz članov iz treh držav. Ekipa hotela Radin je prejela bronasto medaljo ter pokal Ameriškega inštituta za kuhinariko iz New Yorka.

B. P.

DROBNO GOSPODARSTVO — SE VEČ PRILOŽNOSTI

V teh dneh je spet v ospredju drobno gospodarstvo: v Celju je bil mednarodni obrtni sejem, v javni razpravi je poročilo o uresničevanju sklepov republiške skupščine o stanju in usmeritvah razvoja drobnega gospodarstva, pa tudi o predlogu sprememb in dopolnitev obrtnega zakona teče beseda.

Celjski sejem obrti je znova potrdil pravilnost družbe, ki daje veliko možnosti za osebno delo, saj so razne obrtne storitve takorekoč nenadomeseljive. So dopolnitev industriji, velikokrat nadomeščajo uvoz..., pa tudi občani kot direktni potrošniki bi težko shajali, ko ne bi imeli obrtnikov. Ne v republiki kot celoti in ne v posameznih občinah, mislimo na pomurske, pa možnosti še zdaleč niso izkoriščene, saj je še vedno nekaj tako imenovanih deficitarnih dejavnosti, o katerih smo v našem listu že večkrat pisali. Je pa vendarle razveseljivo, da se drobno gospodarstvo širi, s tem pa se zapolnjuje vrzel pri opravljanju določenih storitev, navsezadnje pa širitev obratovalnic in ustanavljanje novih zmanjšuje tudi število iskalcev zaposlitve. Ker pa je v povprečju pri enem obrtniku zaposlen nekaj več kot en delavec, je kot na dlani, da je treba proizvodne oziroma storitvene možnosti bolje izrabiti. Morda bo obrtnike spodbudil družbeni dogovor o usklajevanju davčne politike za obdobje 1986—90, s katerim so predvidene davčne olajšave za vsakega obrtnika, ki na novo zaposli delavca.

In kaj prinaša novi obrtni zakon? Razširja število dejavnosti, ki jih lahko opravlja občan

z osebnim delom. Poleg tega lahko obrtnik po novem opravlja več dejavnosti, če so sezonske in če zanje izpolnjuje predpisane pogoje. Ker so bili večkrat poslovni prostori vzrok, da kdo ni mogel dobiti dovoljenja, je zdaj določeno, da »poslovni prostor in oprema ustrezata tudi, če se glede na naravo dela in število oseb, ki delajo v takih prostorih, lahko z ustreznimi napravami (klimatska naprava, ustrezna osvetlitev in druga tehnična sredstva) in z organizacijsko tehnološkimi postopki zagotovijo ustrezne delovne razmere.«

Na območju Pomurja žal nimamo nobene pogodbene organizacije združenega dela (spod, čeprav so nekateri obrtniki že tako razviti, da bi jo lahko ustanovili. Vzrok za to je bila tudi nedosledna normativna ureditev. Novi obrtni zakon prinaša zdaj veliko novosti, ki utegnejo spodbuditi obrtnike za to obliko dela, ki pomeni hitrejši razvoj, morda pa tudi prehod v temeljno organizacijo oziroma delovno organizacijo združenega dela.

Sicer pa je novost tudi možnost ustanovitve temeljne organizacije kooperantov. Gre za obliko združevanja dela in sredstev samostojnih obrtnikov in drugih, ki opravljajo gospodarsko ali drugo dejavnost kot postranski poklic, v odnosih trajnejšega sodelovanja z organizacijo združenega dela. To pa predvsem zaradi določene skupne proizvodnje ali drugih skupnih interesov, ki jih opredeljuje v samoupravnem sporazumu.

Mnogokrat je ovira za izdajo obrtnega dovoljenja »papirna-

ta izobrazba«. Nekdo je sicer več določenih del, nima pa o tem spričevala. Zdaj je določeno, da lahko upravni organ občinske skupščine izda začasno obratno dovoljenje, če je občan opravljal najmanj dve leti ustrezna dela v ozdu, pri obrtniku ali v tujini. Začasna obratna dovoljenja pa ni mogoče izdati za tiste dejavnosti, ki lahko ogrozijo življenje in zdravje, družbeno premoženje ter premoženje občanov. Začasno obratno dovoljenje se lahko izda le enkrat za dobo 3 let. Seveda pa še vedno lahko občan, ki nima formalne šolske izobrazbe, opravlja preizkus znanja, če ima ustrezne delovne izkušnje. So pa tudi dejavnosti, za katere ni treba opraviti niti preizkusa. Začasna obratna dovoljenja, preizkus znanja..., to pa seveda niso idealne rešitve, kajti redna šolska izobrazba je seveda najboljša.

Do 10 obrtnikov lahko ustanovi skupno obratovalnico in zaposli dvakrat toliko delavcev kot je določeno za eno obratovalnico. Poslej je predvideno, da bo lahko posameznik na podlagi sklenjene pogodbe z občino ali sikom oziroma ozdom opravljal prevoze potnikov v krajih, kjer ni organiziran redni linijski promet. Zasebni trgovci po novem lahko poslej prodajajo tudi obrtne izdelke, omogočena je prodaja rabljenega blaga itd. Novost je tudi, da mora obrtnik po prenehanju obratovanja vrniti obratno dovoljenje zaradi znanjka o prenehanju poslovanja. Možni vzrok za prenehanje po zakonu je tudi neplačevanje davčnih in drugih obveznosti več kot eno leto.

Š. SOBOČAN

Uspele igre ABC Pomurke v Trbovljah

Na sedmih letnih igrah sestavljene organizacije ABC Pomurka je v soboto, 14. septembra, merilo moči več kot 800 delavcev. Na igrah, ki so se odvijale v kraju, ki se ponaša z bogato zgodovino naprednega gibanja delavskega razreda, so se delavci, ki Slovencem zagotavljajo dobrih 30 odstotkov hrane in njene prodaje in imajo pomemben delež v gostinstvo-turistični ponudbi, pomerili v malem nogometu, košarki, kegljanju, namiznem tenisu, vlečenju vrvi, streljanju, odbojki, šahu, moči pa so prekusili tudi v krosu. Med 37 delovnimi organizacijami s 107 tozdi so bili najuspešnejši delavci soboške Mesne industrije, ki so skupaj osvojili 142 točk. Druga je bila ekipa Kočne iz Kamnika, tretja pa TP 1. junij Trbovlje.

Nadaljnji vrstni red: 4. Potrošnik (MS) 5. Vesna (Ljutomer).

BELTINCI

Srečanje pobratenih invalidskih društev

Društvo invalidov Murska Sobota, ki je zelo delavno, je preteklo soboto skupaj s poverjenstvom v Beltincih pripravilo letošnje četrtro srečanje. Udeležilo se ga je 210 članov, med katerimi so bili tudi člani pobratenega društva invalidov z Jesenic. Udeležence srečanja, ki je bilo v prostorih osnovne šole 17. oktober v Beltincih, je pozdravil predsednik sveta KS Beltinci Janez Senica in na kratko orisal razvoj krajevne skupnosti. Predsednik soboškega društva invalidov Jože Farkaš pa je udeležencem govoril o dejavnosti društva in najaktualnejših nalogah. Med drugim je poudaril, da so v letošnjem letu uspešno uresničili zastavljene naloge in da nenehno skrbijo za reševanje problematike članstva ter njihov dobro počutje. Ob tej priložnosti so tudi izročili DI Jesenice in predsednici Marici Potočnik priznanje, gostje z Jesenic pa so soboškemu društvu invalidov predali plaketo v znak uspešnega sodelovanja. Pripravili so tudi privlačen kulturni program, v katerem so sodelovali učenci Osnovne šole 17. oktober Beltinci, mladi godbeniki iz Lipovec in pevski zbor DI Murska Sobota. Zatem pa je bilo družabno srečanje, ki se je zavleklo vse do večernih ur.

F. Maučec

M. Sobota NARASLE IZGUBE IN ZALOGE

Stanje, kakršno je bilo v pomurskem gospodarstvu ob koncu prvega polletja, ni kazalo nič kaj spodbudne slike. Fizični obseg proizvodnje je bil manjši kot lani v enakem obdobju in tudi od letošnjih resolucijskih predvidevanj, nakopičile so se zaloge gotovih izdelkov, izgube so bile za polovico večje kot lani, večji prihodek v nekaterih delovnih organizacijah pa ni rezultat boljše gospodarnosti temveč predvsem navijanja cen. Kljub vsemu pa so se osebni dohodki močno povečali, ne da bi bili povsod odvisni od rezultatov dela. To je nekaj strnjjenih ugotovitev iz razprave na seji Medobčinskega sveta ZSS za Pomurje pretekli tork v Murski Soboti.

Ker so bile razprave o polle-

tnih pokazateljih gospodarjenja marsikje premalo vsebinske, in to drži tudi za sama poročila, ki so jih pripravile strokovne službe, bodo sindikalni aktivisti morali spodbuditi ponovne razprave povsod tam, kjer se niso dovolj poglobili v probleme in

možnosti za njihovo rešitev. Posebej bo treba analizirati tudi osebne dohodke v negospodarstvu — so sklenili na omenjeni seji. Obravnavali so tudi gradivo o mreži srednjih šol v Pomurju in izvedbo 9. delovnega srečanja kovinarjev Slovenije.

J. G.

ODRANCI

Priznanja aktivistom

Ob prazniku krajevne skupnosti Odranci je krajevna konferenca SZDL podelila priznanja osvobodilne fronte. Prejeli so jih: gasilsko društvo Odranci pri varovanju družbenega in zasebnega premoženja, posamezniki pa

bodo dobili priznanja za družbenopolitično delo v organizacijah, krajevni skupnosti in društvih. Priznanja so prejeli: Marica Antolin, Jože Balažič, Štefan Bogdan, Jože Borovič, Ivan Jerebic, Jože Jerebic, Ivan Kavaš, Ivan Raduha, Andrej Tkalec in Ignac Vegič.

Ob tej priložnosti pa je podelila priznanja tudi osnovna šola, in sicer za materialno in drugo pomoč, ki so jo dali posamezniki pri gradnji prizidka ali kako drugače. Priznanja so prejeli: Karel Horvat, Martin Kociper, Jože Zver, Drago Kociper, Jože Kavaš in Štefan Škafar. Enako priznanje sta prejela tudi 7. in 8. razred osnovne šole Odranci.ž

Š. S.

JESEN JE PRED VRATI — Le še nekaj dni in poletje se bo tudi uradno poslovilo, saj se z začetkom prihodnjega tedna začenja kalendarjska jesen. Dnevi postajajo krajši, noči hladnejše, pa tudi prvo slano smo že imeli. Kmetijski hitjo s spravilom pridelkov, krompir je že v skladiščih, začelo pa se je že tudi spravilo koruze. Za začetek sicer le tiste za sikiranje, dozoreva pa že tudi koruza za zrno. Če bo lepa jesen, bodo pridelek lahko pravočasno pospravili, pravijo pomurski kmetijci, ki se že pripravljajo tudi na jesensko setev. Fotografija: Albert Abraham.

SKAKOVCI

TEKMOVANJE GASILSKO-TEHNIČNIH ENOT CZ

Občinski štab civilne zaštite in Občinska gasilska zveza Murska Sobota sta v nedeljo v Skakovcih pripravila občinsko tekmovanje gasilsko-tehničnih enot civilne zaštite. Tekmovanja se je udeležilo 57 enot ali 684 pripadnikov, med njimi pa je bila le ena sama ženska ekipa iz Rakičana. Ekipa so se pomerile v tridenem napadu v mokri izvedbi in delovanju pod zaščitno masko. Ekipa so pokazale primerno znanje in izurjenost, k čemur je prav gotovo pripomoglo tridnevno usposabljanje komandirjev gasilsko-tehničnih enot civilne zaštite pred dnevi v Vidoncih na Goričkem. Prav te ekipe bodo lahko v veliko pomoč tudi gasilcem pri gašenju požarov in v drugih nesrečah. Na tekmovanju je bila najboljša ekipa občinskega odreda civilne zaštite Murska Sobota, ki je z 910 točkami osvojila prvo mesto pred Filovci 877, Fokovci 876, moško ekipo Rakičana 851 in žensko ekipo Rakičana 844 točk.

F. M.

IZREDNA PONUDBA MODULARNEGA BLOKA 6/1

● Informacije:

KRIŽEVSKESKE OPEKARNE
KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU
BORECI 36 85242 KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU

tel.: 82-517 ali 82-552

Prodaja:

Križevske opekarne in vse trgovine z gradbenim materialom

- September
- Do 50 km brezplačni prevoz
- Nad 50 km 8 % popust